

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta
za gradbeništvo
in geodezijo

Jamova cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www3.fgg.uni-lj.si/>

DRUGG – Digitalni repozitorij UL FGG
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

To je izvirna različica zaključnega dela.

Prosimo, da se pri navajanju sklicujete na bibliografske podatke, kot je navedeno:

Štancar, G., 2016. Primerjalna analiza gozdnih zemljišč na območju Menine planine določenih po metodah izločanja sestojev in določanja rabe tal. Diplomaska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. (mentorica Foški, M.): 60 str.

Datum arhiviranja: 19-07-2016

University
of Ljubljana

Faculty of
Civil and Geodetic
Engineering

Jamova cesta 2
SI – 1000 Ljubljana, Slovenia
<http://www3.fgg.uni-lj.si/en/>

DRUGG – The Digital Repository
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

This is original version of final thesis.

When citing, please refer to the publisher's bibliographic information as follows:

Štancar, G., 2016. Primerjalna analiza gozdnih zemljišč na območju Menine planine določenih po metodah izločanja sestojev in določanja rabe tal. B.Sc. Thesis. Ljubljana, University of Ljubljana, Faculty of civil and geodetic engineering. (supervisor Foški, M.): 60 pp.

Archiving Date: 19-07-2016

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta za
*gradbeništvo in
geodezijo*

Jamova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si

VISOKOŠOLSKI ŠTUDIJSKI
PROGRAM GEODEZIJA
SMER ZA PROSTORSKO
INFORMATIKO

Kandidat:

GREGOR ŠTANCAR

**PRIMERJALNA ANALIZA GOZDNIH ZEMLJIŠČ NA
OBMOČJU MENINE PLANINE DOLOČENIH PO
METODAH IZLOČANJA SESTOJEV IN DOLOČANJA
RABE TAL**

Diplomska naloga št.: 433/PI

**A COMPARATIVE ANALYSIS OF FOREST GROUNDS
IN THE MENINA PLANINA AREA DETERMINED
WITH THE METHODS OF STAND EXCLUSION AND
SPECIFYING LAND USE**

Graduation thesis No.: 433/PI

Mentorica:

viš. pred. mag. Mojca Foški

Ljubljana, 07. 07. 2016

STRAN ZA POPRAVKE, ERRATA

Stran z napako

Vrstica z napako

Namesto

Naj bo

Ta stran je namenoma prazna.

IZJAVE

Spodaj podpisani študent **Gregor Štancar**,

vpisna številka **26203172**, avtor pisnega zaključnega dela študija z naslovom:

**»PRIMERJALNA ANALIZA GOZDNIH ZEMLJIŠČ NA OBMOČJU MENINE PLANINE
DOLOČENIH PO METODAH IZLOČANJA SESTOJEV IN DOLOČANJA RABE TAL«**

IZJAVLJAM

1. da je pisno zaključno delo študija rezultat mojega samostojnega dela;
2. da je tiskana oblika pisnega zaključnega dela študija istovetna elektronski obliki pisnega zaključnega dela študija;
3. da sem pridobil vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v pisnem zaključnem delu študija in jih v pisnem zaključnem delu študija jasno označil;
4. da sem pri pripravi pisnega zaključnega dela študija ravnal v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobil soglasje etične komisije;
5. soglašam, da se elektronska oblika pisnega zaključnega dela študija uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programske opreme za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
6. da na UL neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve avtorskega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja pisnega zaključnega dela študija na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija UL;
7. da dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v pisnem zaključnem delu študija in tej izjavi, skupaj z objavo pisnega zaključnega dela študija.

Ljubljana, 7. julij 2016

Podpis študenta:

BIBLIOGRAFSKO – DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK

- UDK:** 332.3:711.14(497.4)(043.2)
- Avtor:** Gregor Štancar
- Mentorica:** viš. pred. mag. Mojca Foški
- Naslov:** Primerjalna analiza gozdnih zemljišč na območju Menine planine določenih po metodah izločanja sestojev in določanja rabe tal
- Tip dokumenta:** Diplomaska naloga – visokošolski strokovni študij
- Obseg in oprema:** 60 str., 5 preg., 56 sl., 11 pril.
- Ključne besede:** gozd, gozdne površine, gozdni rob, sestoj, raba tal, namenska raba, Menina planina, primerjava grafičnih slojev

Izvleček

Diplomska naloga je bila izdelana z namenom predstavitve problematike določanja gozdne rabe v različnih resorjih in tovrstnih posledic za prostorsko načrtovanje. V prvem delu naloge smo pregledali normativna in strokovna izhodišča za določanje gozdarske rabe. Kot testno območje smo obravnavali vršni plato Menine planine. Na oblikovanje gozdnih površin vplivajo številni dejavniki, zato smo jih v nadaljevanju proučili, prav tako omejitve, ki veljajo na tem območju. Izdelali smo kronološki pregled spreminjanja gozdnih površin vse od leta 1892. Glavni del diplomske naloge je bila primerjava grafičnega sloja »SESTOJ«, ki ga vzdržuje Zavod za gozdove Slovenije, z grafičnim slojem »RABA«, ki ga vzdržuje ministrstvo pristojno za kmetijstvo. Vsak po svoje predstavljata gozdne površine. S primerjavo smo analizirali ujemanje gozdnih površin med obema grafičnima slojema. Dobljene rezultate smo proučili, odstopanja pa razvrstili v razrede in jih komentirali. Za večja odstopanja smo opravili terenski ogled. V zaključnem delu diplomske naloge smo raziskali vzroke za odstopanja gozdnih površin, nakazali možne rešitve za njihovo zmanjšanje ter predstavili vpliv teh odstopanj na prostorsko načrtovanje.

BIBLIOGRAPHIC – DOCUMENTALISTIC INFORMATION AND ABSTRACT

UDC: 332.3:711.14(497.4)(043.2)

Author: Gregor Štancar

Supervisor: Sen. Lect. Mojca Foški, M. Sc.

Title: A comparative analysis of forest grounds in the Menina planina area determined with the methods of stand exclusion and specifying land use

Document type: Graduation Thesis – Higher professional studies

Notes: 60 p., 5 tab., 56 fig., 11 ann.

Key words: forest, woodland, forest edge, stand, land use, Menina planina, comparison graphic layer

Abstract

This diploma thesis was written with the goal to present the problem of determining the use of forest grounds in different sectors and problems in relation to space planning. In the first part of our work, we examined the normative and the professional basis for determining forest areas. We chose the plateau of Menina planina as a test area. Because there are many different factors, which influence the shaping of the forest areas, we analysed them as well as the restrictions, that are imposed onto this region. We also constructed a chronological overview of the transformation of these forest grounds from 1892 up until now. The main part of the diploma thesis is the comparison of the graphic layer »SESTOJ«, which is maintained by the Slovenia Forest Service, with the graphic layer »RABA«, which is maintained by the Ministry of Agriculture, Forestry and Food. They both present the forest areas in their own way. Through the comparison, we analysed the correspondence between the graphic layers. We analysed the results and sorted the deviations into classes accompanied with comments. Fieldwork was conducted, if there were greater deviations. In the conclusion, we analysed the main causes for the deviations of the forest grounds, suggested possible solutions for their reduction and presented the influence of these variations on space planning.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem mentorici, viš. pred. mag. Mojci Foški, za strokovno vodenje in vse nasvete pri nastajanju diplomske naloge.

Najlepše se zahvaljujem Zavodu za gozdove Slovenije, ki mi je omogočil študij ob delu, še posebej Toniju Brezniku in drugim v podjetju, ki so verjeli vame in me podprli ob moji odločitvi.

Zahvaljujem se vsem sošolcem, profesorjem in asistentom za pomoč in vse lepe trenutke v času študija.

Zahvala gre tudi tebi mama, ki si vzpodbujala raziskovalnega duha v meni.

V času študija so mi vseskozi stali ob strani moji najbližji: žena Olga, sinova Žiga in Erazem, mi pomagali in me spodbujali, da sem študij uspešno dokončal. Hvala vam.

KAZALO VSEBINE

IZJAVE	III
BIBLIOGRAFSKO – DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK	IV
BIBLIOGRAPHIC – DOCUMENTALISTIC INFORMATION AND ABSTRACT	V
ZAHVALA	VI
KAZALO VSEBINE	VII
KAZALO PREGLEDNIC	IX
KAZALO SLIK	X
OKRAJŠAVE IN SIMBOLI	XII
1 UVOD	1
1.1. Namen in cilji diplomske naloge.....	3
2 NORMATIVNA IZHODIŠČA	5
2.1. Povzetek normativnih izhodišč	8
3 METODOLOGIJA IN VIRI PODATKOV	9
3.1. Metode dela.....	9
3.2. Viri podatkov	10
3.2.1. Grafični sloj »SESTOJ«.....	11
3.2.2. Grafični sloj »RABA«.....	13
4 PREDSTAVITEV OBMOČJA	15
4.1. Geografski oris Menine planine	15
4.2. Matična podlaga, tla in vegetacija.....	16
4.3. Podnebje.....	17
4.4. Podrobnejši oris obravnavanega območja.....	18
4.4.1. Gozdna krajina	19
4.4.2. Lastniška struktura	20
4.4.3. Občinski prostorski načrt (OPN) - v sprejemanju	23
4.5. Območja s posebnim varstvenim režimom	25
4.5.1. Območja NATURA 2000.....	25
4.5.2. Ekološko pomembna območja (EPO)	27
4.5.3. Območja naravnih vrednot (NV).....	28
4.5.4. Zavarovana območja (ZO)	30
4.5.5. Območja varovalnih gozdov (VG) in gozdov s posebnim namenom (GPN).....	31
4.5.6. Kulturna dediščina.....	33
4.5.7. Vodni viri	34
4.5.8. Povzetek iz območij s posebnim varstvenim režimom	35

5	ANALIZA IN PRIMERJAVA GRAFIČNIH SLOJEV »SESTOJ« IN »RABA«.....	37
5.1.	Kronološki pregled razvoja gozdnih površin	38
5.2.	Analiza grafičnih slojev »RABA« in »SESTOJ«.....	41
5.2.1.	»RABA« 2005 in 2014.....	41
5.2.2.	»SESTOJ« 2004 in 2014	42
5.3.	Primerjava grafičnih slojev »RABA« in »SESTOJ«	43
5.3.1.	I. velikostni razred.....	46
5.3.2.	II. velikostni razred	48
5.3.3.	III. velikostni razred	50
5.3.4.	IV. velikostni razred.....	51
6	SKLEPNE UGOTOVITVE IN ZAKLJUČEK	53
6.1.	Ugotovitve.....	53
6.2.	Zaključek.....	56
	VIRI.....	59

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Opis atributnega dela grafičnega sloja »SESTOJ« v katalogu ZGS	12
Preglednica 2: Opis atributnega dela grafičnega sloja »RABA«	13
Preglednica 3: Delež posameznih K.O. na obravnavanem območju.....	20
Preglednica 4: Velikost gozdnih površin po letih	39
Preglednica 5: Število objektov po velikostnih razredih.....	44

KAZALO SLIK

Slika 1: Pogled z Menine planine na Zadrečko dolino (Vir: Štancar).....	1
Slika 2: Planinski Dom na Menini planini s kapelico v ospredju (Vir: Štancar).....	2
Slika 3: Prikaz obravnavanega območja (Vir: GURS).....	3
Slika 4: Meja med gozdno rabo in ostalimi rabami ni zmeraj jasna (Vir: Štancar)	4
Slika 5: Z registracijo sestavljeni aerofoto posnetki iz leta 1985 (Vir: Arhiv ZGS).....	9
Slika 6: Arhivska karta gozdnih parcel iz leta 1792 (Vir: Arhiv ZGS).....	10
Slika 7: Izdelava opisov sestoja na terenu (Vir: Arhiv ZGS).....	11
Slika 8: Prikaz gozdnih površin s pomočjo grafičnega sloja »SESTOJ« (Vir: Arhiv ZGS).....	12
Slika 9: Prikaz gozdnih površin s pomočjo grafičnega sloja »RABA« (Vir: MKGP).....	14
Slika 10: Planinski travniki so dom za številne metulje - Laponski rjavček (Vir: Štancar).....	14
Slika 11: Pregledna karta cestnega omrežja, planinskih poti in objektov (Vir: ZGS, GURS).....	15
Slika 12: Za tla na Menini planini je značilna velika skeletnost in površinska kamnitost (Vir: Štancar)	16
Slika 13: Pedološka karta (Vir: ARSO)	16
Slika 14: Menina planina je bogata z gozdnimi sadeži (Vir: Štancar)	17
Slika 15: Obravnavano območje vršnega dela Menine planine (Vir: GURS).....	18
Slika 16: Pogled na značilno razčlenjenost gozdov in reliefno pestrost (Vir: Štancar)	18
Slika 17: Pregledna karta gozdnih površin (Vir: ZGS, 2014).....	19
Slika 18: Redka gozdna vegetacija in prisotnost paše v gozdu (Vir: Štancar).....	19
Slika 19: Pregledna karta občin (Vir: GURS).....	20
Slika 20: Pregledna karta katastrskih občin (Vir: GURS).....	21
Slika 21: Pregledna karta lastniške strukture (Vir: GURS).....	21
Slika 22: Napajalne mlake so pomemben vir vode za planinsko pašo (Vir: Štancar).....	22
Slika 23: Prikaz stanja zemljišč po OPN (Vir: OPN Gornji Grad - v sprejemanju, 2011).....	23
Slika 24: Pogled na Menino planino (Vir: Štancar)	24
Slika 25: Pregledna karta območja NATURA 2000 (Vir: ZRSVN)	25
Slika 26: Pregledna karta območja EPO (Vir: ZRSVN)	27
Slika 27: Objedena bukev na pašniku (Vir: Štancar)	27
Slika 28: Pastirska koča na Globači (Vir: Štancar)	28
Slika 29: Pregledna karta območja NV (Vir: ZRSVN).....	28
Slika 30: Bogat rastlinski svet Manine planine (Vir: Štancar)	29
Slika 31: Pregledna karta ZO (Vir: ARSO).....	30
Slika 32: Pogled na jezero Biba (Vir: Štancar)	30
Slika 33: Pregledna karta VG in GPN (Vir: ZSG, 2014)	31
Slika 34: Gozdni rezervat Menina – Strojnik (Vir: Štancar).....	32

Slika 35: Pregledna karta kulturne dediščine (Vir: MK).....	33
Slika 36: Spomenik padlim v NOB na Lemonski Poljani (Vir: Štancar).....	33
Slika 37: Pregledna karta vodovarstvenih območij (Vir: GeoZS, 2009).....	34
Slika 38: Razgiban relief na Menini planini (Vir: Štancar).....	37
Slika 39: Izsek karte gozdnega predela Menine planine iz leta 1892 (Vir: Arhiv ZGS).....	38
Slika 40: Karta dinamike spreminjanja gozdnih površin od leta 1892 do 2014 (Vir: Arhiv ZGS, Karta v merilu je v Prilogi E)	39
Slika 41: Karta primerjave gozdnih površin leta 1892 z letom 2014 (Vir: Arhiv ZGS)	40
Slika 42: Karta primerjave gozdnih površin »RABA« leta 2005 z letom 2014 (Vir: MKGP, Karta v merilu je v Prilogi F)	41
Slika 43: Karta primerjave gozdnih površin »SESTOJ« leta 2004 z letom 2014 (Vir: Arhiv ZGS, Karta v merilu je v Prilogi G).....	42
Slika 44: Karta območij po prerezu datotek »RABA« in »SESTOJ« (Vir: Štancar, Karta v merilu je v Prilogi H)	43
Slika 45: Lokacije opravljenih terenskih ogledov (Vir: Štancar, Karta v merilu je v Prilogi H)	45
Slika 46: Primer objekta v I. velikostnem razredu (Vir: Štancar)	46
Slika 47: Situacija ob terenskem ogledu - objekt v I. velikostnem razredu (Vir: Štancar)	46
Slika 48: Primer objekta v II. velikostnem razredu (Vir: Štancar).....	48
Slika 49: Situacija ob terenskem ogledu - objekt v II. velikostnem razredu (Vir: Štancar).....	48
Slika 50: Primer objekta v III. velikostnem razredu (Vir: Štancar)	50
Slika 51: Situacija ob terenskem ogledu - objekt v III. velikostnem razredu (Vir: Štancar).....	50
Slika 52: Primer objekta v IV. velikostnem razredu (Vir: Štancar)	51
Slika 53: Situacija ob terenskem ogledu - objekt v IV. velikostnem razredu (Vir: Štancar)	51
Slika 54: Krčitev gozda v kmetijske namene na Menini planini (Vir: Štancar).....	54
Slika 55: Večje območje, ki v datoteki »RABA« ni gozd (Vir: Štancar).....	55
Slika 56: Zaraščanje kmetijskih površin na Menini planini (Vir: Štancar).....	56

OKRAJŠAVE IN SIMBOLI

ARSO	Agencija RS za okolje
DKN	Digitalni katastrski načrt
DOF	Digitalni ortofoto načrt
EPO	Ekološko pomembna območja
GERK	Grafična enota rabe kmetijskih gospodarstev
GeoZS	Geološki zavod Slovenije
GGE	Gozdnogospodarska enota
GGN	Gozdnogospodarski načrt
GPN	Gozdovi s posebnim namenom
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
K.O.	Katastrska občina
MK	Ministrstvo za kulturo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NŠL	Nadškofija Ljubljana
NV	Območja naravnih vrednot
OPN	Občinski prostorski načrt
RKG	Register kmetijskih gospodarstev
TTK	Temeljne topografske karte
VG	Območja varovalnih gozdov
ZDavNepr	Zakon o davku na nepremičnine
ZEN	Zakon o evidentiranju nepremičnin
ZG	Zakon o gozdovih
ZGO	Zakon o graditvi objektov
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZKme-1	Zakon o kmetijstvu
ZKZ	Zakon o kmetijskih zemljiščih
ZO	Zavarovana območja
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
»RABA«	Grafični sloj dejanske rabe zemljišč
»SESTOJ«	Grafični sloj delov gozda, ki se po določenih gozdnogospodarskih značilnostih razlikujejo med seboj

1 UVOD

V Sloveniji pokriva gozd 58 % celotne površine, kar znaša nekaj več kot milijon hektarjev ozemlja. S tem se Slovenija uvršča med najbolj gozdnote države v Evropi (Letno poročilo ..., 2014). Na podlagi tega lahko trdimo, da je gozdna vegetacija prevladujoča oblika vegetacije na ozemlju Slovenije.

Z gozdom se v Sloveniji srečujemo na vsakem koraku in smo z njim močno povezani. Vpliv človeka na gozd je močno prisoten. Brez njega bi gozdovi verjetno poraščali skoraj celotno površino Slovenije.

Slika 1: Pogled z Menine planine na Zadrečko dolino (Vir: Štancar)

Osnovna definicija gozda, zapisana v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, se glasi: »Gozd je z gozdnim drevjem strnjeno porasel svet - drevje, ki raste strnjeno skupaj« (SSKJ, 2014). Čeprav je definicija preprosta, pa prehod med gozdom v druge oblike vegetacije ni vedno povsem jasen. Določanje gozdnega roba in s tem meje med gozdnimi in negozdnimi površinami je zato v prvi vrsti odvisna od tega, če znamo odgovoriti na vprašanje »**Kaj je gozd?**«.

Čeprav pravni predpisi Zakon o gozdovih (ZG, 2015), Zakon o kmetijstvu (ZKme-1, 2015) in Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ, 2012) določajo, kaj štejemo za določeno zemljiško rabo, pa med upravnimi in strokovnimi službami, kot so Zavod za gozdove Slovenije (v nadaljevanju ZGS), Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju MKGP) in Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju GURS), ki se ukvarjajo z razmejitvijo med gozdnim in negozdnim prostorom in s tem z določitvijo gozdnih površin (gozda), vseeno prihaja do razhajanj.

Prav različna pojmovanja, kaj pravzaprav gozd je in s tem posledično razlike v načrtani meji gozdnega roba in gozda, predstavljajo izhodišča za pripravo diplomske naloge.

Slika 2: Planinski Dom na Menini planini s kapelico v ospredju (Vir: Štancar)

Jasna in nedvoumna razmejitev rab je poglavitnega pomena v izogib konfliktom pri upravljanju prostora, še posebej na območjih, kjer se rabe močno prepletajo.

Enotno določitev gozdne rabe je mogoče doseči le z usklajenim delovanjem vseh služb, jasno določenimi merili za izločanje rab in izdelanimi tehničnimi navodili s praktičnimi primeri.

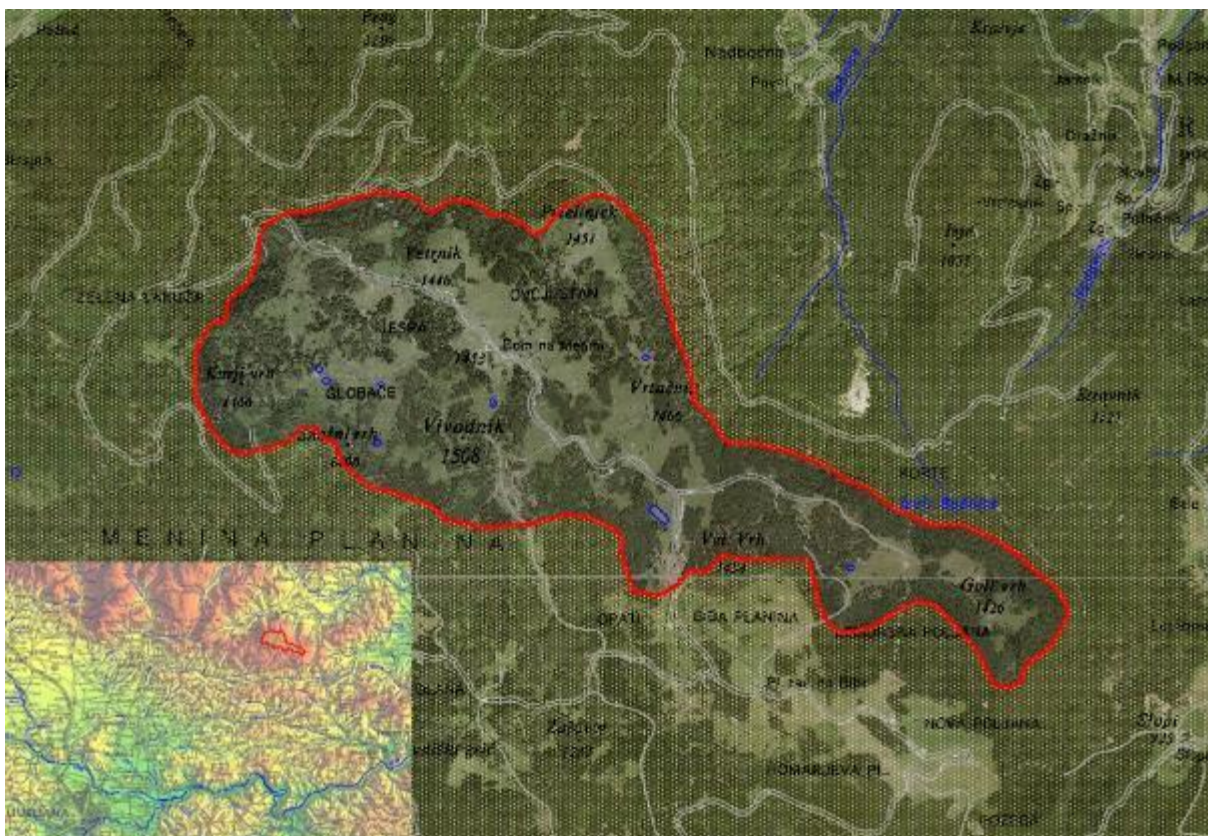
Prostorski načrtovalec pri svojem delu potrebuje kvalitetne informacije o prostoru. Le-te morajo biti med posameznimi resorji usklajene, saj le tako lahko zagotovijo tako prostorsko načrtovanje, kot ga predpisuje Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, 2015).

Cilj prostorskega načrtovanja je omogočiti skladen prostorski razvoj z obravnavo in usklajevanjem različnih potreb in interesov razvoja z javnimi koristmi na področjih varstva okolja, ohranjanja narave in kulturne dediščine, varstva naravnih virov ter obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZPNačrt, 2015).

1.1. Namen in cilji diplomske naloge

Z diplomsko nalogo želimo predstaviti problematiko in načine reševanja določitve gozdnih površin in s tem razmejevanja gozdne rabe od ostalih rab. Hkrati pa je naš namen osvetliti pomen enotne določitve gozdne rabe za prostorske načrtovalce in ostale uporabnike prostora.

Testno območje, ki ga obravnavamo v diplomski nalogi, je vršni plato območja Menine planine. Območje je zaradi svoje raznolikosti reliefa, razgibanega gozdnega prostora in različnih interesov uporabnikov ter njihovih dejavnosti v prostoru idealno za ta namen.

Slika 3: Prikaz obravnavanega območja (Vir: GURS)

Namen diplomske naloge je:

- predstaviti problematiko določanja gozdne rabe;
- pregledati normativna izhodišča za določitev gozdne rabe;
- pregledati dejavnike, ki vplivajo na določanje gozdne rabe (geografske značilnosti, lastništvo, Občinski prostorski načrt in območja s posebnim varstvenim režimom);
- proučiti način določanja gozdne rabe, ki se ga poslužujejo pristojne službe;
- primerjati in analizirati datoteke, ki določajo gozdno rabo;
- s pomočjo vzorčnih primerov poiskati vzroke za razlike ter proučiti možne načine za enoten pristop.

Cilji diplomske naloge so:

- opozoriti na nujnost sodelovanja in usklajenega delovanja vseh služb pri določevanju gozdne rabe;
- osvetliti pomen nedvoumne določitve gozdnih površin z vidika različnih skupin uporabnikov prostora;
- določiti konfliktna območja med gozdno rabo ter ostalimi vrstami rab;
- ovrednotiti sloj dejanske rabe »RABA« (MKGP) glede na sloj »SESTOJ« (ZGS);
- ovrednotiti uporabo sloja gozdarske rabe v občinskih prostorskih aktih;
- nakazati možne rešitve za odpravo razlik v gozdni rabi.

Slika 4: Meja med gozdno rabo in ostalimi rabami ni zmeraj jasna (Vir: Štancar)

2 NORMATIVNA IZHODIŠČA

Odgovor na vprašanja, kaj je gozd in kaj ni in kje je meja med gozdno in ostalo rabo, ne sme biti prepuščen subjektivni presoji posameznika, ampak mora biti urejen z zakonskimi akti. Splošni kriteriji za določanje gozdnih površin so opredeljeni v Zakonu o gozdovih (ZG, 2015), podrobnejši kriteriji pa v njegovih podzakonskih aktih.

Organizacija, ki je v Sloveniji pristojna za določanje (ažuriranje) gozdnih površin, je ZGS, ki vsakih 10 let, ob obnovi načrtov gozdnogospodarskih enot (v nadaljevanju GGE), posodobi karto gozdnih površin (Pravilnik 5, 2010).

Zakon o gozdovih (ZG, 2015)

Zakon o gozdovih (ZG, 2015) je temeljni zakon, ki ureja področje upravljanja z gozdovi. Gozd opredeljuje kot naravno bogastvo s ciljem zagotavljanja trajnosti, sonaravnosti, večnamenskosti in gospodarjenja v skladu z načeli varovanja okolja in naravnih vrednot. Prav tako navaja, da gozd trajno in optimalno deluje kot ekosistem in s tem uresničuje svoje funkcije (ZG, 2015).

V 2. členu ZG opredeljuje, katera zemljišča so gozd in katera so druga gozdna zemljišča (izvleček ZG v Prilogi A.1).

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Pravilnik 5, 2010)

S tem pravilnikom so določene vsebine in način izdelave, roki in postopki sprejemanja ter način spremljanja izvajanja načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Pravilnik 5, 2010).

Hkrati pa je v 40. členu določeno, na kakšne načine se ugotavljajo gozdne površine.

Metodologija izločanja oz. določanja gozdnih površin se vrši na nivoju službe, ki je pristojna za evidentiranje gozdnih površin. V Republiki Sloveniji je to ZGS .

Izvleček pravilnika (Pravilnik 5, 2010) je v Prilogi A.1.

Pravilnik o varstvu gozdov (Pravilnik 3, 2009)

V tem pravilniku so podrobneje določeni ukrepi za vzdrževanje biotskega ravnovesja v gozdnem prostoru in tudi posegi, ki lahko gozd razvrednotijo ali poškodujejo. Predpisani so pogoji za rabo gozdov ter vsebina programa varstva gozdov (Pravilnik 3, 2009).

Pravilnik v 40. členu dopolnjuje (ZG, 2015) in podrobneje opredeljuje pogoje, ki dopuščajo pašo v gozdu.

Izvleček pravilnika (Pravilnik 3, 2009) je v Prilogi A.1.

Zakon o kmetijstvu (ZKme-1, 2015)

Ta zakon je za potrebe diplomske naloge pomemben v 7. členu, ki govori o planinski paši, ki med drugim v svoje površine vključuje tudi gozd. Prav tako je pomemben 165. člen, ki govori o evidenci in določanju dejanske rabe.

Izvleček zakona (ZKme-1, 2015) je v Prilogi A.1.

Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ, 2012)

Nekateri člani ZKZ se posredno nanašajo na gozd, predvsem na funkcije gozda. Določajo kriterije za določevanje kmetijskih zemljišč, zato so močno povezani z ZG in Pravilnikom o varstvu gozdov. Vendar pa ZKZ ne predpisuje usklajevanja različnih služb.

Člani ZKZ, ki smo jih pregledali, so v Prilogi A.1.

Pravilnik o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Pravilnik 4, 2010)

S tem pravilnikom je določena podrobnejša vsebina evidenc dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, opisane so vrste dejanske rabe in načini določanja le-te. Predpisana je najmanjša površina dejanske rabe ki jo je potrebno zajeti (Priloga A.2.), metodologija zajemanja podatkov, potek usklajevanja podatkov in prijava sprememb. Predpisani so tudi načini za dostop do evidenc dejanske rabe ter načini vzdrževanja evidence dejanske rabe (Pravilnik 4, 2010).

Po pravilniku je najmanjša površina za zajem vrste dejanske rabe gozd v velikosti 2500 m² (0,25 ha).

V tem pravilniku je jasno opredeljeno, da je za določanje gozdnega roba potrebno usklajeno delovanje tako kmetijskih kot gozdarskih strokovnih služb. Usklajena je metodologija določanja gozdne rabe, prav tako so usklajena tudi dopustna odstopanja.

Izvleček pravilnika (Pravilnik 4, 2010) je v Prilogi A.1.

Podroben opis metodologije zajema dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Navodilo 1, 2013)

Zelo uporabna so tudi navodila za zajem dejanske rabe, ki jih je za pomoč pri delu izdal MKGP (Direktorat za kmetijstvo - Služba za register kmetijskih gospodarstev). V njih so podrobno razložena pravila zajema dejanske rabe, načini zajema in velikosti površin, ki jih zajemamo za določeno rabo. Podrobneje je tudi opisana vrsta dejanske rabe »gozd« in načini usklajevanja z ZGS.

Predstavljena poglavja iz navodil (Navodilo 1, 2013) so v Prilogi A.1.

Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN, 2012)

Ta zakon ureja dejansko rabo zemljišč in v 23. členu povezuje geodetsko, kmetijsko in gozdarsko službo.

Izvleček zakona (ZEN, 2012) je v Prilogi A.1.

Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, 2015)

Ta zakon ureja prostorsko načrtovanje in s tem območja namenske rabe prostora, prav tako prikaz stanja prostora, ki vključuje tudi gozdna zemljišča.

Za prikaz namenske rabe zemljišč in stanja prostora mora prostorski načrtovalec pridobiti posamezne grafične sloje od pristojnih služb, ki so zadolžene za njihovo vzdrževanje. Vse razlike med posameznimi grafičnimi sloji mora uskladiti, kar povzroča veliko dodatnega dela in tehnološke zaplete.

Izvleček zakona (ZPNačrt, 2015) je v Prilogi A.1.

Pravilnik o prikazu stanja prostora (Pravilnik 2, 2008)

S tem pravilnikom so določene podrobnejše vsebine, načini priprave ter uporaba prikazov stanja prostora (Pravilnik 2, 2008). Pomembnejši je 4. člen pravilnika.

Izvleček pravilnika (Pravilnik 2, 2008) je v Prilogi A.1.

Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Pravilnik 1, 2007)

V tem pravilniku je določena podrobnejša vsebina, oblika ter način priprave OPN. Predpisane so usmeritve za določanje namenske rabe zemljišč in območij namenske rabe prostora. Opisani so tudi posamezni grafični prikazi OPN (Pravilnik 1, 2007).

Izvleček pravilnika (Pravilnik 1, 2007) je v Prilogi A.1.

2.1. Povzetek normativnih izhodišč

S pregledom zakonodaje s področja določanja gozdnih površin smo ugotovili, da je gozd na podlagi zakonodaje dobro opredeljen. Tudi sodelovanje različnih služb (ZGS, MKGP) je s predpisi urejeno. Izdelana pa so tudi navodila in postopki ob nejasnostih pri izločanju gozdne rabe, kar naj bi še olajšalo delo vsem službam.

Poglavitne določbe zakonodaje na tem področju so:

- **določanje gozdnih površin se opravlja na nivoju službe pristojne za evidentiranje gozdnih površin, kar je na ravni Slovenije ZGS;**
- **osnova za določanje gozdnega roba sta DOF in terenski ogled (40. člen - Pravilnik 5, 2010);**
- **najmanjša površina za izločanje gozda je 0,25 ha (2. člen – ZG in 7. člen - Pravilnik 4, 2010);**
- **iz skupin dejanske rabe »Njive in vrtovi«, »Trajni nasadi« in »Travniške površine« izločimo vse površine, večje od 0,01 ha, ki spadajo med »Gozd« (Navodilo 1, 2013);**
- **natančnost določanja gozdnega roba je 0,01 ha (40. člen - Pravilnik 5, 2010);**
- **največja razlika med gozdnim robom ZGS in rabo tal MKGP je lahko 15 m (9. člen - Pravilnik 4, 2010);**
- **nejasnosti se rešujejo z uporabo vseh drugih evidenc, s katerimi lahko izboljšamo podatke o vrsti dejanske rabe prostora (9. člen in 10. člen - Pravilnik 4, 2010);**
- **pri določanju namenske rabe se ob izdelavi OPN dodatno prikažejo območja, večja od 0,50 ha;**
- **za prikaz namenske rabe zemljišč v OPN se pridobijo posamezni sloji od pristojnih služb.**

3 METODOLOGIJA IN VIRI PODATKOV

3.1. Metode dela

Z namenom in cilji v uvodu diplomske naloge smo si načrtali osnovne metodološke korake, ki so bili sestavljeni iz kabinetnih in terenskih metod dela.

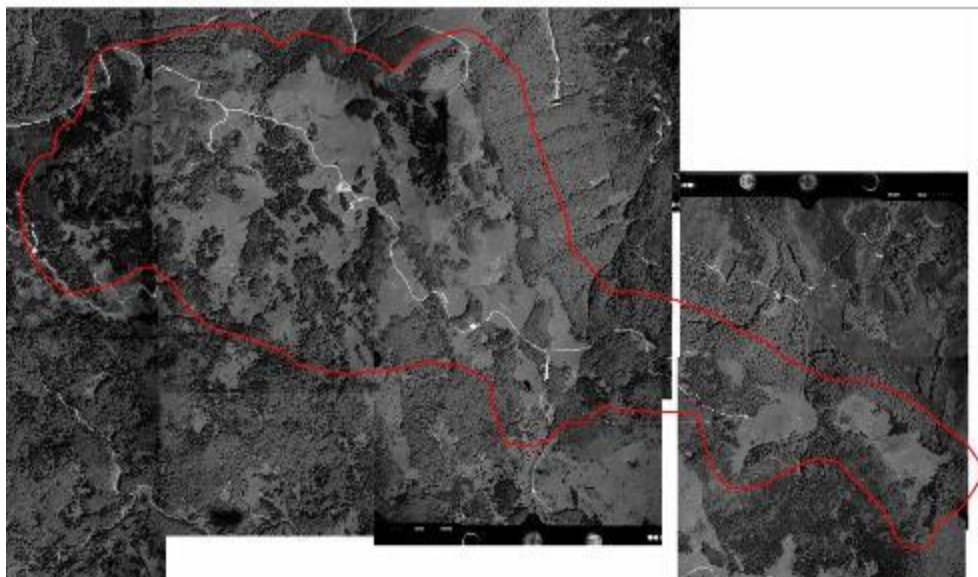
Metodologija dela temelji na primerjavi grafičnih slojev »RABA«, ki ga vzdržuje MKGP in »SESTOJ«, ki ga vzdržuje ZGS. Pridobili smo sloje iz istega časovnega obdobja, ki se ujemajo z obnovo GGN. ZGS ima desetletni cikel obnove, MKGP pa letni. Grafična sloja je bilo možno primerjati na časovnem preseku iz leta 2004 in leta 2014.

V obeh grafičnih slojih smo, kot osnovo za primerjavo, izbrali poligone, ki imajo v svojem atributnem delu status gozdnih površin.

Primerjavo poligonov smo opravili z GIS orodjem MapInfo, ki nam je omogočal presek grafičnih slojev, njihovo ovrednotenje in izdelavo preglednih kart.

Dobljena presečna območja smo razvrstili v štiri razrede glede na velikost posameznega poligona:

- I. velikostni razred od 0,01 do 0,03 ha;
- II. velikostni razred od 0,03 do 0,10 ha;
- III. velikostni razred od 0,10 do 1 ha;
- IV. velikostni razred od 1 ha in več.

Slika 5: Z registracijo sestavljeni aerofoto posnetki iz leta 1985 (Vir: Arhiv ZGS)

Terenske ogledne smo opravili za 28 večjih presečiščnih območij in stanje na terenu dokumentirali. V nadaljevanju smo vsak posamezni velikostni razred proučili in pokomentirali. Dobljeni rezultati so bili osnova za izdelavo zaključkov.

3.2. Viri podatkov

Največ podatkov smo za izbrano testno območje vršnega platoja Menine planine pridobili na ZGS, MKGP in GURS. Uporabili smo geolocirane rastrske in vektorske podatke.

Pri izdelavi kart so bili uporabljeni DOF-i v barvnem vidnem delu spektra iz leta 2011, različne temeljne topografske karte (TTK) kot podlage preglednih kart, vektorski sloj digitalnega katastrskega načrta (DKN), vektorski sloj katastrskih občin (K.O.) in vektorski sloj občin, ki jih vzdržuje GURS.

Nekaj podlag je bilo tudi skenogramov arhivskih preglednih kart, ki jih ima v lasti ZGS. Te karte je bilo potrebno s pomočjo registracije pravilno umestiti v prostor in vektorizirati - digitalizirati območja gozdov.

Slika 6: Arhivska karta gozdnih parcel iz leta 1792 (Vir: Arhiv ZGS)

Uporabili smo tudi vsebine, podatke in vire, ki jih vzdržujejo in hranijo naslednje ustanove:

- ZGS: Gozdne prometnice, varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom;
- Ministrstvo za okolje in prostor (MOP): Podatki o vrsti tal (pedološki podatki), zavarovana območja;
- ZRSVN: Podatki o varstvenih režimih območja Natura 2000, območja EPO, območja naravnih vrednot;
- Ministrstvo za kulturo (MK): Kulturna dediščina;
- Agencija RS za okolje (ARSO): Zavarovana območja;
- Geološki zavod Slovenije (GeoZS): Evidenca vodovarstvenih območij RS.

Sledi opis grafičnega sloja sestoj (»SESTOJ«) in grafičnega sloja dejanske rabe zemljišč (»RABA«), ki smo jih uporabili v analizi in jih vzdržujeta ZGS in MKGP.

3.2.1. Grafični sloj »SESTOJ«

ZGS je javni zavod, ki ga je ustanovila Republika Slovenija z ZG in opravlja javno gozdarsko službo v vseh gozdovih Slovenije, ne glede na lastništvo.

Leta 1996 je ZGS intenzivno pričel z digitalizacijo svojih prostorskih vsebin, saj je prej prostorske podatke vnašal in hranil na papirnatih kartah. Hkrati je bil vzpostavljen sistem poimenovanja in opis datotek grafičnih slojev, za obdelovanje prostorskih podatkov pa je bil izbran programski paket MapInfo.

Za vsakokratne potrebe določanja gozdnih površin izdelava ZGS grafični sloj »SESTOJ«. Sestoj je strokovni izraz v gozdarstvu, s katerim se označuje del gozda, ki se po določenih gozdnogospodarskih značilnostih razlikuje od ostalih delov gozda in hkrati določa tudi gozd (Pravilnik 5, 2010).

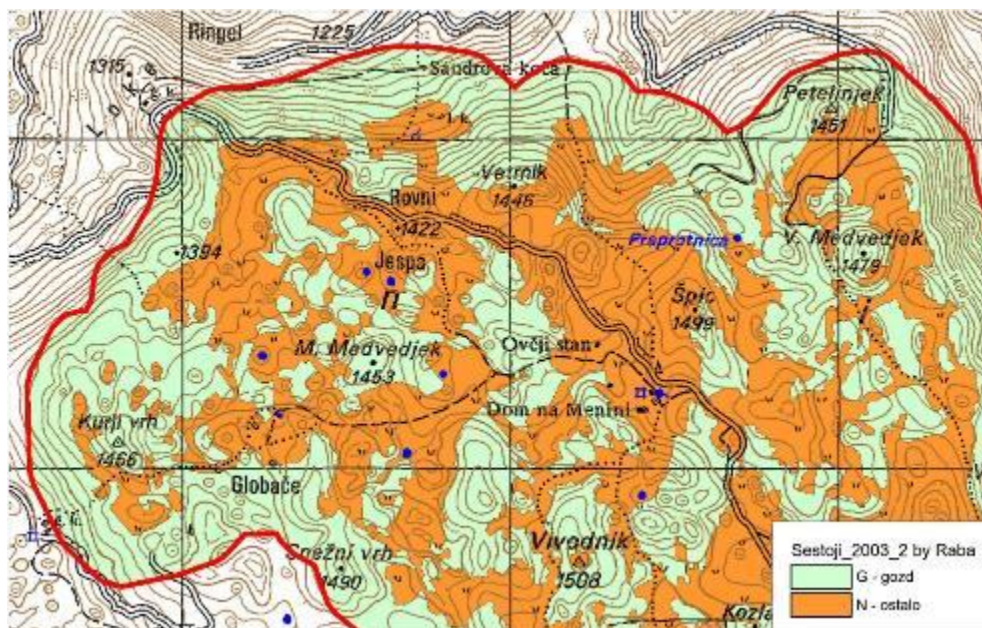
Slika 7: Izdelava opisov sestoj na terenu (Vir: Arhiv ZGS)

Grafični sloj »SESTOJ« se izdelava na podlagi terenskega ogleda in ortofoto posnetka (ekranske digitalizacije) za posamezno GGE in se obnavlja vsakih 10 let, ob izdelavi GGN.

V analizi sta bila uporabljena grafična sloja GGE Gornji Grad iz leta 2004 in 2014.

Preglednica 1: Opis atributnega dela grafičnega sloja »SESTOJ« v katalogu ZGS

Datoteka	Ime stolpca	Struktura	Opis
SESTxxyy - (Prikaz gozdnega in negozdnega prostora v GGE. Gozdni prostor sestavljajo gozdni sestoji in ostale negozdne površine v gozdnem prostoru) xx – oznaka območne enote yy – oznaka gozdnogospodarske enote	GGO	C2	Šifra gozdnogospodarskega območja
	ODSEK	C7	Oznaka odseka
	SESTOJ	C4	Oznaka sestoja oz. ustrezna dvomestna šifra po veljavnem šifrantu, če gre za drugo površino
	KAT	C1	Vrsta prostora: G=gozd, N=negozd
	POVRSINA	D7,2	Površina v ha

Slika 8: Prikaz gozdnih površin s pomočjo grafičnega sloja »SESTOJ« (Vir: Arhiv ZGS)

Za potrebe analize smo združili vse objekte s šifro »G« v stolpcu »KAT« atributnega dela grafičnega sloja »SESTOJ«. Rezultat združitve je območje gozdov za obravnavano območje.

3.2.2. Grafični sloj »RABA«

Z namenom zajema kakovostnih podatkov o rabi zemljišč je leta 1999 tedanje MKGP, v okviru projekta »Posodobitev evidenc o nepremičninah«, vzpostavilo podprojekt »Zajem podatkov o rabi zemljišč«.

Projekt je bil zastavljen tako, da je možna večstranska uporaba podatkov:

- postavitve informacijskega sistema v kmetijstvu;
- uvedba integriranega administrativnega kontrolnega sistema (IACS) za izvajanje finančnih podpor v kmetijstvu;
- vzpostavitev katastrov trajnih nasadov (vinogradi, sadovnjaki, oljčniki, hmeljišča);
- varovanje in planiranje kmetijskih zemljišč ter razvoj podeželja;
- podpora funkcioniranju informacijskim sistemom na regionalnem in komunalnem nivoju ter informacijskim sistemom državnih organov in služb;
- uporaba za druge nekmetijske namene (izdelava državnih topografskih kart, ...).

Cilj projekta je bil vzpostavitev prostorske podatkovne baze o dejanski rabi zemljišč, vključno s sistemom vzdrževanja in uporabe v nekaterih specifičnih nalogah organov MKGP.

Baza naj bi po zaključeni fazi nastavitve in zajema podatkov zvezno pokrivala celotno območje Republike Slovenije. Podatki o rabi zemljišč bodo uporabljeni v povezavi z zemljiškim katastrom, kar omogoča vzpostavitev podatka na parcelo in lastnika (Navodilo 2, 1999).

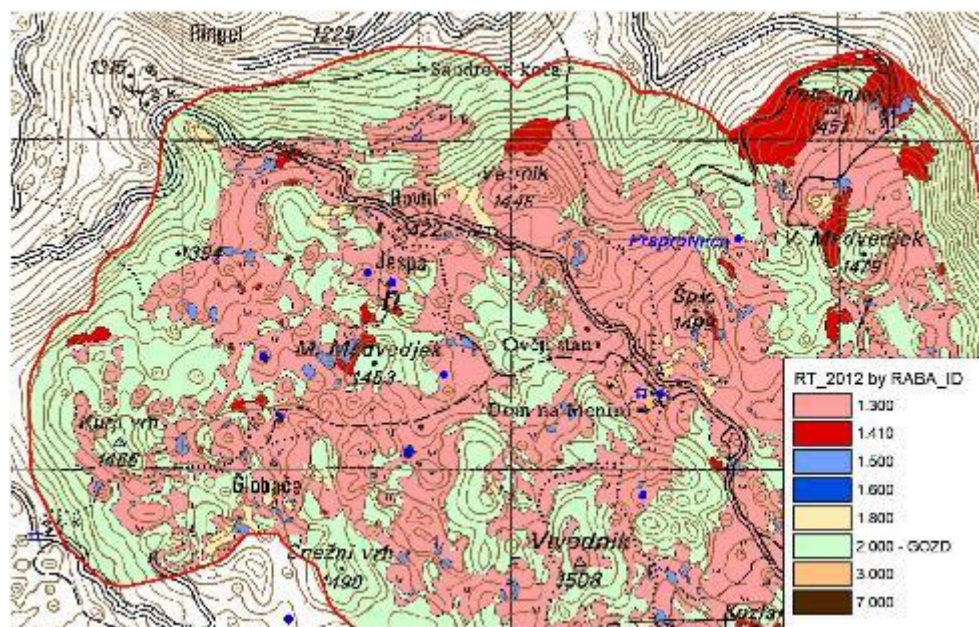
S Pravilnikom o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč vsebuje grafični sloj »RABA« izvorne podatke dejanske rabe zemljišč. RABA_PID je bila določena kot identifikacijska oznaka poligona rabe (enolična številka v okviru Slovenije), RABA_ID pa kot podatek dejanske rabe zemljišč po šifrantu.

Gozd se označuje s šifro »2000«, kamor se uvrščajo zemljišča, ki so v skladu s predpisi o gozdovih opredeljena kot gozd (Priloga A.1).

Preglednica 2: Opis atributnega dela grafičnega sloja »RABA«

Datoteka	Ime stolpca	Struktura	Opis
RABA	RABA_PID	N19	Identifikacijska oznaka poligona rabe
	RABA_ID	N4	Šifra dejanske rabe zemljišč
	VIR	C30	Vir zajema podatkov
	AREA	N19,9	Površina poligona (m ²)
	STATUS	C1	P - veljavno stanje
	D_OD	DATE	Datum zadnje spremembe
	RABA_NOV	N4,1	

MKGP letno vzdržuje grafični sloj »RABA«, ki vsebuje podatke o dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč. Te podatke zajemajo z metodo računalniške foto interpretacije – ekranske digitalizacije. Časovna natančnost datoteke uporabljene v diplomski nalogi je iz leta 2014, za primerjavo medsebojnih razlik smo uporabili še datoteko iz leta 2005.

Slika 9: Prikaz gozdnih površin s pomočjo grafičnega sloja »RABA« (Vir: MKGP)

Za potrebe analize smo združili vse objekte s šifro »2000« v stolpcu »RABA_ID« atributnega dela grafičnega sloja »RABA«. Rezultat združitve je območje gozdov za obravnavano območje.

Slika 10: Planinski travniki so dom za številne metulje - Laponski rjavček (Vir: Štancar)

4 PREDSTAVITEV OBMOČJA

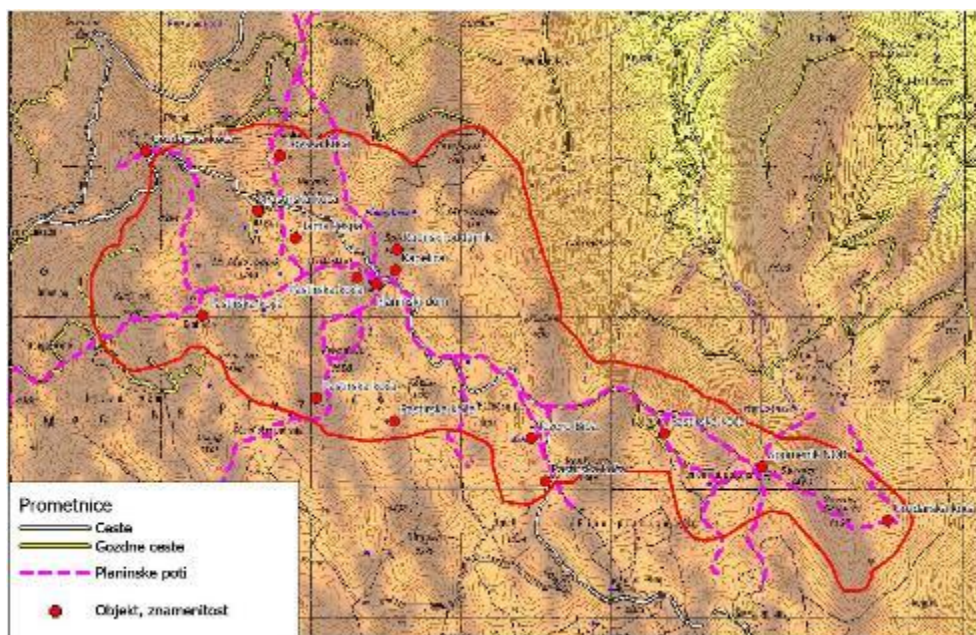
4.1. Geografski oris Menine planine

Menina planina leži v severnem delu Slovenije in spada h Kamniško-Savinjskim Alpam. Ločuje Zgornjo Savinjsko dolino od Ljubljanske kotline. Na severnih pobočjih se spušča v dolino reke Drete, na južnih pa v Tuhinjsko in Motniško dolino. Na severno-zahodnem delu se začinja s prelazom Črnivec (902 n.m.v.), na jugo-vzhodu se zaključuje s prelazom Lipa (723 n.m.v.).

Nadmorska višina planine je med 1.200 in 1.500 metri. Najvišji vrh je Vivodnik (1.508 n.m.v.), kjer stoji lesen razgledni stolp, s katerega se ob lepem vremenu vidi celotna planota Menine planine.

Na vrtačasti travnati planoti se nahajajo Dom na Menini planini, pastirske kočice, gozdarske kočice, lovska kočica in kapelica. Zelo poznana sta tudi brezno Jespa in jezero Biba, ki sta zavarovana kot naravna spomenika.

Na Menino planino je mogoč dostop po cesti iz Zadrečke in Tuhinjske doline. Planinske poti so razporedene po celotni Menini planini.

Slika 11: Pregledna karta cestnega omrežja, planinskih poti in objektov (Vir: ZGS, GURS)

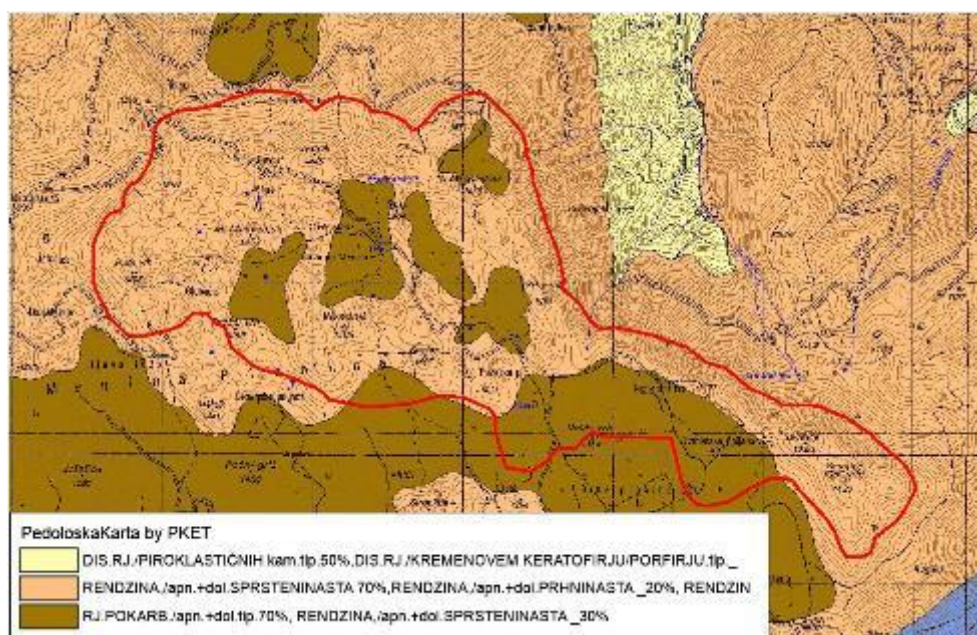
4.2. Matična podlaga, tla in vegetacija

Planoto Menina sestavljajo zgornje triasni apnenci bele in sive barve. Nekaj je tudi kristalastega dolomita, ki prehaja v dolomitiziran apnenec (Meze, 1966).

Slika 12: Za tla na Menini planini je značilna velika skeletnost in površinska kamnitost (Vir: Štancar)

Menina planina je predalpska zakrasela planota. Sestavljena je iz apnenčastih kamenin in dolomita, zato je močno razjedena z vrtačami, brezni in kotlički. V bližini planinskega doma je največje brezno Jespa. Planota ima mnogo kraških površinskih mikro in makro oblik ter bogato floro. Na planoti rastejo redke alpske cvetlice (Skoberne, Peterlin, 1988).

Slika 13: Pedološka karta (Vir: ARSO)

Menina planina je večinoma gozdna planota, njena severna pobočja so porasla z mešanimi gozdovi, na južnih se prepletajo gozdni pašniki in gozdovi, površino na platoju pokrivajo obsežni pašniki. Nekoč je bila planina drugo največje planšarsko območje v Kamniških planinah, takoj za Veliko planino (Kraji – Slovenija, 2014).

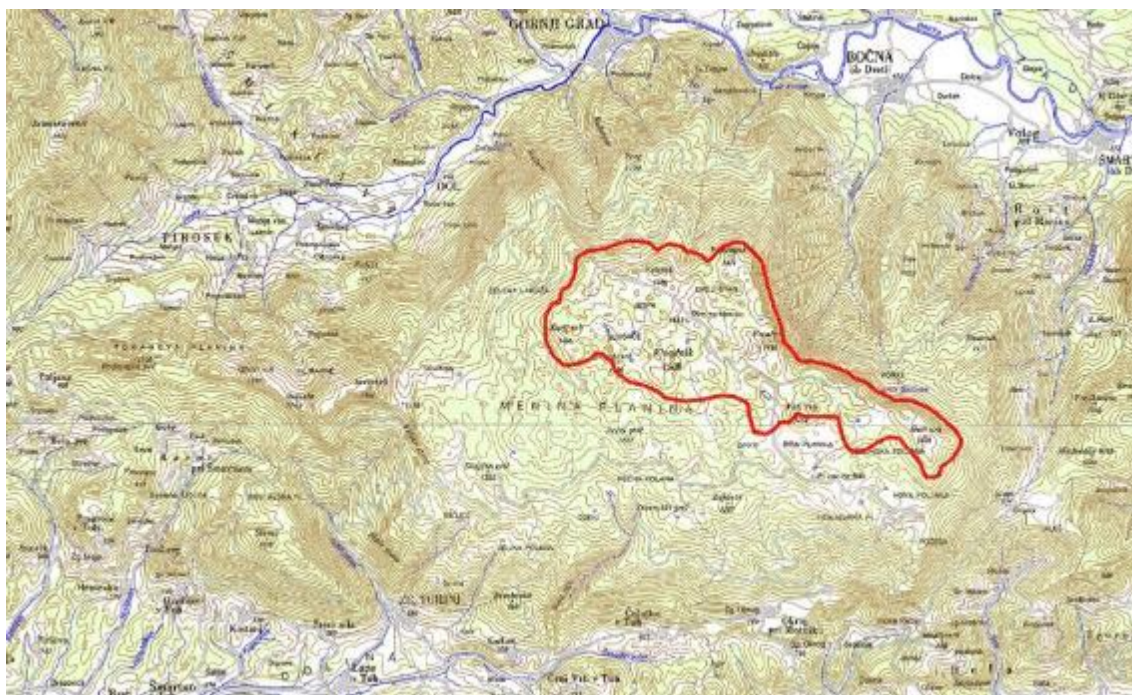
Slika 14: Menina planina je bogata z gozdnimi sadeži (Vir: Štancar)

4.3. Podnebje

Zgornja Savinjska dolina je prehodno območje med sredozemskim in celinskim podnebjem. Hriboviti in gorski svet (severni in zahodni del doline) ima gorski tip podnebja s povprečno temperaturo najhladnejšega meseca pod -3°C in povprečno letno količino padavin nad 1600 mm/m^2 . Podnebje višjega gorskega sveta je značilno za osrčje Grintavca skupaj s Planjavo in Ojstrico. Podnebje nižjega gorskega sveta zahodne Slovenije obsega Solčavsko in Dleskovško planoto, Rogačevo skupino, Veliko planino in Menino planino z vmesnimi dolinami. Nižji predeli Zgornje Savinjske doline imajo zmerno-celinsko podnebje z oktobrskimi temperaturami višjimi od aprilskih in povprečno letno količino padavin nad 1.000 mm/m^2 (Ogrin, D., 1996).

4.4. Podrobnejši oris obravnavanega območja

Obravnavano območje obsega plato Menine planine, njen osrednji in jugo-vzhodni del. Velikost območja je 705,27 ha in se razteza v smeri severo-zahoda proti jugo-vzhodu. Dolžina območja znaša 5.630 m, širina na širšem delu 2.220 m, na ožjem pa 530 m.

Slika 15: Obravnavano območje vršnega dela Menine planine (Vir: GURS)

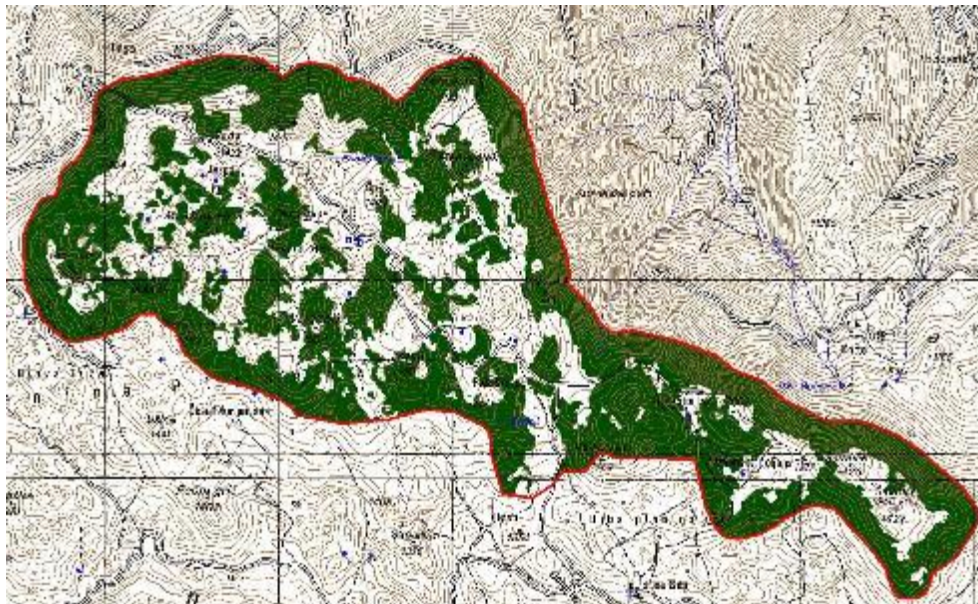
Značilnost območja je velika pestrost reliefnih oblik in močna razčlenjenost gozdov. Negozdne površine se močno zajedajo v gozd, veliko pa je tudi posameznih gozdnih zaplat.

Slika 16: Pogled na značilno razčlenjenost gozdov in reliefno pestrost (Vir: Štancar)

4.4.1. Gozdna krajina

Menina planina med krajinskimi tipi spada v gozdnato krajino. Gozdnih površin je na obravnavanem območju 406,56 ha, kar znaša 57,6 % celotne površine (Gozdnogospodarski načrt ..., 2014).

Slika 17: Pregledna karta gozdnih površin (Vir: ZGS, 2014)

Gozdovi poraščajo predvsem vrtače in strmejša pobočja, ostale površine pa poraščajo travniki, na katerih se v poletnih mesecih intenzivno izvaja paša. Na površinah, kjer se izvaja paša, zaraščanje preprečujejo z vsakoletnim čiščenjem pašnikov z odstranjevanjem novonastalega grmovja.

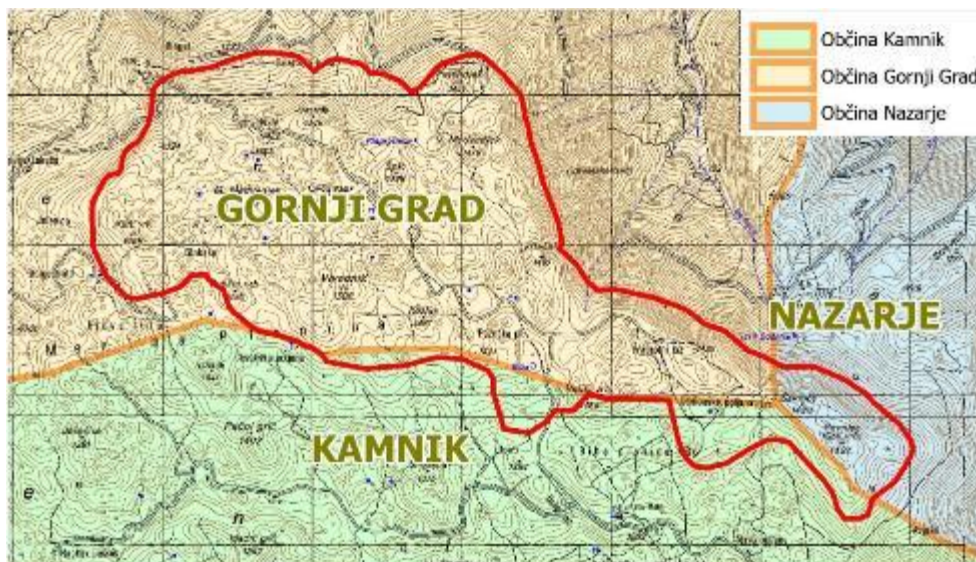
Meja med pašnimi površinami in gozdom je na več mestih težko določljiva zaradi redke gozdne vegetacije.

Slika 18: Redka gozdna vegetacija in prisotnost paše v gozdu (Vir: Štancar)

4.4.2. Lastniška struktura

Območje je teritorialno razdeljeno med tri občine, med njimi največ površine pokriva občina Gornji Grad (85%), manjša dela pa občini Kamnik (9%) in Nazarje (6%).

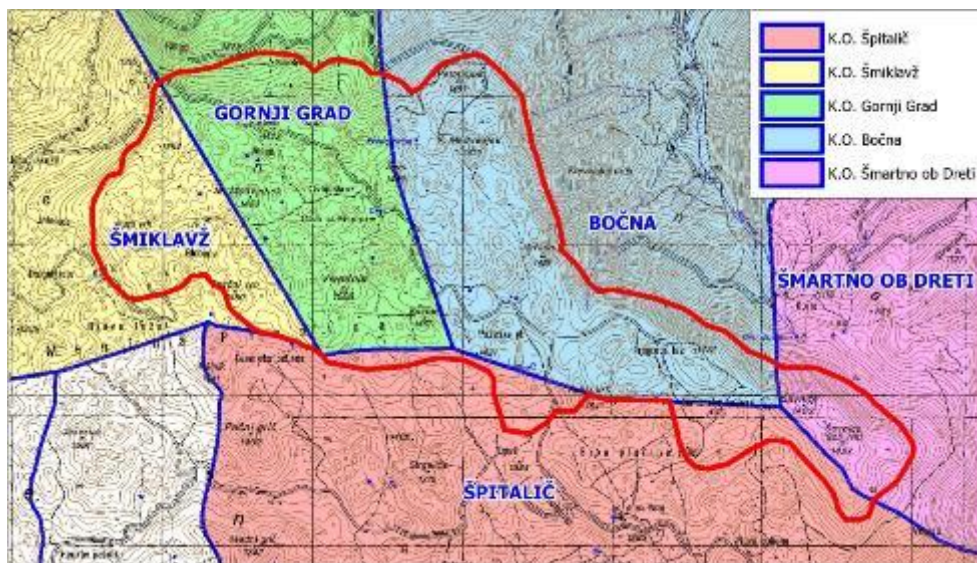
Slika 19: Pregledna karta občin (Vir: GURS)

Razdeljenost območja med tri občine na upravljanje z gozdnim prostorom nima velikega vpliva, ker je delež območja ostalih dveh občin zelo nizek (15%).

Na obravnavanem območju je 5 K.O. - največje področje pokriva K.O. Bočna (37%), najmanjše pa K.O. Šmartno ob Dreti (6%).

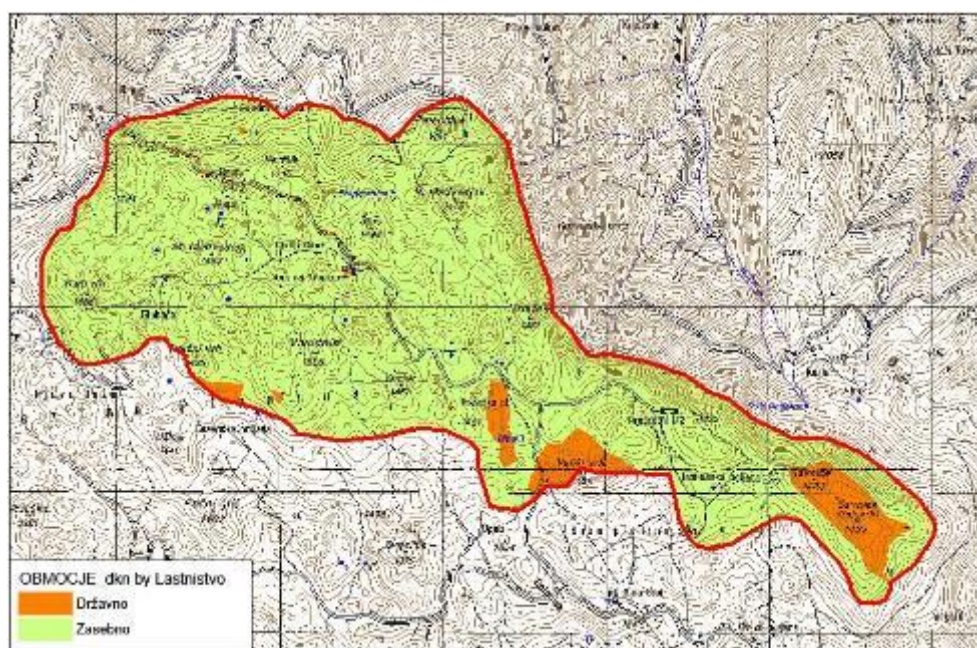
Preglednica 3: Delež posameznih K.O. na obravnavanem območju

Oznaka	K.O.	Površina (ha)	%
941	Bočna	263,5	37,4
942	Gornji Grad	225,2	31,9
943	Šmiklavž	108,6	15,4
1921	Špitalič	63,9	9,1
940	Šmartno ob Dreti	44,1	6,3
Skupna vsota		705,3	100

Slika 20: Pregledna karta katastrskih občin (Vir: GURS)

Po podatkih DKN ima država na obravnavanem območju v lasti 6% površine, 94% površine pa je v zasebni lasti. Vseh parcel znotraj območja je 118, z njimi gospodari 214 lastnikov, tako da znaša povprečna velikost parcele na lastnika 3,3 ha. Največ površine po parcelah je v lasti Nadškofije Ljubljana (NŠL) in to kar 79% v obravnavanem območju.

Slika 21: Pregledna karta lastniške strukture (Vir: GURS)

Parcel, ki jih pokriva gozd, je 86, z njimi gospodari 185 lastnikov. Najbolj strnjeno posest ima NŠL in pokriva večinski del platoja Menine planine in s tem tudi obravnavanega območja. K.O. Špitalič pa ima najbolj razdrobljeno lastniško strukturo.

Strnjena posest omogoča lažje, kakovostnejše in bolj ekonomično upravljanje s prostorom.

Slika 22: Napajalne mlake so pomemben vir vode za planinsko pašo (Vir: Štancar)

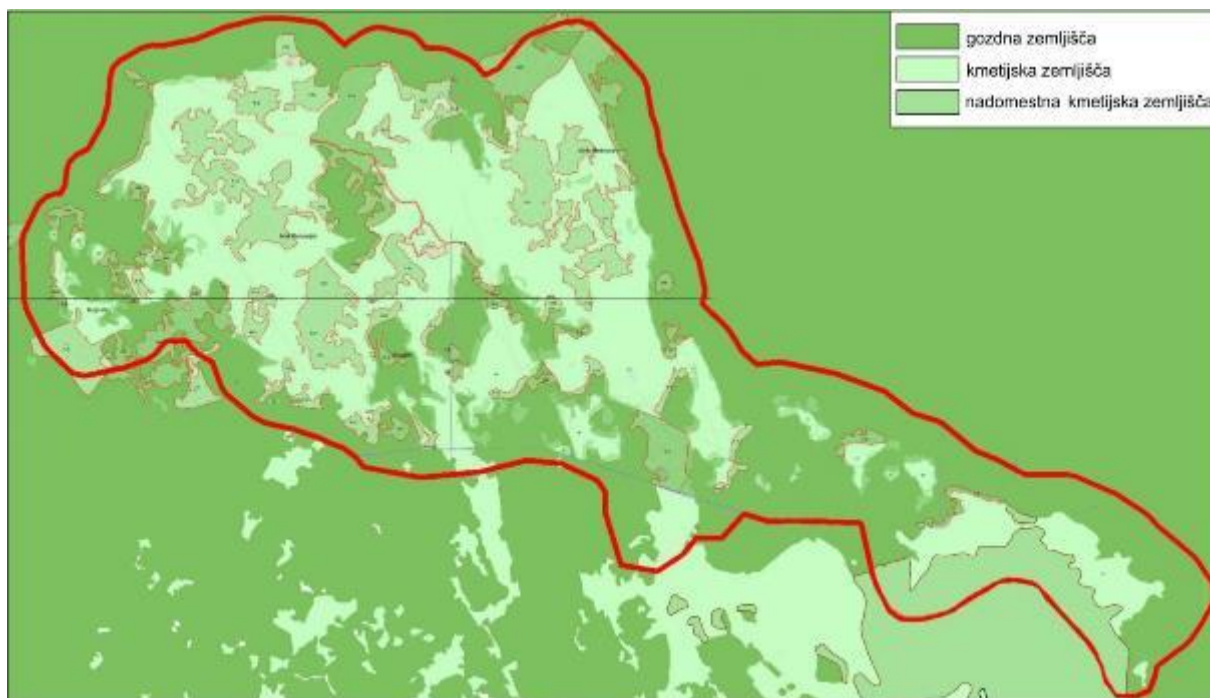
4.4.3. Občinski prostorski načrt (OPN) - v sprejemanju

V letu 2010 je Občina Gornji Grad pričela z aktivnostmi za izdelavo občinskega prostorskega načrta. Leta 2011 je bila organizirana javna razgrnitev načrta z zbiranjem pripomb in pobud. Trenutno je OPN v postopku sprejemanja.

Pri pregledu stanja po OPN se na obravnavanem območju prepleta kmetijska in gozdna namenska raba, nekaj pa je tudi mešane, kmetijsko-gozdne rabe in sicer zaradi planinske pašne.

Opazili smo velika odstopanje med osnovno namensko rabo in dejansko rabo, kar je zapisano tudi v OPN:

- gozdna zemljišča - do razlik prihaja na hribovitih predelih občine, predvsem na območju Menine planine, kjer je delež območja zakrasele predalpske planote po namenski rabi opredeljen kot gozdno zemljišče, po dejanski rabi pa kot kmetijsko zemljišče;
- kmetijska zemljišča - do razlik prihaja na hribovitih predelih občine, predvsem na območju Menine planine, kjer je velik delež območja zakrasele predalpske planote po namenski rabi opredeljen kot kmetijsko zemljišče, po dejanski rabi pa kot gozdno zemljišče (OPN Gornji Grad - v sprejemanju, 2011).

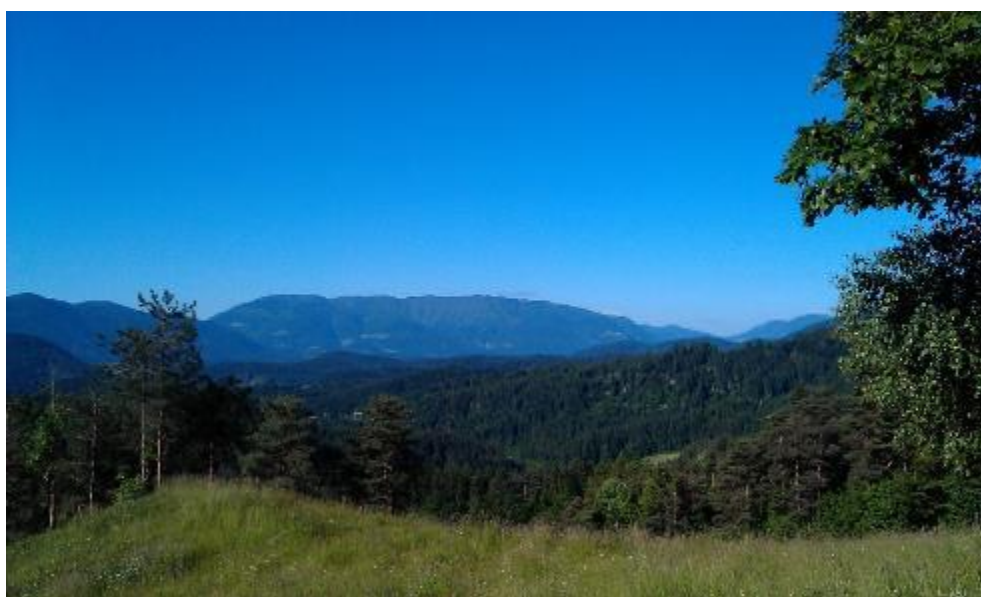
Slika 23: Prikaz stanja zemljišč po OPN (Vir: OPN Gornji Grad - v sprejemanju, 2011)

V izvedbenem delu OPN je za obravnavano območje načrtovana:

- ureditev športno rekreacijskih površin ob obstoječem turističnem objektu;
- vzpostavitev sistema daljinskih, glavnih in ostalih kolesarskih povezav - krožna kolesarska povezava Črnivec – Menina – Bočna – Otok – Slatina – Križ – Florjan – Lenart – Dol – Šmiklavž - Nova Štifta (OPN Občine Gornji Grad).

V OPN ima velik del gozdnih zemljišč status nadomestnih kmetijskih zemljišč.

Ostali dve občini, Nazarje in Kamnik, kamor sega obravnavano območje, trenutno še nimata izdelanih prostorskih načrtov po veljavni zakonodaji, zato velja namenska raba prostora po starih predpisih (PISO, 2015).

Slika 24: Pogled na Menino planino (Vir: Štancar)

Kot podlaga, za izris karte za prikaz stanja prostora s prikazom namenske rabe prostora za OPN Občine Gornji Grad, je bil uporabljen grafični sloj »RABA« pridobljen na MKGP, septembra 2008.

4.5. Območja s posebnim varstvenim režimom

Obravnavano območje se nahaja znotraj številnih območij s posebnim varstvenim režimom (karta v Prilogi C).

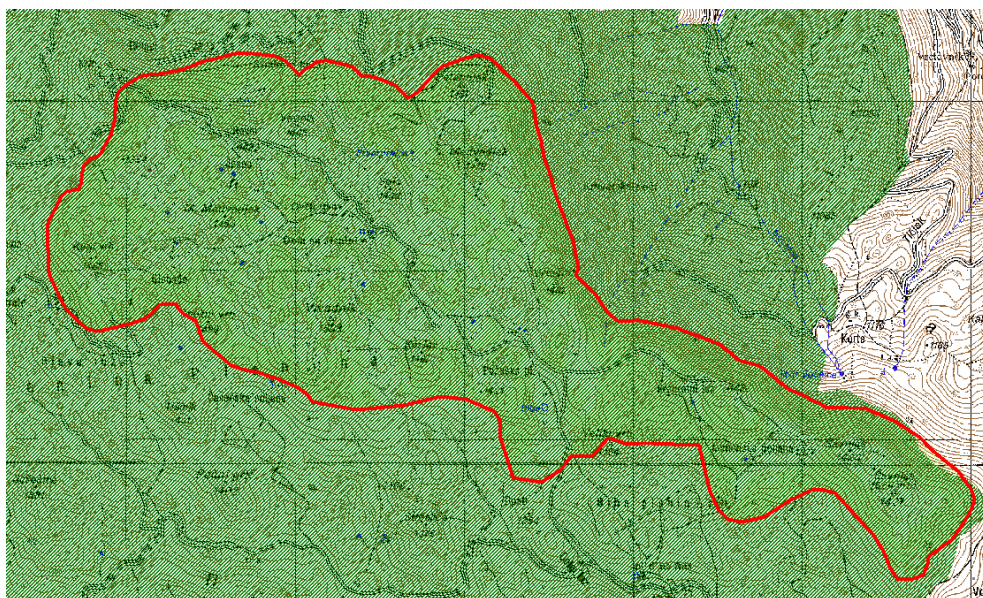
Navedenih je nekaj najpomembnejših:

- Območja NATURA 2000,
- Ekološko pomembna območja (EPO) ,
- Območja naravnih vrednot (NV),
- Zavarovana območja (ZO),
- Območja varovalnih gozdov (VG) in Gozdov s posebnim namenom (GPN),
- Kulturna dediščina ter
- Vodni viri.

4.5.1. Območja NATURA 2000

Z območjem NATURA 2000 je pokrito 99,8% (703,72 ha) celotnega obravnavanega območja, le manjši del pod predelom Šavnice je izpuščen. Obravnavano območje je del območja NATURE 2000 Menina, koda: SI3000261.

Območje je izločeno na podlagi evropske Direktive o pticah (vrste: alpski kozliček, navadni koščak, veliki pupek, hribski urh in mali podkovnjak) in evropske Direktive o habitatih (habitatni tipi: Ilirski bukovi gozdovi - *Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

Slika 25: Pregledna karta območja NATURA 2000 (Vir: ZRSVN)

Na območju velja poseben režim, ki določa, da se morajo ohraniti populacije prosto živečih ptičev na ravni, ki ustreza ekološkim, znanstvenim in kulturnim zahtevam, upoštevajoč ekonomske in rekreacijske potrebe. Varstvo ima prednost pred ekonomskim izkoriščanjem oziroma rekreacijo. Potrebno je tudi zavarovati, vzdrževati ali ponovno vzpostaviti zadostno pestrost in velikost življenjskih prostorov za vse prosto živeče ptiče (Direktiva 79/409/EEC, 1981).

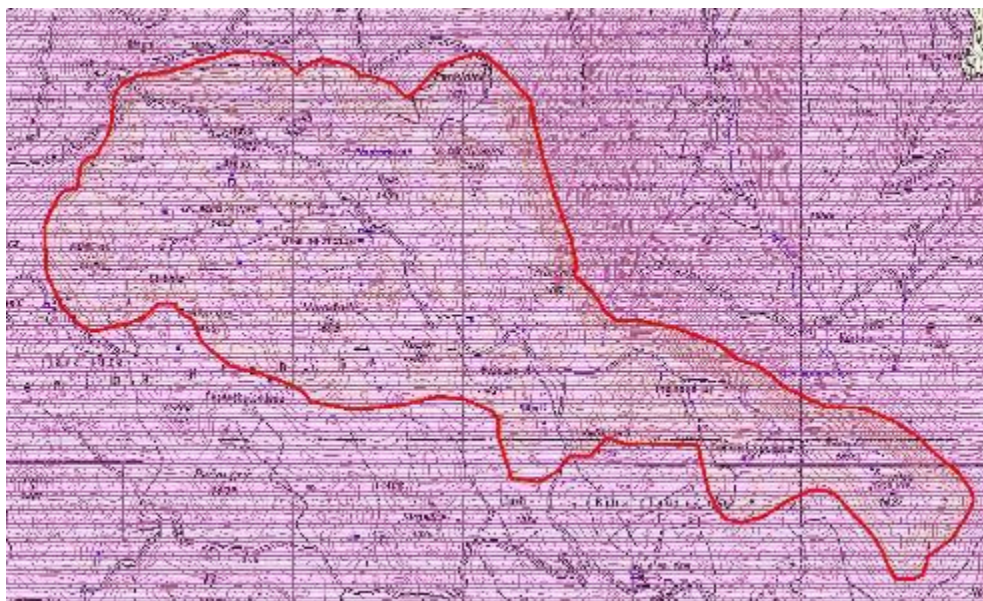
Hkrati je potrebno storiti vse, da na posebnih ohranitvenih območjih preprečijo slabšanje stanja naravnih habitatov in habitatov vrst ter vznemirjanje vrst, za katere so bila območja določena (v kolikor bi tako vznemirjanje lahko pomembno vplivalo na cilje te direktive) - (Direktiva 92/43/EGS, 1992).

Seveda pa območja NATURA 2000 niso zavarovana območja in v njih ne veljajo strogi varstveni režimi. Človekove dejavnosti niso prepovedane, lastniki morajo svoje gospodarjenje prilagoditi tako, da se ohranja ugodno stanje življenjskih prostorov in tam živečih vrst.

MKGP je odgovoren nosilec, ki predloži akt o zavarovanju Vladi RS. Z Zakonom o ohranjanju narave (ZON) je celotna priprava strokovnih predlogov akta za zavarovanje že naložena ZRSVN. Hkrati s tem je določen tudi odgovoren nosilec za pripravo ukrepov iz operativnega programa.

4.5.2. Ekološko pomembna območja (EPO)

Obravnava območje se v celoti nahaja v EPO, Menina planina (ID 12300).

Slika 26: Pregledna karta območja EPO (Vir: ZRSVN)

Pri izvajanju posegov in dejavnosti se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihov življenjski prostor čim manjši.

Za izvajanje posegov v naravo na ekološko pomembnih območjih ni treba pridobiti naravovarstvenih pogojev in naravovarstvenega soglasja.

Meje ekološko pomembnih območij oziroma njihove lege v prostoru so določene na karti v merilu 1: 250.000, ki jo hranita ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave in ZRSVN (Uredba 1, 2013).

Slika 27: Objedena bukev na pašniku (Vir: Štancar)

4.5.3. Območja naravnih vrednot (NV)

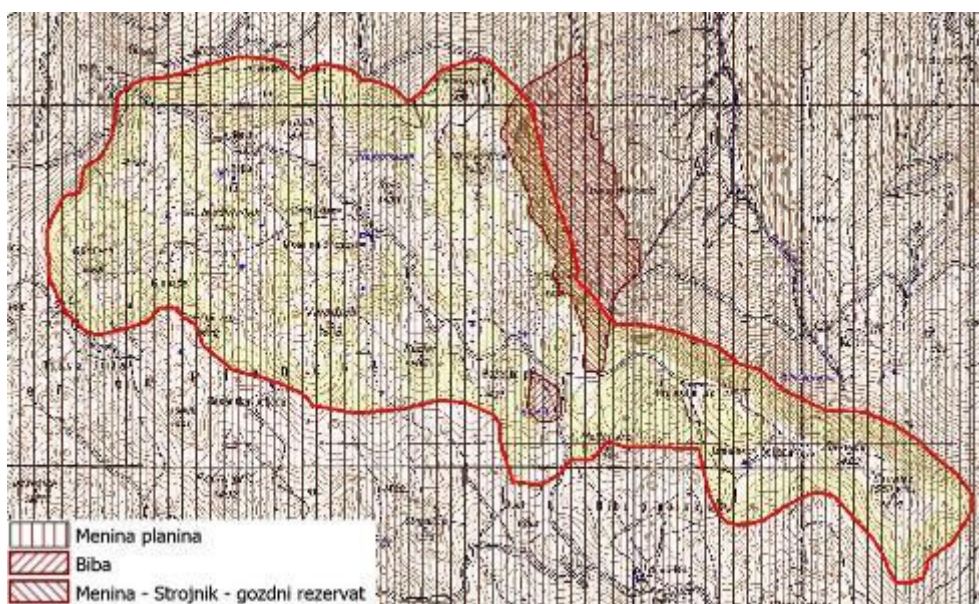
Menina planina - Zakrasela predalpska planota je NV državnega pomena zaradi svojih geomorfoloških značilnosti in pokriva celotno obravnavano območje.

Znotraj obravnavanega območja sta še dve manjši območji NV.

Slika 28: Pastirska koča na Globači (Vir: Štancar)

Okrog jezera Biba je NV Biba-Jezero na Menini planini, velikost območja je 4,37 ha. Območje je pomembno zaradi svojih hidroloških značilnosti. Kot ekosistem pa je pomembno območje NV Menina-Strojnik-Gozdni rezervat na vzhodnih pobočjih Menine planine, v velikosti 73,03 ha (znotraj obravnavanega območja je 26,59 ha).

Slika 29: Pregledna karta območja NV (Vir: ZRSVN)

Na območjih NV se lahko posegi in dejavnosti izvajajo le, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, pa tudi v tem primeru jih je treba opravljati tako, da se naravna vrednota ne uniči in da se ne spreminjajo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave spoznan za naravno vrednoto. Na tem območju se praviloma ohranja obstoječa raba, možna pa je tudi takšna sonaravna raba, ki ne ogroža obstoja naravne vrednote in ne ovira njenega varstva.

Naravno vrednoto in neposredno okolico se po predpisanem postopku lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, s postavitvijo ograj, tabel z informacijami, z opozorili in podobno (Pravilnik 6, 2015).

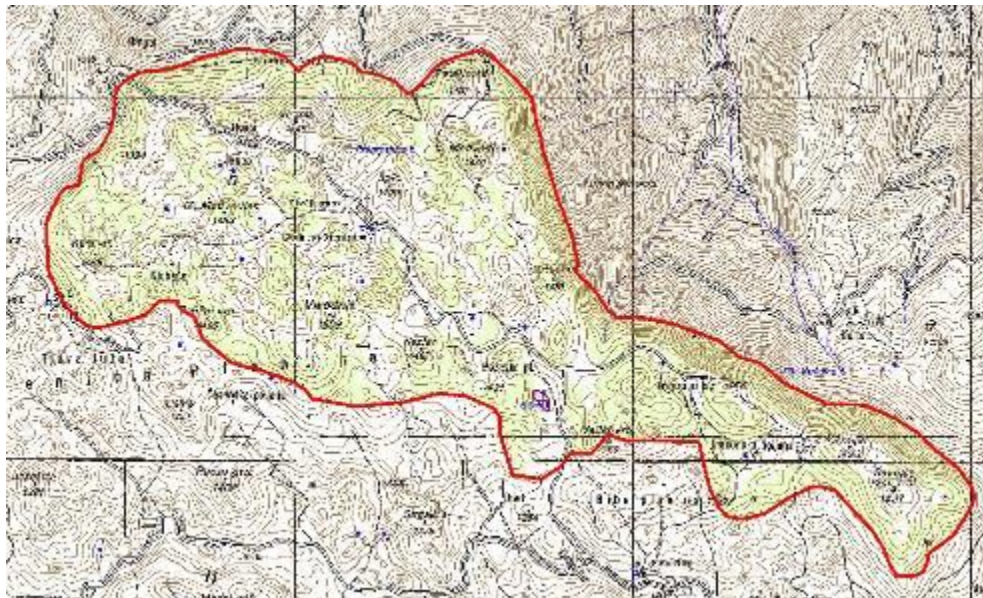
Območja naravnih vrednot so sistem, s katerim se ukvarjajo naravovarstvene službe: ARSO, ZRSVN in upravljalci zavarovanih območij.

Slika 30: Bogat rastlinski svet Manine planine (Vir: Štancar)

4.5.4. Zavarovana območja (ZO)

Na obravnavanem območju je kot naravni spomenik razglašeno jezero Biba. Velikost območja je 0,69 ha.

Slika 31: Pregledna karta ZO (Vir: ARSO)

Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto ter spreminja razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen (ZON, 2014).

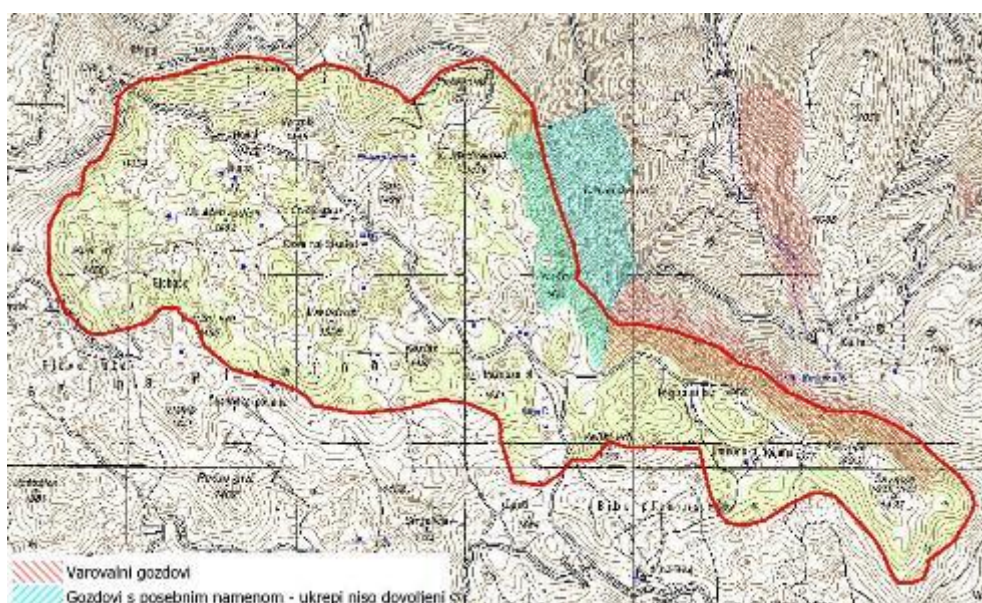
Slika 32: Pogled na jezero Biba (Vir: Štancar)

Skrbnik evidence zavarovanih območij je ARSO.

4.5.5. Območja varovalnih gozdov (VG) in gozdov s posebnim namenom (GPN)

VG so gozdovi, ki varujejo zemljišča pred usadi, izpiranjem in krušenjem, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo preneglo odtekanje voda in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije (Uredba 2, 2015).

GPN z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo so gozdni rezervati. To so gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine (Uredba 2, 2015).

Slika 33: Pregledna karta VG in GPN (Vir: ZSG, 2014)

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je s prvo stopnjo poudarjenosti prisotna predvsem v sestojih na plitvih tleh in strmih ter skalovitih pobočjih, ki so zelo izpostavljeni eroziji. To so zlasti karbonatna severna pobočja Menine planine. Posek se v teh gozdovih izvaja predvsem z namenom krepite varovalne funkcije (Gozdnogospodarski načrt ..., 2014). Teh gozdov je znotraj obravnavanega območja 34,08 ha.

GPN – gozdni rezervati spadajo v območja NV. Gozdni rezervat Menina-Strojnik ima v svojih varstvenih usmeritvah zapisano, da naj bo območje še naprej prepuščeno samo naravnim procesom. Možne so raziskave s poudarkom na proučevanju naravne obnove in naravnih struktur (Naravovarstvene smernice ..., 2013).

Meje varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov oziroma njihove lege v prostoru so določene z oddelki oziroma odseki varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov ter z mejami gozdov znotraj oddelkov oziroma odsekov v merilu 1 : 5.000. Zapis meja se hrani v digitalni obliki kot sloj geografskega informacijskega sistema. Zapis meja v digitalni obliki se hrani na ministrstvu, pristojnem za gozdarstvo in na Območnih enotah ZGS (Uredba 2, 2015).

Slika 34: Gozdni rezervat Menina – Strojnik (Vir: Štancar)

4.5.6. Kulturna dediščina

Na obravnavanem območju je prisoten samo en objekt kulturne dediščine in sicer spomenik memorialne dediščine Bočna - Spominsko znamenje NOB na Lemonski Poljani.

V območjih kulturne dediščine zakon predpisuje takšne posege, s katerimi je tudi za prihodnost zagotovljena čim večja ohranitev njenih kulturnih vrednot. Prav tako je potrebno v postopkih priprave in sprejemanja prostorskih aktov pri izvedbi posegov v prostor, kjer se nahajajo objekti kulturne dediščine, upoštevati varstveni režim ter vsa druga merila in pogoje (ZVKD-1, 2013).

Slika 35: Pregledna karta kulturne dediščine (Vir: MK)

Podatke registra nepremične kulturne dediščine za potrebe prikaza vseh pravnih režimov vzdržuje MK.

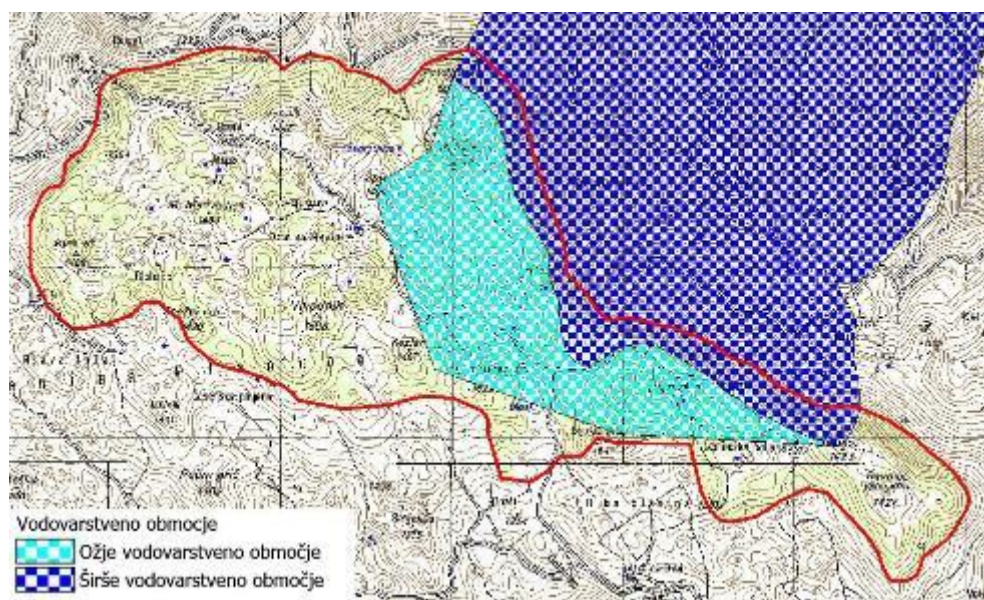

Slika 36: Spomenik padlim v NOB na Lemonski Poljani (Vir: Štancar)

4.5.7. Vodni viri

Menina planina je z vodo bogato območje, saj je ob njenem vznožju kar nekaj vodnih virov, ki oskrbujejo z vodo kraje Gornji Grad, Bočna, Šmartno ob Dreti, pa tudi širše (Nazarje, Brdo,...). Prav zaradi tega je večji delež Menine planine razglašen kot vodozbirno območje. V obravnavanem območju je 173,69 ha veliko območje 2. kategorije varovanja in 61,42 ha veliko območje 3. kategorije varovanja.

Zakon predpisuje, da se lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti na vodovarstvenem območju, ki bi lahko količinsko ali kakovostno ogrozile stanje vodnih virov. Prav tako lahko zakon zaveže izvršitev ali dopustitev izvršitve ukrepov vse lastnike ali druge posestnike zemljišč na vodovarstvenem območju z namenom zavarovanja količine ali kakovosti vodnih virov (ZV-1, 2014).

Slika 37: Pregledna karta vodovarstvenih območij (Vir: GeoZS, 2009)

Evidenco vodovarstvenih območij RS vodi GeoZS.

4.5.8. Povzetek iz območij s posebnim varstvenim režimom

Območja s posebnim varstvenim režimom vsaka po svoje omejujejo in narekujejo gospodarjenje in upravljanje s prostorom. Lastniki in uporabniki prostora so primorani upoštevati predpise, ki veljajo za posamezna območja, prav tako morajo svoje interese prilagoditi širšemu javnemu interesu.

Gozdarstvo, lovstvo in kmetijstvo so dejavnosti, ki morajo še posebej prilagoditi rabo naravnih dobrin za dosego varstvenih ciljev.

Ravno tako morajo ustanove, ki v prostor umeščajo območja s posebnimi omejitvami, upoštevati omejitve, ki so jih v prostor že umestile druge ustanove. Pri tem morajo uporabiti ažurirane in veljavne podlage. Grafični sloj gozdne rabe je pri izločanju območij s posebnim varstvenim režimom pomemben člen, saj pomembno vpliva na določanje posameznih omejitev. Izredno pomembno je sodelovanje med ZGS, MKGP, MOP, ZRSVN in ARSO.

Ta stran je namenoma prazna.

5 ANALIZA IN PRIMERJAVA GRAFIČNIH SLOJEV »SESTOJ« IN »RABA«

Kot smo že opisali v prejšnjih poglavjih, na oblikovanje gozdnega roba na območju Menine planine vplivajo številni dejavniki. Zato se gozdni rob na obravnavanem območju nenehno spreminja.

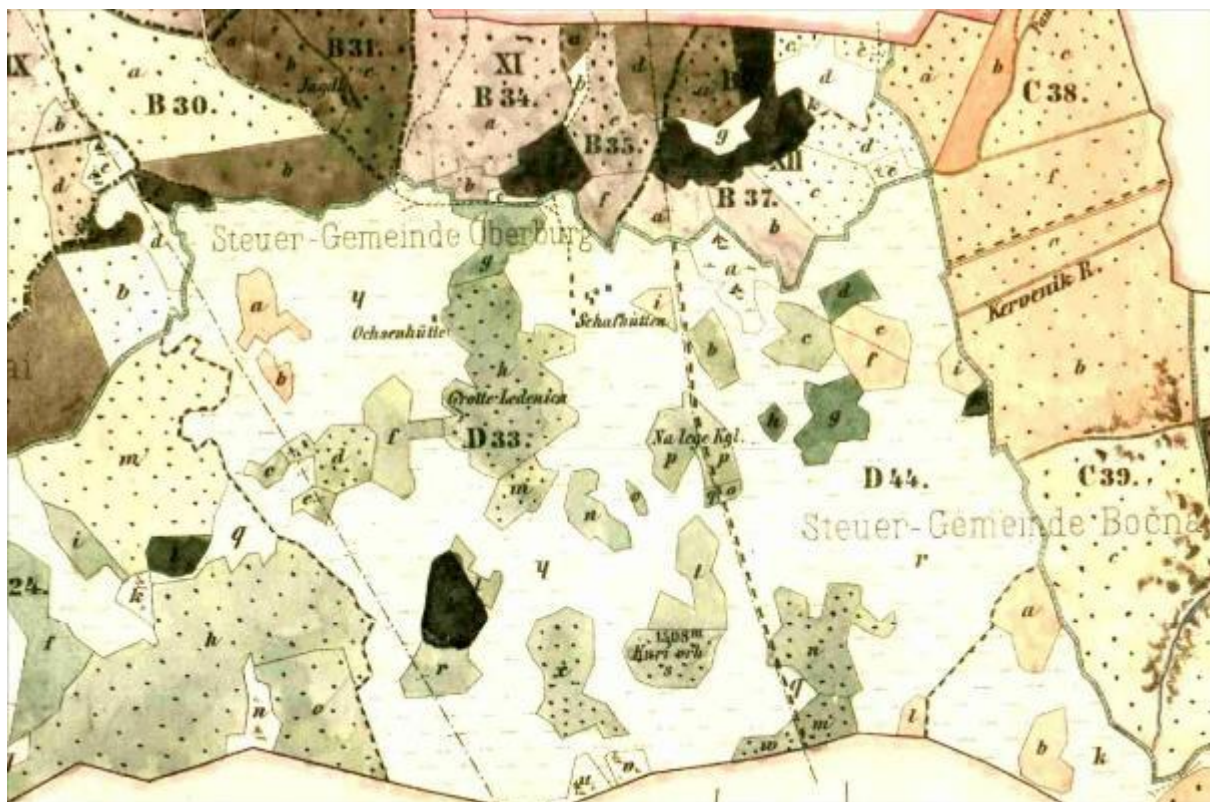
Slika 38: Razgiban relief na Menini planini (Vir: Štancar)

Namen diplomske naloge je, da v analizi med seboj primerjamo datoteki, ki določata gozdne površine in prihajata iz dveh različnih virov. Na ZGS smo pridobili grafični sloj »SESTOJ«, na MKGP-ju grafični sloj »RABA«. V teoriji bi morali datoteki prikazovati enake gozdne površine z manjšimi odstopanji, saj zakonski normativi določajo medsebojno sodelovanje obeh služb in maksimalno odstopanje gozdnega roba 15 m. Z analizo smo preverili, če je temu res tako. Uporabili smo datoteke iz istega časovnega obdobja in jih omejili na obravnavano območje.

Da bi pridobili širši vpogled v dinamiko spreminjanja gozdnih površin, smo izdelali njihov kronološki pregled. Pri tem smo si pomagali z arhivskim materialom, ki ga ima v lasti ZGS.

5.1. Kronološki pregled razvoja gozdnih površin

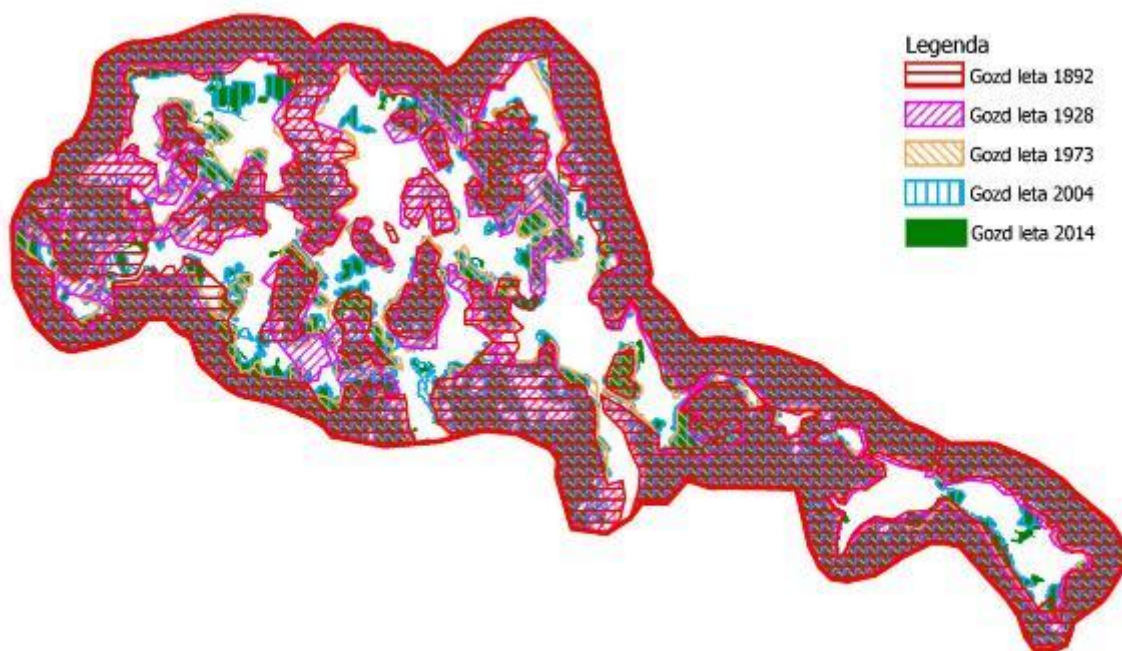
Najstarejša karta, ki prikazuje gozdne površine na Menini planini in jo hrani ZGS je bila izdelana leta 1892. Karta prikazuje gozdno gospodarski predel Menine planine z izločenim gozdom po starostnih razredih. Za potrebe takratnih gozdarjev (upravljalcev) jo je izdelal g. Hermann Bretschneider z Dunaja.

Slika 39: Izsek karte gozdnega predela Menine planine iz leta 1892 (Vir: Arhiv ZGS)

S pomočjo vektoriziranih arhivskih kart smo primerjali stanje gozdnih površin v letih 1892 (karta v Prilogi D.1), 1928 (karta v Prilogi D.2), 1973 (karta v Prilogi D.3), 2004 in 2014.

Na podlagi rezultatov smo izdelali časovno karto spreminjanja gozdnih površin na obravnavanem območju, ki temelji na podatkih pridobljenih na ZGS.

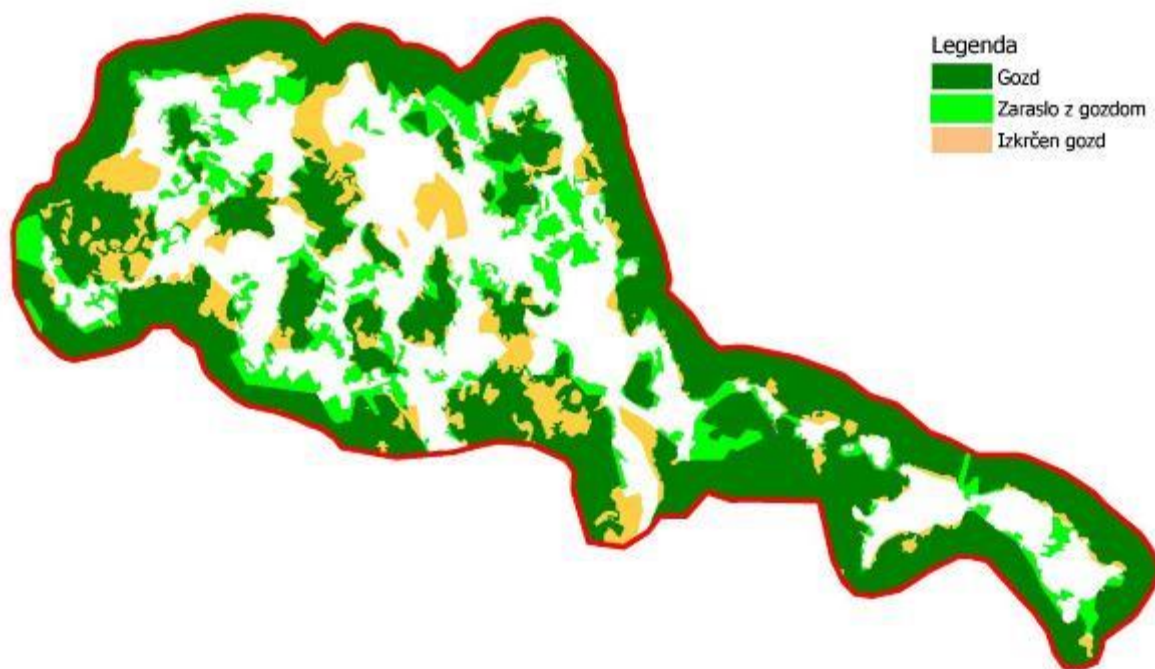
Slika 40: Karta dinamike spreminjanja gozdnih površin od leta 1892 do 2014 (Vir: Arhiv ZGS, Karta v merilu je v Prilogi E)

Iz karte je razvidno, da so določene zaplate gozda v tem obdobju povsem izginile. Predvidevamo, da je vzrok v ponovnem oživljanju planinske paše v zadnjem desetletju in s tem povezanim čiščenju pašnikov. Gozd je ostal na 82 % tedanjih površin gozdov, v teh letih pa se je z gozdom zaraslo 74,8 ha površin, kar predstavlja 18 % sedanjih površin gozdov.

Preglednica 4: Velikost gozdnih površin po letih

Leto	Površina v ha	Delež v % glede na 2014
1892	402,50	99,0
1929	408,96	100,6
1973	435,28	107,1
2004	431,43	106,1
2014	406,56	

Kot je razvidno iz tabele, se je gozdna površina od leta 1892 do leta 2004 konstantno povečevala, ob zadnji gozdni inventuri leta 2014 pa se je zmanjšala na 406,56 ha. V desetih letih se je tako površina gozda po podatkih ZGS zmanjšala za 6,1 %.

Slika 41: Karta primerjave gozdnih površin leta 1892 z letom 2014 (Vir: Arhiv ZGS)

Iz primerjalne karte gozdnih površin leta 1892 in leta 2014 je razvidno, v katerih predelih so se gozdne površine izkrčile in kje povečale. Površina gozdov se je od leta 1892 do leta 2014 povečala iz 402,5 ha na 406,6 ha (4,1 ha), kar znaša 1 %.

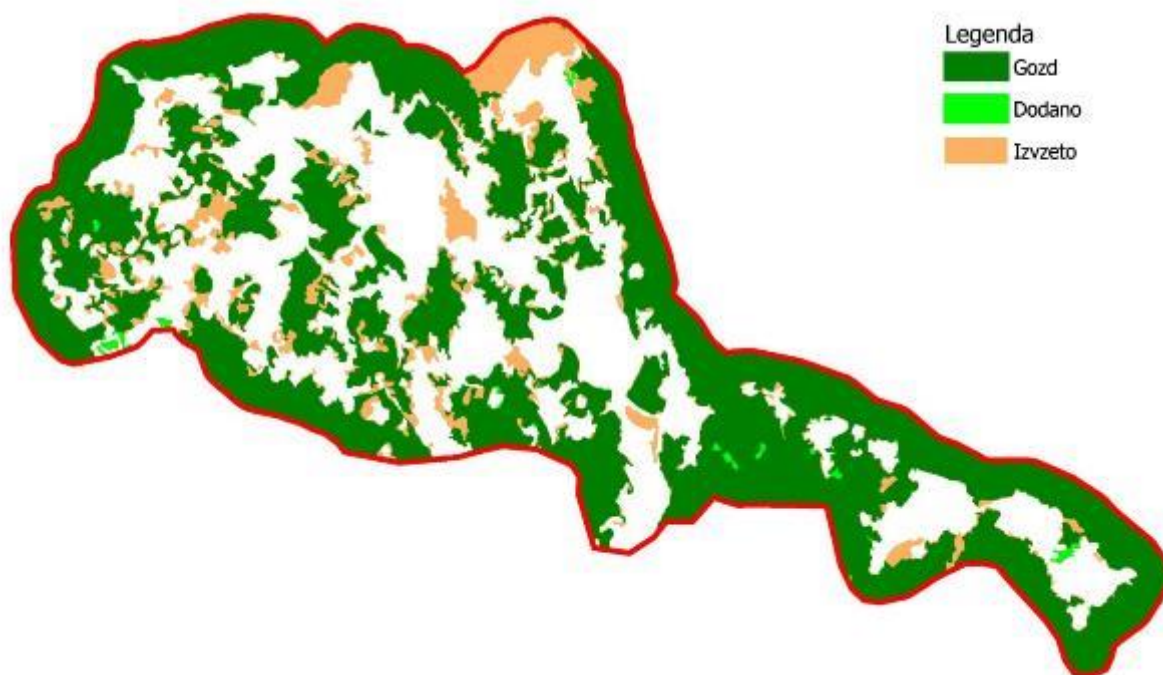
Pregled nam je nakazal precejšno dinamiko spreminjanja gozdnih površin. V nadaljevanju pa bomo bolj podrobno analizirali zadnje desetletno obdobje.

5.2. Analiza grafičnih slojev »RABA« in »SESTOJ«

Za analizo smo uporabili grafični sloj »RABA« iz leta 2005 in 2014, ter grafični sloj »SESTOJ« iz leta 2004 in 2014. Oba grafična sloja smo med seboj primerjali, ugotavljali razlike in jih nato ovrednotili.

5.2.1. »RABA« 2005 in 2014

Iskali smo razlike v zarisu gozdnih površin leta 2005 in 2014, primerjali smo oba grafična sloja in s prerezom izločili razlike.

Slika 42: Karta primerjave gozdnih površin »RABA« leta 2005 z letom 2014 (Vir: MKGP, Karta v merilu je v Prilogi F)

Ugotovili smo, da je gozd ostal na 85,0 % površin glede na stanje iz leta 2005. Gozd se je zmanjšal za 70,2 ha, v gozd pa je bilo uvrščenih 5,1 ha novih površin.

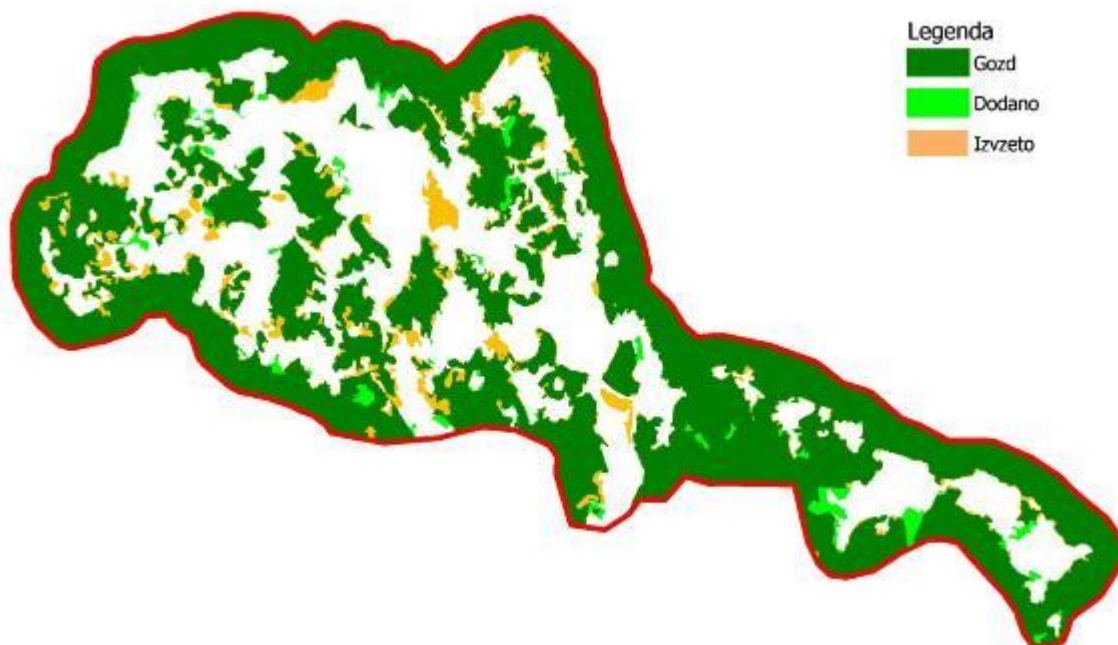
V tem obdobju se je gozd po rabi tal zmanjšal za 14 %, torej iz 440,7 ha na 380,2 ha.

Iz gozdnih površin so bila izvzeta večja območja in uvrščena v kmetijska zemljišča v zaraščanju (šifra 1410), ki pa jih ZGS uvršča v gozd.

Da bi izključili možnost razlik zaradi spremembe interpretacijskega ključa, smo primerjali šifrant iz leta 2000 in leta 2014. Število šifer posameznih vrst dejanske rabe se je zmanjšalo iz 70 leta 2000 na 25 leta 2014, vendar te spremembe niso vplivale na razlike. Spremenila se je tudi kakovost izvornih podatkov (DOF), vendar so razlike zaradi boljše kvalitete le teh malenkostne.

5.2.2. »SESTOJ« 2004 in 2014

Med grafičnima slojema »SESTOJ« iz leta 2004 in 2014 smo iskali razlike v zarisu gozdnih površin. Primerjali smo oba grafična sloja in s prerezom izločili razlike.

Slika 43: Karta primerjave gozdnih površin »SESTOJ« leta 2004 z letom 2014 (Vir: Arhiv ZGS, Karta v merilu je v Prilogi G)

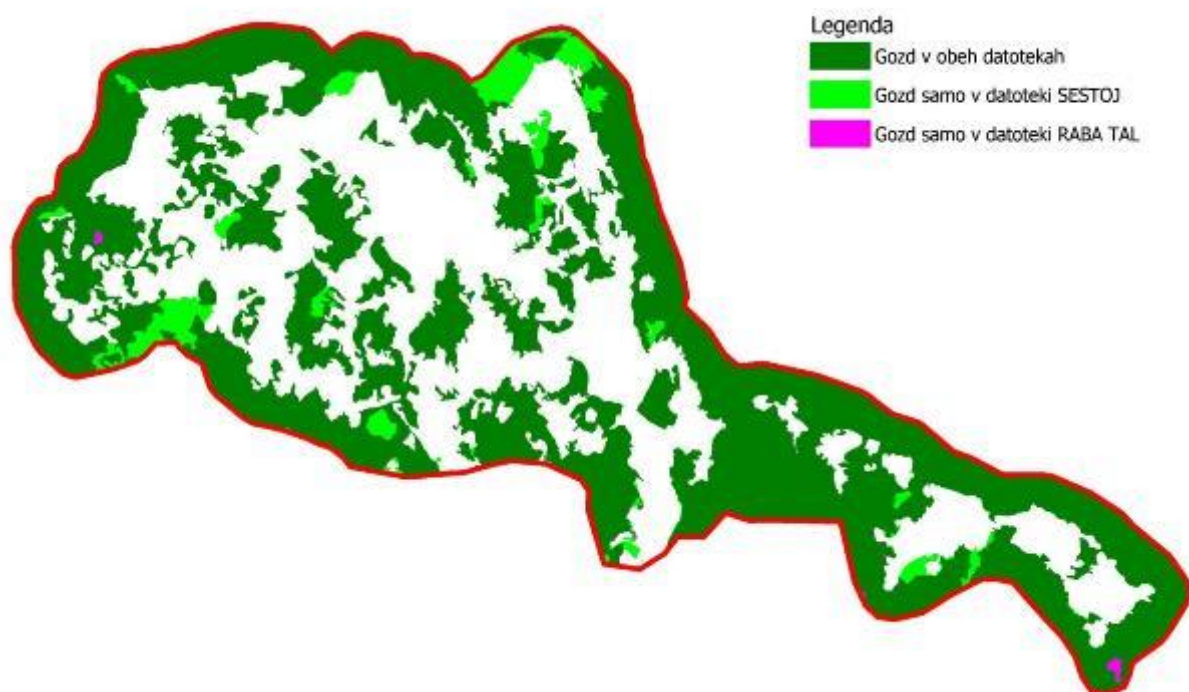
S primerjavo obeh grafičnih slojev smo ugotovili, da je gozd ostal na 94 % površin glede na stanje iz leta 2004. Gozd se je zmanjšal za 40,5 ha, v gozd pa je bilo uvrščenih 15,6 ha novih površin. V tem obdobju se je gozd po sestojih zmanjšal za 6 %, torej iz 431,4 ha na 406,6 ha. Razlike v gozdnih površinah so posledica krčitev gozda za kmetijske namene in uvrstitev zaraščajočih kmetijskih površin v gozd.

5.3. Primerjava grafičnih slojev »RABA« in »SESTOJ«

Za odkrivanje razlik med grafičnima slojema smo uporabili datoteki iz leta 2014. Leta 2014 je bil s strani ZGS izdelan in potrjen GGN GGE Gornji Grad in s tem obnovljen grafični sloj »SESTOJ«. Tako sta bili obe datoteki iz istega časovnega obdobja.

Pri primerjavi površin in ugotavljanju razlik smo se osredotočili na tri pglavitna območja, ki smo jih dobili s pomočjo prereзов:

- prvo območje predstavlja površino gozdov, ki jo pokrivata oba grafična sloja;
- drugo območje predstavlja površino gozdov, ki jo pokriva samo grafični sloj »SESTOJ«;
- tretje območje predstavlja površino gozdov, ki jo pokriva samo grafični sloj »RABA«.

Slika 44: Karta območij po prereзу datotek »RABA« in »SESTOJ« (Vir: Štancar, Karta v merilu je v Prilogi H)

Za podrobnejšo analizo smo uporabili poligone, ki predstavljajo razlike med obema grafičnima slojema in se nahajajo v drugem ali tretjem območju.

Izbrane objekte smo glede na njihovo površino razdelili v štiri velikostne razrede in izdelali preglednico (Preglednica št. 5).

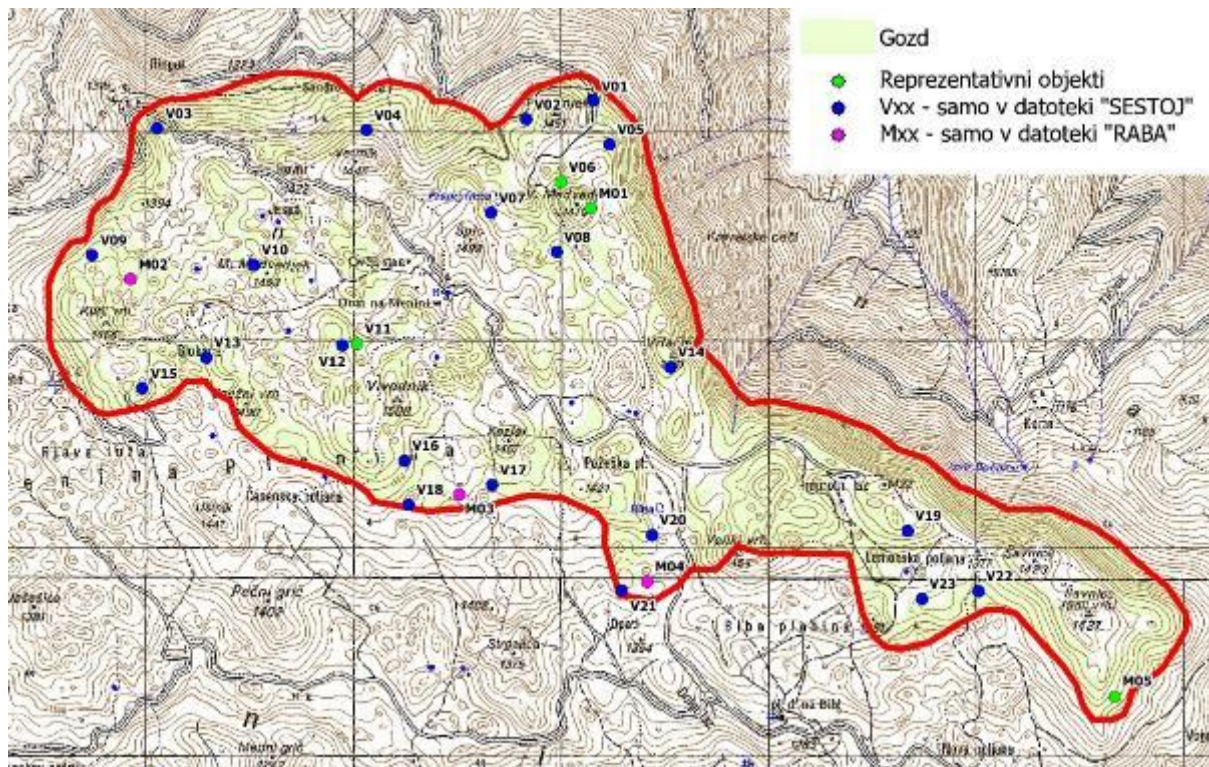
S pomočjo preglednice in karte smo za posamezen razred ugotavljali značilnosti objektov in jih opisali. Reprezentativne objekte za posamezen razred smo poiskali na karti in s pomočjo DOF-a opisali njihove značilnosti.

Preglednica 5: Število objektov po velikostnih razredih

Razred	Območje v ha	Število objektov	Delež v % po številu	Skupna površina v ha	Delež v % po površini
I.	0,01 – 0,03	26	36,1	0,4	1,3
II.	0,03 – 0,10	21	29,2	0,9	3,2
III.	0,10 – 1	16	22,2	8	28,4
IV.	1 – 5,34	9	12,5	18,9	67,1
Skupaj		72		28,2	

Iz preglednice 5 je razvidno, da je 72 objektov takih, ki predstavljajo razlike med grafičnima slojema. Od tega je 56 takih, ki izvirajo iz grafičnega sloja »SESTOJ«.

Naknadno smo se odločili, da za večje objekte opravimo terenski ogled in tako še na terenu proučimo vzroke za razlike. Terenski ogled smo opravili na 28 objektih, ki smo jih na terenu poiskali s pomočjo GPS sprejemnika in koordinat, dobljenih iz karte.

Slika 45: Lokacije opravljenih terenskih ogledov (Vir: Štancar, Karta v merilu je v Prilogi H)

Ugotovili smo, da je terenski ogled, ko se odločamo o določitvi vrste rabe v večini primerov nujen, prav tako koristen in hkrati časovno zelo zamuden pristop. Za ogled 28 objektov smo potrebovali 2 delovna dneva in to kljub temu, da smo poznali teren. Iz tega razloga je za pregled razlik na večjem območju terenski ogled povsem neprimeren. Stanje na terenu smo na vsakem objektu poslikali in ga predstavili v prilogi B.

5.3.1. I. velikostni razred

Po številu je največ objektov v I. velikostnem razredu. V ta razred sodijo objekti, ki v naravi predstavljajo posamezna drevesa ali skupine največ petih dreves in po površini predstavljajo le majhen delež.

Pojavljajo se tako v grafičnem sloju »RABA« kot »SESTOJ«. Gre predvsem za razlike v določanju gozdnega roba, kar je razvidno iz spodnje slike.

Slika 46: Primer objekta v I. velikostnem razredu (Vir: Štancar)

Slika 47: Situacija ob terenskem ogledu - objekt v I. velikostnem razredu (Vir: Štancar)

To so ozki dolgi objekti širine okrog 5 m in dolžine okrog 10 m.

Terenski ogled je pokazal, da objekt predstavlja skupina dreves, ki nima sklenjene krošnje in spada v pašnik, ki jo obkroža.

Te objekte lahko uvrščamo v kategorijo objektov, ki so znotraj tolerance odstopanj po pravilniku (9. člen - Pravilnik 4, 2010).

5.3.2. II. velikostni razred

V II. velikostnem razredu so objekti, ki predstavljajo večje skupine dreves, krošnje pa niso povsem strnjene. Pri določanju rabe je tako prišlo do različne interpretacije in različnega uvrščanja v gozd oz. negozd. Nekaj je tudi dolgih in ozkih objektov, ki nakazujejo različen kriterij zajema gozdnega roba. Občutno več objektov iz tega razreda je v grafičnem sloju »SESTOJ«.

Slika 48: Primer objekta v II. velikostnem razredu (Vir: Štancar)

Slika 49: Situacija ob terenskem ogledu - objekt v II. velikostnem razredu (Vir: Štancar)

Terenski ogled je pokazal, da gre v tem primeru za gozdno vrzel, poraščeno z gozdnim mladjem/drevjem, ki je na ZGS evidentirana kot gozd.

Večino teh objektov še lahko uvrščamo v kategorijo objektov, ki so znotraj tolerance odstopanj po pravilniku (9. člen - Pravilnik 4, 2010).

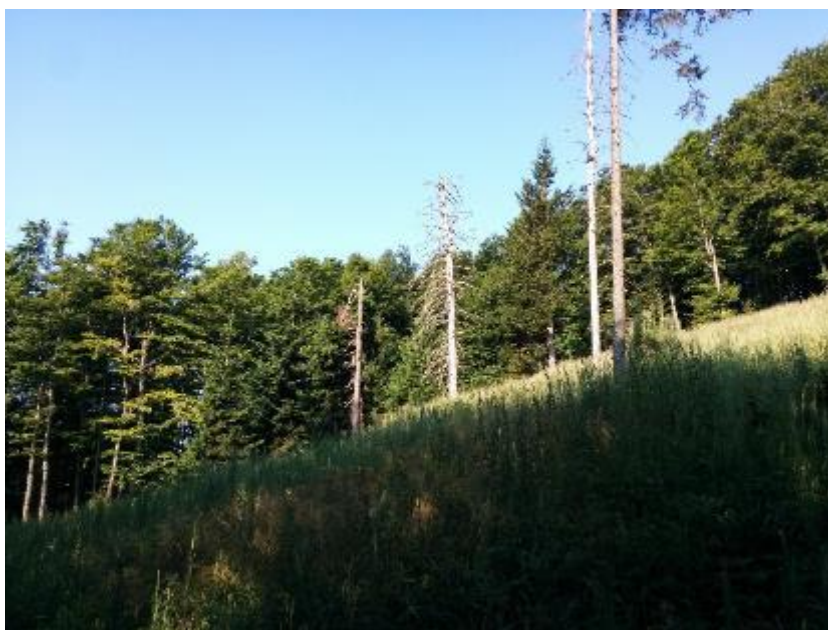
5.3.3. III. velikostni razred

V III. velikostnem razredu so objekti, ki so posledica očitne različne interpretacije definicije gozda. Večina teh objektov je v grafičnem sloju »SESTOJ«.

V grafičnem sloju »RABA« so te površine identificirane kot »kmetijsko zemljišče v zaraščanju« (šifra 1410) ali pa kot »drevesa in grmičevje« (šifra 1500), ZGS pa te površine uvršča v gozd.

Slika 50: Primer objekta v III. velikostnem razredu (Vir: Štancar)

Slika 51: Situacija ob terenskem ogledu - objekt v III. velikostnem razredu (Vir: Štancar)

Terenski ogled je pokazal, da objekt predstavlja opuščen travnik – pašnik, ki pa še ni poraščen z gozdnim mladjem/drevjem in ga ZGS še ni vključil v gozd.

5.3.4. IV. velikostni razred

V IV. velikostnem razredu je 9 objektov in kar 8 jih je v grafičnem sloju »SESTOJ«. Večina teh objektov je v grafičnem sloju »RABA« uvrščenih v »kmetijsko zemljišče v zaraščanju« (šifra 1410) in »kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem« (šifra 1800), ZGS pa te objekte uvršča med gozdne površine. Ti objekti zaradi svoje velikosti v skupnih razlikah predstavljajo kar 67,1 % površin. Največji objekt je velik 5,3 ha, povprečna velikost objektov pa je 2,1 ha.

Slika 52: Primer objekta v IV. velikostnem razredu (Vir: Štancar)

Slika 53: Situacija ob terenskem ogledu - objekt v IV. velikostnem razredu (Vir: Štancar)

Terenski ogled je pokazal, da objekt predstavlja večjo površino poraščeno z gozdnim mladjem/drevjem, ki jo ZGS vključuje v gozd.

Ta stran je namenoma prazna.

6 SKLEPNE UGOTOVITVE IN ZAKLJUČEK

6.1. Ugotovitve

V diplomski nalogi smo želeli opozoriti na nujnost sodelovanja in usklajenega določanja gozdne rabe vseh služb. Želeli smo osvetliti pomen nedvoumne določitev gozdnih površin z vidika različnih skupin uporabnikov prostora, poiskati konfliktna območja med gozdno rabo ter ostalimi vrstami rab ter nakazati možne rešitve za odpravo razlik v gozdni rabi, ki jo določajo pristojne službe.

Nedorečena razmejitev gozdne rabe ustvarja konflikte in zaplete pri upravljanju s prostorom z vidika:

- različnih pogojev za izdajo soglasij za posege v prostor glede na rabo (ZGO-1, 2015);
- različnih davčnih stopenj glede na vrsto zemljišča – kmetijska 0,15 % in gozdna 0,07 % tržne vrednosti nepremičnine (ZDavNepr, 2014);
- podeljevanja subvencij za urejanje kmetijskih zemljišč in gozdov;
- določevanja območij planinske paše;
- različnih varstvenih režimov glede na vrsto rabe;
- konfliktov pri prikazu in usklajevanju kmetijskih in gozdnih površin v prostorskih aktih;
- gospodarjenja s prostoživečo divjadjo (škode po divjadi na nelovnih površinah).

S pregledom zakonodaje smo pridobili zakonske podlage, ki določajo, kaj je gozd, kako naj pristojne službe ločujejo gozdno rabo od drugih rab, kako naj poteka medsebojno sodelovanje in kakšne razlike v določevanju gozdne rabe so dopustne.

S temi osnovami smo analizo omejili na območje Menine planine, za katero smo v nadaljevanju diplomske naloge opisali dejavnike, ki močneje vplivajo na upravljanje s tem prostorom. Glede na ugotovitve, da na obravnavanem območju veljajo številne omejitve, nismo pričakovali večjih posegov v gozdni prostor, toda že kronološki pregled razvoja gozdnih površin je razkril povsem drugačno sliko.

Gozdne površine so se od leta 1892 nenehno spreminjale, posamezne zaplate gozdov so izginjale in obratno, pojavljale so se nove. Človek je s svojo dejavnostjo posegal v gozd, da je pridobil kmetijska zemljišča in druge pustil, da so se kmetijska zemljišča zarasla z gozdnim drevjem.

Površina gozdnih zemljišč se je ves čas povečevala, občutneje se je zmanjšala šele v zadnjem desetletju.

Slika 54: Krčitev gozda v kmetijske namene na Menini planini (Vir: Štancar)

Zadnje desetletje je bilo tudi časovno obdobje, za katerega smo izdelali podrobnejšo primerjalno analizo dveh grafičnih slojev, »RABA« in »SESTOJ«, ki jih vzdržujeta MKGP in ZGS in prikazujeta gozdna zemljišča.

Najprej smo primerjali grafični sloj »RABA« iz leta 2005 z letom 2014, da smo ugotovili kakšne spremembe so nastale v gozdni rabi v tem obdobju. Prišli smo do ugotovitve, da je bilo izvzetih iz gozdne rabe 15 % površin, dodanih pa je bilo 1 % novih površin glede na leto 2005. Iz gozdnih površin je bilo izvzetih tudi nekaj večjih območij.

Primerjali smo tudi grafični sloj »SESTOJ« iz leta 2004 in leta 2014 in ugotovili, da je bilo izvzetih iz gozda 10 % površin, dodanih pa 4 % novih površin glede na leto 2004. Iz tega sledi, da se je gozd glede na leto 2004 v celoti zmanjšal za okrog 6 %.

Gozdne površine so se na obravnavanem območju zmanjšale, saj tako kažejo podatki iz obeh virov. Glavni cilj analize je primerjava grafičnih slojev »RABA« in »SESTOJ«, ter ugotavljanje morebitnih razlik med njima. To nalogo smo izvedli tako, da smo s prerezom obeh grafičnih slojev izpostavili razlike in jih ovrednotili.

Slika 55: Večje območje, ki v datoteki »RABA« ni gozd (Vir: Štancar)

S prerezom smo ugotovili, da razlike obstajajo, kar smo tudi pričakovali. Presenetila pa sta nas število in obseg teh razlik. Območja razhajanj rab so velika od 0,01 ha do največjega območja, ki je veliko 5,34 ha. Vseh območij je po številu 72, skupaj merijo 28,2 ha. Največ razlik (po številu in obsegu) je v grafičnem sloju »SESTOJ«, kar pomeni, da je v njem po obsegu več površin uvrščenih v gozd, kot v grafičnem sloju »RABA«.

Za lažjo analizo smo območja razdelili v štiri velikostne razrede in v nadaljevanju za vsak razred posebej ugotovili značilnosti. Obravnavane objekte smo analizirali s pomočjo DOF-a, za večje objekte pa smo izvedli terenski ogled in tako lažje ugotovili vzroke za razlike.

V I. in II. velikostnem razredu so objekti znotraj tolerance 15 m, ki je dovoljena po pravilniku (Pravilnik 4, 2010). To so večinoma dolgi ozki objekti in so posledica različnega zajema gozdnega roba operaterjev. Vseh objektov je 47, kar predstavlja 1,3 ha oziroma 0,3 % celotne gozdne površine. Če upoštevamo dovoljeno odstopanje, lahko te objekte izločimo.

V III. in IV. velikostnem razredu so objekti, ki so posledica napačne interpretacije pri zajemu gozdnih površin, nekaj pa je razlik zaradi krčitev gozdnih površin v kmetijske namene. Od 25 objektov je 10 objektov uvrščenih v kmetijsko zemljišče v zaraščanju in 7 v kmetijsko zemljišče, ki je poraslo z gozdnim drevjem tam, kjer je po podatkih ZGS gozd.

Površina vseh objektov znaša 26.9 ha in predstavlja 6,6 % celotne gozdne površine.

6.2. Zaključek

S primerjalno analizo, ki smo jo opravili za potrebe diplomske naloge, smo pridobili rezultate, ki so bili deloma pričakovani. To pomeni, da smo ugotovili odstopanja v določanju gozdne rabe med posameznimi službami (ZGS in MKGP). Primerjava kaže, da gozdne površine med grafičnima slojema »RABA« in »SESTOJ« na obravnavanem območju odstopajo za približno 7 %, kar znaša 26,3 ha.

Slika 56: Zaraščanje kmetijskih površin na Menini planini (Vir: Štancar)

Najbolj izstopajo območja večja od 1 ha, kar očitno kaže na neuskkljenost med službama pri izločanju gozdnih površin. Izstopajoča območja so posledica napačne interpretacije pri izločanju gozdnih površin in so večina posledica **zamenjave zaraščanja kmetijskih površin z zaraščanjem gozdnih površin**.

Operater v teh primerih s pomočjo DOF-a težko razloči razliko, zato bi nujno potreboval vse dostopne podlage, v konkretnem primeru tudi karto gozdnih površin, ki jo po ZG ažurira ZGS.

Vzroki za različno določitev rabe bi lahko tičali tudi v želji lastnikov po uveljavljanju kmetijskih subvencij, vendar smo po pregledu ugotovili, da sloj GERK ne pokriva večjih območij razhajanj rab. Ker je sloj GERK osnova za dodeljevanje subvencij, lahko za sedaj ta vzrok izključimo.

Grafični sloj »RABA« je kompleksen izdelek, ki pokriva ozemlje celotne Slovenije. Prepletanje številnih različnih vrst rab operaterjem pri delu povzroča precej dilem. Dobro poznavanje različnih vrst rab je pri delu ključno. V prid operaterjem gre dejstvo, da se je število različnih vrst rab z leti zmanjšalo, prav tako so tudi opisi le teh čedalje jasnejši.

Na drugi strani grafični sloj »SESTOJ« izdelujejo gozdarji na ZGS, ki s pomočjo terenskih ogledov določajo gozdno rabo. Ta se za posamezno GGE ažurira vsakih 10 let. To je obdobje v katerem se stanje, zaradi krčitev gozdnih površin v druge namene in zaraščanja kmetijskih površin, spremeni. Zaradi tega dejstva verodostojnost grafičnega sloja »SESTOJ« z leti upada.

Spremembe, ki so posledica krčitev gozdnih površin v druge namene, ZGS vodi v seznamu krčitev, ki ga ažurira sproti. Smiselno je, da bi se tudi ta datoteka z vrisanimi krčitvami uporabila pri izdelavi grafičnega sloja »RABA«.

Zaključki diplomske naloge so:

- **grafični sloj »SESTOJ« mora biti osnova pri določanju gozdne rabe ob izdelavi grafičnega sloja »RABA«;**
- **vsa večja odstopanja morajo biti pretehtana in usklajena z ZGS;**
- **ob izdelavi grafičnega sloja »RABA« je potrebno upoštevati seznam krčitev v gozdnem prostoru, ki ga ZGS ažurira sproti;**
- **tako usklajen grafični sloj »RABA« lahko služi kot dobra podlaga za prostorsko načrtovanje.**

Prostorski načrtovalci spremljajo, usmerjajo in načrtujejo človekove posege v prostor. Le-ti oblikujejo kulturno krajino in posledično vplivajo na oblikovanje gozdnega roba - stika med gozdno rabo in ostalimi rabami. Pri svojem delu prostorski načrtovalci potrebujejo kvalitetne podlage, ki jim jih naj zagotovijo strokovne službe, ki določajo vrsto rabe. Te so dolžne zagotoviti čim bolj verodostojen in objektivni posnetek situacije na terenu.

Razlike zaradi razhajanj v rabi povzročajo nemalo usklajevanj in dodatnega dela pri prostorskem načrtovanju, večini le teh pa se lahko z opisanimi metodami dela izognemo.

Res, ni njegova lepota tista,
s katero gozd priklepa nase človeška srca,
temveč tisti nežni nekaj, posebni znak,
ki veje iz starih dreves,
ki tako čudovito spreminja in obnavlja utrujenega duha.

Robert Louis Stevenson

VIRI

Uporabljeni viri

Direktiva 79/409/EEC. 1981. Smernice Evropske skupnosti za ohranitev ptičev - Council Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds - "The Bird Directive"

Direktiva 92/43/EGS. 1992. Smernice Evropske skupnosti za ohranitev naravnih habitatov ter prostoživeče favne in flore - Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora - "The Habitat Directive"

Gozdnogospodarski načrt Gozdnogospodarske enote Gornji Grad 2014 – 2023. 2014. Nazarje, ZGS Območna enota Nazarje

Gozdnogospodarski načrt Gozdnogospodarske enote Tuhinj - Motnik 2008 – 2017. 2008. Ljubljana, ZGS Območna enota Ljubljana

Kraji - Slovenija. 2014. http://kraji.eu/slovenija/menina_planina/slo (Pridobljeno 11. 5. 2015.)

Letno poročilo Zavoda za gozdove Slovenije o gozdovih za leto 2014. 2014. Ljubljana, ZGS: 8 str.

Meze, D. 1966. Gornja Savinjska dolina: Nova dognanja o geomorfološkem razvoju pokrajine. Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in Umetnosti: 199 str.

Naravovarstvene smernice za GGN GGE Gornji Grad. 2013. Celje, ZRSVN: 63 str.

Navodilo 1. 2013. Podroben opis metodologije zajema dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč – Verzija: 6.0. - Datum izdaje: 8.10.2013. Ljubljana, MKGP, http://www.gis.si/media/javna_narocila/20150714_obnova_dejanske_rabe/Priloga_RABA_IntKljuc_20131009.pdf (Pridobljeno 11. 5. 2015.)

Navodilo 2. 1999. Operativno navodilo za zajem podatkov rabe zemljišč. Ljubljana, MKGP

Navodilo 3. 2010. Poimenovanje in opis datotek grafičnih slojev Zavoda za gozdove Slovenije. Ljubljana, ZGS

Ogrin, D. 1996. Podnebni tipi v Sloveniji. Geografski vestnik 68: 39-56

OPN Gornji Grad - v sprejemanju. 2011. <http://www.gornji-grad.si/?q=node/1851> (Pridobljeno 15. 5. 2015.)

PISO. 2015. Namenska raba prostora Občina Nazarje in Občina Kamnik. <http://www.geoprosstor.net/PisoPortal/Default.aspx?> (Pridobljeno 18. 5. 2015.)

Pravilnik 1. 2007. Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij, Uradni list RS, št. 99/07

Pravilnik 2. 2008. Pravilnik o prikazu stanja prostora, Uradni list RS, št. 50/2008

Pravilnik 3. 2009. Pravilnik o varstvu gozdov, Uradni list RS, št. 114/2009

Pravilnik 4. 2010. Pravilnik o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, Uradni list RS, št. 122/08, 4/10 in 110/10

Pravilnik 5. 2010. Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo, Uradni list RS, št. 91/2010

Pravilnik 6. 2015. Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10 in 23/15

Skoberne, P., Peterlin, S. 1988. Inventar najpomembnejše naravne dediščine Slovenije. Ljubljana, Zavod SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine: 215 str.

SSKJ. 2014. Slovar slovenskega knjižnega jezika. 2014. Ljubljana, Cankarjeva založba – Založništvo, d.o.o.: 409 str.

Uredba 1. 2013. Uredba o ekološko pomembnih območjih, Uradni list RS, št. 48/04, 33/13 in 99/13

Uredba 2. 2015. Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15

ZDavNepr. 2014. Zakon o davku na nepremičnine (ZDavNepr), Uradni list RS, št. 101/13 in 22/14 – odl. US, s spremembami

ZEN. 2012. Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN), Uradni list RS, št. 47/06, 65/07 – odl. US in 79/12 – odl. US, s spremembami

ZG. 2015. Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14 in 24/15), s spremembami

ZGO-1. 2015. Zakon o graditvi objektov (ZGO-1), Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odl. US, 57/12, 101/13 – ZDavNepr, 110/13 in 19/15, s spremembami

ZKme-1. 2015. Zakon o kmetijstvu (ZKme-1), Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15, s spremembami

ZKZ. 2012. Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo in 58/12, s spremembami

ZON. 2014. Zakon o ohranjanju narave (ZON), Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14, s spremembami

ZPNačrt. 2015. Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt), Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, (109/12), 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO, s spremembami

ZV-1. 2014. Zakon o vodah (ZV-1), Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13 in 40/14, s spremembami

ZVKD-1. 2013. Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12 in 111/13, s spremembami

SEZNAM PRILOG

Priloga A. 1:	Normativna izhodišča (Zakoni, Pravilniki in Navodila).....	A1
Priloga A. 2:	Šifrant in opis vrst dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč.....	A10
Priloga B:	Predstavitev slik terenskega ogleda – gozdna raba.....	B1
Priloga C:	Pregledna karta območij s posebnim varstvenim režimom	
Priloga D. 1:	Karta gozdnega predela Menina iz leta 1892	
Priloga D. 2:	Karta gozdnega predela Menina iz leta 1928	
Priloga D. 3:	Karta gozdnega predela Menina iz leta 1973	
Priloga E:	Karta dinamike spreminjanja gozdnih površin od leta 1892 do 2014	
Priloga F:	Karta primerjave gozdnih površin »RABA« leta 2005 z letom 2014	
Priloga G:	Karta primerjave gozdnih površin »SESTOJ« leta 2004 z letom 2014	
Priloga H:	Karta območij po prerezu datotek »RABA« in »SESTOJ	

Ta stran je namenoma prazna.

PRILOGE

Priloga A. 1: Normativna izhodišča (Zakoni, Pravilniki in Navodila)

Zakon o gozdovih (ZG, 2015)

1. člen

(1) Ta zakon ureja varstvo, gojenje, izkoriščanje in rabo gozdov ter razpolaganje z gozdovi kot naravnim bogastvom s ciljem, da se zagotovijo trajnostno sonaravno ter večnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot, trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij.

(2) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na gozdove, veljajo tudi za druga gozdna zemljišča, če ta zakon ne določa drugače.

(3) Ta zakon ureja tudi pogoje gospodarjenja z gozdnim prostorom ter s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj ureditvenih območij naselij (v nadaljnjem besedilu: zunaj naselij), da se njihova vloga v okolju ohrani in krepi.

2. člen

(1) Gozd je :

- zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem v obliki sestoja, ki lahko doseže višino najmanj 5 metrov in ima površino najmanj 0,25 hektarja;
- zemljišče v zaraščanju na površini najmanj 0,25 hektarja, ki se zadnjih 20 let ni uporabljalo v kmetijske namene in na katerem lahko gozdno drevje doseže višino najmanj 5 metrov ter je pokrovnost gozdnega drevja dosegla 75 odstotkov;
- obrečni in protivetni pasovi, širši od ene drevesne višine odraslega drevja, na površini najmanj 0,25 hektarja.

(2) Druga gozdna zemljišča so zemljišča, porasla z gozdnim drevjem ali drugim gozdnim rastjem, na površini najmanj 0,25 hektarja, ki niso gozd in se zadnjih 20 let niso uporabljala v kmetijske namene. Med druga gozdna zemljišča se uvrščajo tudi obore v gozdovih za rejo divjadi in zemljišča pod daljnovodi v gozdu na površini najmanj 0,25 hektarja.

(3) Gozdna infrastruktura, ki ni odmerjena v samostojno parcelo, je sestavni del gozda.

(4) Gozd oziroma drugo gozdno zemljišče po tem zakonu niso posamično gozdno drevje, skupine gozdnega drevja na površini do 0,25 hektarja, drevoredi, parki in plantaže gozdnega drevja.

(5) Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja, ki rastejo zunaj gozda, kadar je to s tem zakonom posebej določeno.

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Pravilnik 5, 2010)

Ta pravilnik določa vsebino in način izdelave, roke in postopke sprejemanja ter način spremljanja izvajanja načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

40. člen - (ugotavljanje površine gozdov)

(1) Površina gozdov se ugotavlja s projekcijo ustreznih posnetkov, pridobljenih z metodami daljinskega zaznavanja, na temeljne topografske načrte, ki se po potrebi preveri na terenu.

(2) Meja gozda se vriše na temeljno topografsko karto (merila 1:5.000 ali 1:10.000), ki je dokumentacijsko gradivo h gozdnogospodarskemu načrtu GGE..

(3) Na ravni odsekov in na višjih ravneh se površine gozdov navajajo na 0,01 ha natančno.

(4) Površina gozda se po posameznih parcelah ugotavlja s prekrivanjem kartnih prikazov območja gozda in parcel ter se po potrebi preveri na terenu.

Pravilnik o varstvu gozdov (Pravilnik 3, 2009)

1. člen - (vsebina)

Ta pravilnik podrobneje določa ukrepe za ohranjanje biotskega ravnovesja v gozdnem prostoru, ukrepe za preprečevanje gozdnih požarov in poškodovanosti gozdov zaradi škodljivih abiotičnih dejavnikov, ukrepe za preprečitev širjenja in zatiranje rastlinskih bolezni in prenamoženih populacij žuželk ter sanacijo poškodovanega gozda, posege, ki gozd razvrednotijo oziroma poškodujejo, pogoje za rabo gozdov, vsebino programa varstva gozdov in naloge poročevalsko, prognostično-diagnostične službe za gozdove.

40. člen - (paša v gozdu)

- (1) Z gozdnogojitvenim načrtom se lastniku gozda lahko dovoli paša živine v gozdu, če ni v nasprotju s funkcijami gozdov, ki so določene v gozdnogospodarskih načrtih (GGN) in če je izpolnjen eden od naslednjih kriterijev:
 - nizko produktiven gozd oziroma gozd, kjer je načrtovana sečnja manjša od 5 m³ na hektar in predstavlja celoto z obstoječo pašno površino;
 - zemljišče v zaraščanju, ki je v gozdnogospodarskem načrtu določeno kot gozd ali drugo gozdno zemljišče in predstavlja funkcionalno nadaljevanje pašnikov ali se vključuje v celoto pašnih planin;
 - gozd v razvojni fazi debeljaka, ki obdaja pašno površino, če paša ne bo ogrozila njegovega nadaljnega razvoja.
- (2) V gozdnogojitvenem načrtu, ki dovoljuje pašo v gozdu, se določi obremenitev glav velike živine na hektar glede na vrsto živali in njen vpliv na tla in gozd. Izločanje gozdov za pašo ni dovoljeno, kjer bi le-ta povzročila erozijske procese oziroma večjo trajno poškodbo tal.
- (3) Območje paše se prikaže v kartnem delu gozdnogojitvenega načrta.
- (4) Izločanje gozdov za pašo ni dovoljeno na neerodibilnih podlagah z nakloni večjimi od 30 stopinj ter na erodibilnih podlagah z nakloni večjimi od 15 stopinj.
- (5) Za pašo določen gozd mora biti z ograjo ločen od ostalega gozda tako, da ni možno prehajanje živine v gozd, kjer paša zaradi zaščite mladja ni dovoljena. Pri postavitvi ograj se v čim večji meri upoštevajo selitvene poti prostoživečih živali, ki morajo biti izven pašne sezone v celoti prehodne.
- (6) Pri obnavljanju obstoječih ograj in pri postavitvi novih ograj se ne sme uporabljati bodeča žica. V območjih, kjer živijo koconoge kure, se pri obnavljanju obstoječih ograj in postavljanju novih ne smejo uporabljati žice, temveč električni trakovi ali drugi načini ograjevanja.
- (7) Pri izdelavi gozdnogojitvenega načrta za dovolitev paše v gozdu ZGS sodeluje s kmetijsko svetovalno službo. V kolikor gre za območja s posebnim statusom po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, ZGS sodeluje tudi z Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN).
- (8) Gozdnogojitveni načrt (GJN), s katerim se dovoli paša v gozdu, velja največ do izteka veljavnosti gozdnogospodarskega načrta GGE, po tem roku se mora uskladiti z novim gozdnogospodarskim načrtom.

Zakona o kmetijstvu (ZKme-1, 2015)

1. člen - (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa cilje kmetijske politike, načrtovanje razvoja kmetijstva in podeželja, ukrepe kmetijske politike, varnost živil rastlinskega izvora v primarni proizvodnji, kakovost živil v vseh fazah proizvodnje, predelave in prometa, varovanje interesov potrošnice in potrošnika (v nadaljnjem besedilu: potrošnik), označevanje kmetijskih pridelkov oziroma živil, promet s kmetijskimi pridelki in živali, ohranjanje biotske raznovrstnosti v kmetijstvu, dopolnilne dejavnosti na kmetiji, javne službe, zbirke podatkov in informiranje na področju kmetijstva, postopke in organe za izvedbo tega zakona, raziskovalno delo, izobraževanje in razvojno-strokovne naloge ter inšpekcijski nadzor.

7. člen - (kmetijsko gospodarstvo – planina)

- (1) Kmetijsko gospodarstvo – planina je oblika kmetijskega gospodarstva, kjer pašni interesenti del leta izvajajo pašo živali in ki obsega eno ali več planin.
- (2) Kmetijsko-gospodarstvo – planina je tradicionalna oblika individualne ali skupne rabe zemljišč v alpskem, predalpskem ali dinarskem svetu Slovenije in ima naslednje značilnosti:
 - predstavlja geografsko zaokrožena zemljišča in gozd v upravljanju;
 - na njej je organizirana sezonska paša živali brez vsakodnevnega vračanja živali;
 - njena najnižja točka je na nadmorski višini najmanj 750 metrov ali na nadmorski višini najmanj 400 metrov, kadar je to utemeljeno iz geografskih, zgodovinskih ali drugih razlogov;
 - lahko ima gospodarske objekte ter objekte in naprave za oskrbo ljudi in živali.

165. člen - (evidenca dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč)

(1) Evidenca dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: evidenca rabe) je enotna državna evidenca o dejanski rabi kmetijskih in gozdnih zemljišč. Poligon dejanske rabe je strnjena površina kmetijskega ali gozdnega zemljišča z isto vrsto dejanske rabe.

V evidenci rabe se vodijo naslednje skupine vrst dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč:

- njive in vrtovi;
- travniške površine;
- trajni nasadi;
- druge kmetijske površine;
- gozd.

- (2) Podrobnejše vrste dejanskih rab kmetijskih in gozdnih zemljišč ter način njihovega določanja in obnavljanja predpiše minister.
- (3) V evidenci rabe se za posamezni poligon dejanske rabe vodijo zlasti naslednji podatki:
 - identifikacijska oznaka;
 - vrsta dejanske rabe;
 - površina;
 - umestitev v prostor v državnem koordinatnem sistemu;
 - datum spremembe.
- (4) Obnavljanje podatkov v evidenci rabe se izvede najmanj vsakih pet let.
- (5) Podatke iz evidence rabe ministrstvo posreduje Geodetski upravi Republike Slovenije.
- (6) Način prenosa in vpisa podatkov iz evidence rabe v zemljiški kataster predpiše minister, pristojen za prostor, v soglasju z ministrom.
- (7) Evidenca je namenjena ugotavljanju dejanskega stanja rabe zemljišč kot pogoja za izvajanje ukrepov kmetijske politike.

Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ, 2012)

1. člen

Ta zakon ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje, tako da določa njihovo razvrstitev, rabo in obdelovanje, njihov promet in zakup, agrarne operacije in skupne pašnike. Določbe tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za gozdove, če ni z zakonom drugače določeno.

2. člen

Kmetijska zemljišča po tem zakonu so zemljišča, ki so primerna za kmetijsko pridelavo in so kot kmetijska zemljišča določena v skladu z drugim oziroma tretjim odstavkom tega člena.

Kmetijska zemljišča se s prostorskimi akti lokalnih skupnosti določijo kot območja kmetijskih zemljišč in se razvrščajo v območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč in območja ostalih kmetijskih zemljišč.

Za izvajanje 4. in 7. člena tega zakona in za izvajanje določb, ki se nanašajo na skupne pašnike, se poleg zemljišč iz prejšnjega odstavka za kmetijska zemljišča štejejo tudi zemljišča, ki so s prostorskimi akti lokalnih skupnosti določena za nekmetijsko namensko rabo in so v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, glede na evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: evidenca dejanske rabe zemljišč) uvrščena med njive in vrtove, travniške površine, trajne nasade in druge kmetijske površine.

99. člen

Skupni pašniki so kmetijska zemljišča (pašniki, košenice, senožeti, ledine, planine, nekultivirana zemljišča pa tudi kultivirana zemljišča in slabši gozdovi, v katerih je paša po zakonu dovoljena) različnih lastnikov, združena v kompleks, namenjena za skupno pašo živine pašnih interesentov na posameznem območju, ter poslopja in naprave na teh zemljiščih.

Pašni interesenti po tem zakonu so člani agrarnih ponovno vzpostavljenih skupnosti in lastniki živine - fizične in pravne osebe, katerih obstoj in delovanje je pomembno povezano z rabo skupnih pašnikov kot dopolnilne krmne osnove.

Občina in Republika Slovenija omogočata na zemljiščih v svoji lasti, vključenih v skupni pašnik, skupno pašo pašnim interesentom z območja, ki mu je skupni pašnik namenjen, glede na zmogljivost zemljišč, ki jih imata v skupnem pašniku.

100. člen

Območje skupnega pašnika in območja, ki jim je skupni pašnik namenjen, določi upravna enota po predhodnem mnenju kmetijske svetovalne službe.

Pri določitvi skupnega pašnika je treba upoštevati:

- pravice članov agrarnih skupnosti, pridobljenih na podlagi vračanja odvetnega premoženja;
- pašne potrebe tistega območja, s katerega se je doslej pasla živina na teh zemljiščih;
- njivsko in travniško krmno osnovo pašnih interesentov, ki niso prvotni člani agrarne skupnosti na območju, ki mu je skupni pašnik namenjen, lego, oblikovitost in druge naravne lastnosti tal, predvideni razvoj živinoreje in gozdarstva ter vodnogospodarske razmere.

Pri določanju skupnega pašnika in območja, ki mu je namenjen, je treba omogočiti sodelovanje članom ponovno vzpostavljenih agrarnih skupnosti in drugim pašnim interesentom.

Upravna enota vodi register skupnih pašnikov, ki je povezan z bazo podatkov zemljiškega katastra.

Vsebinsko, način vodenja in namembnost registra skupnih pašnikov predpiše minister, pristojen za kmetijstvo.

Pravilnik o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Pravilnik 4, 2010)

1. člen - (vsebina)

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino evidence dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: dejanska raba), podrobnejše vrste dejanske rabe, določanje dejanske rabe, najmanjše površine zajema, metodologijo zajema podatkov dejanske rabe, usklajevanje podatkov, prijavo sprememb, objavo in dostopnost evidence dejanske rabe ter način vzdrževanja evidence dejanske rabe.

7. člen - (najmanjše površine zajema)

(1) Najmanjša površina zajema dejanske rabe je površina zemljišča z isto vrsto dejanske rabe, ki se obvezno izloči kot samostojen poligon dejanske rabe, lahko pa se zajemajo tudi manjše površine. Najmanjše površine zajema za posamezno vrsto dejanske rabe so določene v prilogi 1, ki je kot priloga sestavni del tega pravilnika (Priloga A.2.).

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se iz skupin dejanske rabe njive in vrtovi, travniške površine in trajni nasadi izločajo vse nekmetijske površine, večje od 100 m² (seniki, lope, drevesa, kupi kamenja in podobno). Če so kmetijska zemljišča znotraj pozidanih površin ali gozda, se jih zajema le, če so večja od 5000 m² (0,50 ha), razen v primerih, ko so ta zemljišča v register kmetijskih gospodarstev vpisana kot GERK v skladu s predpisom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev.

8. člen - (metodologija zajema podatkov dejanske rabe)

- (1) Podatke o dejanski rabi ministrstvo zajema s pomočjo računalniško podprte foto interpretacije, pri čemer se kot podlaga uporablja ortofoto (z ločljivostjo slikovnega elementa do 1 meter).
- (2) Pri zajemu dejanske rabe se lahko uporabijo tudi drugi podatki, kot na primer: digitalni model reliefa, topološke karte, register kmetijskih gospodarstev in drugi.
- (3) Ministrstvo izvaja vizualni nadzor nad računalniško podprto foto interpretacijo.
- (4) Kadar se s pomočjo opisanih postopkov iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena dejanska raba ne da določiti, ministrstvo opravi terenski ogled, na podlagi katerega se nato določi dejanska raba.

9. člen - (gozd)

- (1) Ministrstvo podatke o gozdu usklajuje z ZGS.
- (2) ZGS v fazi priprave osnutka gozdno gospodarskega načrta uskladi podatke o gozdnem robu z ministrstvom.
- (3) Podatki o gozdu iz evidence dejanske rabe lahko odstopajo od gozdnega roba po gozdno gospodarskem načrtu za največ 15 metrov, če tako izhaja iz ortofoto ali ugotovljenega dejanskega stanja na terenu. Izjemoma, če je bilo po uveljavitvi gozdno gospodarskega načrta izdano dovoljenje za krčitev gozda in se je ta tudi dejansko izvedla, je lahko odstopanje do izteka veljavnosti gozdno gospodarskega načrta tudi večje.

10. člen - (usklajevanje podatkov)

Kadar ima ministrstvo novejšo ortofoto, na osnovi katerih se zajema dejanska raba ter ugotovi, da so se meje med kmetijskimi in nekmetijskimi zemljišči spremenile, pošlje podatke o ugotovljenih spremembah v uskladitev resornim ministrstvom in drugim pristojnim upravljavcem zbirk podatkov.

11. člen - (prijava sprememb dejanske rabe)

- (1) Če uporabnik podatkov iz evidence dejanske rabe ugotovi, da je podatek v evidenci različen od dejanskega stanja v naravi, lahko pripravi predlog za spremembo podatkov v evidenci dejanske rabe na ministrstvo.
- (2) Predlog iz prejšnjega odstavka se lahko pripravi na ministrstvo ustno, pisno ali na elektronski naslov raba.mkgp@gov.si. V predlogu je treba navesti ime in priimek oziroma naziv ter naslov predlagatelja, lokacijo zemljišč, na katera je vezan predlog spremembe (geografske koordinate ali RABA_PID), in kratek opis razloga za spremembo dejanske rabe.
- (3) Kadar je predlog za spremembo iz prvega odstavka tega člena vezan na gozd, ga ministrstvo posreduje Zavodu za gozdove Slovenije, da poda svoje mnenje.
- (4) Ministrstvo predlog iz prvega odstavka tega člena preveri in na osnovi svojih ugotovitev oziroma pridobljenega mnenja iz prejšnjega odstavka predlog sprejme delno ali v celoti oziroma ga zavrne ter o tem obvesti predlagatelja.
- (5) Spremembe dejanske rabe, ki jih na terenu ugotovi ministrstvo, Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu: agencija) ali Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano (v nadaljnjem besedilu: inšpektorat), ministrstvo po uradni dolžnosti vnese v evidenco dejanske rabe.
- (6) Agencija in inšpektorat posredujeta ministrstvu podatke o svojih ugotovitvah v elektronski obliki. Agencija posreduje ministrstvu zapisnik v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike, najpozneje v štirinajstih dneh po koncu izvedbe vseh kontrol na kraju samem za obravnavano kmetijsko gospodarstvo oziroma najpozneje do 31. decembra za kontrole, izvedene v tekočem letu. Inšpektorat posreduje ministrstvu odločbo, ko je izvršljiva. Če je ugotovitev pri kontroli na kraju samem prostorsko opredeljena, morata agencija in inšpektorat

posredovati tudi topološko in vsebinsko ustrezen grafični podatek, vključno z umestitvijo v prostor v državnem koordinatnem sistemu ter ugotovljeno vrsto dejanske rabe.

Podroben opis metodologije zajema dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Navodilo 1, 2013)

Splošna pravila zajema

Podatki o dejanski rabi so zajeti:

- z metodo računalniško podprte foto interpretacije ortofotov,
- z uporabo drugih evidenc, ki lahko izboljšajo podatek o vrsti dejanske rabe prostora,
- s terenskimi ogledi in meritvami.

Poligone dejanske rabe se zajema po naravnih mejah, kot so vidne na ortofotih, oziroma po mejah, določenih na podlagi podatkov s terena.

Iz skupin dejanske rabe »Njive in vrtovi«, »Trajni nasadi«, in »Travniške površine« izločimo vse površine, ki spadajo med »Pozidana in sorodna zemljišča« ali »Voda« in so večje od 25 m². Izločimo tudi vse površine, večje od 100 m² (0,01 ha), ki spadajo med »Druge kmetijske površine«, »Gozd« in »Ostala nekmetijska zemljišča« ter vso transportno infrastrukturo, širšo od 2 m, v kolikor ni drugače določeno in pojasnjeno pri podrobnih navodilih za zajem posamezne vrste dejanske rabe.

2000 - Gozd

Najmanjša površina zajema je 2500 m² (0,25 ha).

Zemljišče, ki je v skladu s predpisi o gozdovih opredeljeno kot gozd.

Kriteriji za določanje gozdnih površin so opredeljeni v Zakonu o gozdovih. Gozdne površine v evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč usklajujemo s podatki ZGS (podrobneje v delu USKLAJEVANJE z ZGS).

V vrsto dejanske rabe »Gozd« uvrščamo tudi:

- površine, kjer je bila izvedena pomladitvena sečnja in so zato začasno brez drevja (poseke),
- mlada drevesa (mladovje), plantaže gozdnega drevja in gozdne drevesnice, ki so po podatkih ZGS uvrščene pod gozd,
- gozdna zemljišča, kjer je prišlo do požara, snegoloma, vetroloma,
- poseke na trasah daljnovodov, cevovodov in smučarskih vlečnic,
- gozdne ceste, vlake in ostalo gozdno infrastrukturo,
- ruševje,
- gozdne površine, na katerih je z gozdno gojitvenimi načrti dovoljena paša,
- obore v gozdu za rejo divjadi,
- praprotišča, ki so po podatkih ZGS uvrščena pod gozd.

V vrsto dejanske rabe »Gozd« ne uvrščamo:

- drevoredov, parkov, rekreacijskih območij (npr. golf igrišč) znotraj pozidanih in sorodnih zemljišč, ki po podatkih ZGS niso uvrščena pod gozd,
- plantaž gozdnega drevja in nasadov okrasnih smrek, ki po podatkih ZGS niso uvrščena pod gozd,
- površin poraslih z mladimi smrekami, ki so se na zemljišču razrasle zaradi opuščanja kmetijske rabe in po podatkih ZGS niso gozd,
- jas znotraj gozda, večjih od 5000 m² (0,50 ha),
- jas znotraj gozda, manjših od 5000 m² (0,50 ha), če so po podatkih registra kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju RKG) v kmetijski rabi,
- zemljišč pod daljnovodi, če je iz ortofota, podatkov terenskega ogleda, oziroma iz podatkov RKG vidno, da so v naravi njive in vrtovi, travniške površine ali trajni nasadi.

Usklajevanje podatkov z ZGS

MKGP usklajuje z ZGS podatke o novem gozdnem robu v fazi priprave osnutka novega gozdnogospodarskega načrta za gozdnogospodarsko enoto.

V nadaljevanju so navedena pravila zajema dejanske rabe gozdnih površin na ortofoto posnetkih.

- Površine, ki so po podatkih RKG kmetijska zemljišča, po podatkih ZGS pa so uvrščene pod gozd, se uvrščajo pod kmetijsko vrsto dejanske rabe šele takrat, ko je to razvidno iz ortofota, podatkov iz terena ali drugih podatkov.
- Na površinah, ki so po podatkih ZGS uvrščene pod gozd in te površine po podatkih RKG niso kmetijska zemljišča, iz ortofota pa je razvidno, da ne gre za strnjen gozd, temveč za potencialna kmetijska zemljišča (npr. nekdanji pašnik), uporabimo arhivske posnetke in starejše podatke ZGS. S primerjavo arhivskih ortofotov in arhivskih podatkov ZGS ugotovimo, ali so bila v preteklosti ta zemljišča kmetijska. V

primeru, da so to bila kmetijska zemljišča, jih glede na najnovejši ortofoto uvrstimo pod ustrezno kmetijsko vrsto dejanske rabe.

- Na območjih znotraj gozda (površina > 5000 m² (0,50 ha)), kjer del površine po podatkih ZGS ni uvrščen pod gozd, na ortofotu pa je viden gozd, se določi kmetijska vrsta dejanske rabe glede na ortofoto.
- V primerih, ko je bilo po podatkih ZGS za določeno površino izdano krčitveno dovoljenje v kmetijske namene, in na tej površini še ni vzpostavljeno kmetijsko zemljišče, tako površino uvrščamo pod vrsto dejanske rabe gozd; površino uvrstimo v ustrezno kmetijsko vrsto dejanske rabe takrat, ko se krčitev tudi dejansko izvede.
- Daljnovode znotraj gozda in na robovih gozda uvrščamo pod vrsto dejanske rabe gozd. Če je na površini pod daljnovodom vzpostavljeno kmetijsko zemljišče (ortofoto, podatki iz RKG ali terenski ogled), površino ne glede na podatke ZGS uvrstimo pod ustrezno kmetijsko vrsto dejanske rabe.
- Površine, na katerih zaradi gospodarjenja z gozdovi (poseka, pogozditev po poseki ipd.) ali zaradi naravnih ujm (snegolom, vetrolom, ipd.) na ortofotu ali v naravi ni viden strnjen gozd, te površine pa so po podatkih ZGS uvrščene pod gozd, uvrstimo pod vrsto dejanske rabe gozd.
- Gozdni rob se glede na ortofoto usklajuje s podatki ZGS do odstopanja 15 m.
- Gozdno infrastrukturo uvrščamo pod vrsto dejanske rabe gozd.

Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN, 2012)

1. člen - (predmet zakona)

(1) Ta zakon ureja evidentiranje nepremičnin, državne meje in prostorskih enot, postopek urejanja in spreminjanja meje zemljiških parcel, postopek vpisa podatkov o stavbah in delih stavb v kataster stavb ter vpisa njihovih sprememb, register nepremičnin, izdajanje podatkov in druga vprašanja, povezana z evidentiranjem nepremičnin, državne meje in prostorskih enot.

(2) Evidentiranje nepremičnin po tem zakonu obsega vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje zemljiškega katastra, katastra stavb in registra nepremičnin.

23. člen - (dejanska raba zemljišč)

(1) V zemljiškem katastru se vodijo podatki o dejanskih rabah zemljišč, pri čemer ločimo:

1. kmetijska zemljišča;
2. gozdna zemljišča;
3. vodna zemljišča;
4. neplodna zemljišča in
5. pozidana zemljišča.

(2) Podatki o dejanski rabi zemljišč se v zemljiški kataster prevzamejo iz evidenc dejanske rabe zemljišč, ki se vodijo na podlagi zakona. Če podatkov o dejanski rabi za posamezno zemljišče ni, jih ugotavlja geodetska uprava v skladu z letnim programom dela državne geodetske službe.

(3) Geodetska uprava, v skladu z letnim programom dela državne geodetske službe, po uradni dolžnosti vpisuje spremembe podatkov o dejanski rabi zemljišč, če ugotovi, da se vpisani podatek ne ujema z dejanskim stanjem.

(4) Podatek o spremembi dejanske rabe zemljišča se lahko vpiše tudi na zahtevo lastnika zemljišča oziroma uporabnika parcele na podlagi elaborata, ki ga izdelata geodetsko podjetje, v skladu s predpisom, ki ureja vodenje zbirke podatkov o dejanski rabi prostora.

(5) Če je vpis izveden po uradni dolžnosti, se lastnika zemljišča o tem ne obvešča.

(6) Geodetska uprava obvesti organe, pristojne za evidence dejanske rabe zemljišč, ki se vodijo na podlagi zakona, o ugotovljenih spremembah in neskladjih:

1. med podatki, vpisanimi v evidencah dejanske rabe zemljišč, in dejanskim stanjem;
2. med podatki različnih evidenc.

(7) Za usklajevanje podatkov o dejanski rabi zemljišč iz različnih evidenc skrbi komisija iz osmega odstavka 4. člena tega zakona. Za reševanje sporov pri usklajevanju podatkov iz različnih evidenc je pristojna vlada.

Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, 2015)

1. člen - (predmet zakona)

- (1) Ta zakon ureja prostorsko načrtovanje kot del urejanja prostora, tako da določa vrste prostorskih aktov, njihovo vsebino in medsebojna razmerja ter postopke za njihovo pripravo in sprejem.
- (2) Ta zakon ureja tudi opremljanje stavbnih zemljišč ter vzpostavitev in delovanje prostorskega informacijskega sistema.

42. člen - (območja namenske rabe prostora)

- (1) V enoti urejanja prostora se določijo oziroma prikažejo območja stavbnih, kmetijskih, gozdnih, vodnih in drugih zemljišč (v nadaljnjem besedilu: območja namenske rabe prostora).
- (2) Območja iz prejšnjega odstavka se določijo tako natančno, da je njihove meje mogoče določiti v naravi in prikazati v zemljiškem katastru.
- (3) Območja namenske rabe prostora se lahko delijo na območja podrobnejše namenske rabe prostora.
- (4) Minister predpiše vrste podrobnejše namenske rabe prostora.

86. člen - (prikaz stanja prostora)

- (1) Prikaz stanja prostora je obvezna podlaga za pripravo prostorskih aktov. Pripravi se na podlagi podatkov iz prostorskega informacijskega sistema in vsebuje zlasti:
 1. prikaz dejanskega stanja v prostoru, ki vključuje prikaz stavbnih, kmetijskih, gozdnih, vodnih in drugih zemljišč,
 2. prikaz varstvenih, zavarovanih, degradiranih, ogroženih in drugih območij, na katerih je na podlagi predpisov vzpostavljen poseben pravni režim,
 3. prikaz s prostorskimi akti določenih območij namenske rabe.
- (2) Prikaz stanja prostora skupaj pripravljata ministrstvo in občine.
- (3) Prikaz stanja prostora vsebuje grafični in tekstualni del, in se ves čas posodablja in javno objavlja. Prikazi iz prvega odstavka tega člena se pripravijo tako natančno, da je možno njihovo mejo določiti v naravi in prikazati v zemljiškem katastru.
- (4) Minister podrobneje predpiše vsebino, način priprave in uporabe prikaza stanja prostora.

Pravilnik o prikazu stanja prostora (Pravilnik 2, 2008)

1. člen

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino, način priprave in uporabe prikaza stanja prostora.

4. člen

(1) Obvezne sestavine grafičnega dela prikaza stanja so:

- grafični prikaz rabe prostora,
- grafični prikaz gospodarske javne infrastrukture,
- grafični prikaz varstvenih režimov in
- prikaz meje območja prostorskega akta.

(2) Grafični prikaz rabe prostora iz prve alineje prvega odstavka tega člena vsebuje prikaz namenske rabe iz prostorskih aktov, kot je ta najpodrobneje določena. Na tem prikazu se dodatno prikažejo tudi območja večja od 5000 m², kjer se namenska raba razlikuje od osnovne dejanske rabe.

(3) Grafični prikaz gospodarske javne infrastrukture iz druge alineje prvega odstavka tega člena vsebuje prikaz omrežij in objektov obstoječe in na osnovi prostorskih aktov načrtovane gospodarske javne infrastrukture.

(4) Grafični prikaz varstvenih režimov iz tretje alineje prvega odstavka tega člena vsebuje prikaz varstvenih, zavarovanih, degradiranih, ogroženih in drugih območij, na katerih je na podlagi predpisov vzpostavljen poseben pravni režim.

(5) Grafični prikazi stanja prostora se prikažejo na geodetskih načrtih najmanj natančnosti merila 1 : 5.000.

Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Pravilnik 1, 2007)**1. člen - (predmet pravilnika)**

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino, obliko in način priprave občinskega prostorskega načrta ter pogoje za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij.

12. člen - (usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč)

V strateškem delu občinskega prostorskega načrta se na podlagi usmeritev glede razvoja poselitve, razvoja v krajini ter zasnove gospodarske javne infrastrukture določijo usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč za:

- stavbna zemljišča,
- kmetijska zemljišča,
- gozdna zemljišča,
- vodna zemljišča,
- druga zemljišča.

15. člen - (območja namenske rabe prostora)

(1) Namenska raba prostora se ob upoštevanju področnih predpisov določi oziroma prikaže glede na fizične lastnosti prostora in predvideno rabo ter v skladu z izhodišči in usmeritvami iz hierarhično nadrejenih prostorskih aktov in se deli na:

- območja stavbnih zemljišč,
- območja kmetijskih zemljišč,
- območja gozdnih zemljišč,
- območja vodnih zemljišč in
- območja drugih zemljišč (npr. visokogorska zemljišča, pridobivalni prostor mineralnih surovin, območja za potrebe obrambe ter območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami).

(2) V občinskem prostorskem načrtu se za celotno območje občine po posameznih enotah urejanja prostora določi oziroma prikaže območja podrobnejše namenske rabe prostora. Podrobnejša namenska raba prostora se v skladu z izhodišči in usmeritvami iz hierarhično nadrejenih prostorskih aktov in ob upoštevanju področnih predpisov določi oziroma prikaže glede na fizične lastnosti prostora in predvideno rabo ter se deli na:

- območja stanovanj,
- območja centralnih dejavnosti,
- območja proizvodnih dejavnosti,
- posebna območja,
- območja zelenih površin,
- območja in omrežja prometne infrastrukture,
- območja komunikacijske infrastrukture,
- območja energetske infrastrukture,
- območja okoljske infrastrukture,
- območja za potrebe obrambe v naselju,
- površine razpršene poselitve,
- območja najboljših kmetijskih zemljišč,
- območja drugih kmetijskih zemljišč,
- območja gozdnih zemljišč,
- območja površinskih voda,
- območja vodne infrastrukture,
- območja mineralnih surovin,
- območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- območja zunaj naselij za potrebe obrambe,
- ostala območja

(3) V enotah urejanja prostora se določi in prikaže podrobnejša namenska raba prostora po načelu pretežnosti. V urbanih središčih se podrobnejša namenska raba določi na podlagi urbanističnega načrta.

(4) Na območjih razpršene gradnje iz 28., 29., in 30. člena tega pravilnika se zemljišča, na katerih so zgrajeni objekti in površine, predvidene za sanacijo, opredelijo kot stavbna zemljišča.

(5) Razpršena gradnja iz 31. člena tega pravilnika se opredeli izven območij stavbnih zemljišč. V okviru namenske rabe se z grafičnim znakom prikazujejo samo obstoječi objekti, stavbnih zemljišč pa se ne prikazuje.

(6) Površine razpršene poselitve so stavbna zemljišča, ki se določijo znotraj območij razpršene poselitve iz 9. člena tega pravilnika.

(7) Vrste območij namenske rabe prostora in podrobnejše namenske rabe prostora, vključno z njeno nadaljnjo delitvijo, ter enotni grafični znaki so določeni v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

41. člen - (območje urbanističnega načrta)

(1) Območje urbanističnega načrta obsega površine strnjene gradnje, to so območja strnjeno grajenih stavb in gradbeno inženirskih objektov različnih namembnosti s pripadajočimi površinami, potrebnimi za njihovo uporabo, zelene površine v naselju, vodne površine in njihova obrežja, ki potekajo v naselju, ter kmetijske in gozdne površine znotraj naselja.

(2) Območje urbanističnega načrta vključuje tudi območja sanacije razpršene gradnje iz 28. člena tega pravilnika ter zemljišča, predvidena za območje širitve naselja.

(3) V območje urbanističnega načrta se lahko vključijo tudi naselja, ki so z vodilnim naseljem oziroma med seboj neposredno funkcijsko povezana. V tem primeru so vanj lahko vključene tudi površine, ki se jim ohranja njihova prvotna raba, vendar je ta podrejena potrebam poselitve.

49. člen - (grafični prikazi strateškega dela občinskega prostorskega načrta)

(1) Grafični prikazi zasnove prostorskega razvoja občine ter zasnove gospodarske javne infrastrukture iz strateškega dela občinskega prostorskega načrta se prikažejo na geodetskih podlagah v merilu 1:50000.

(2) Grafični prikazi usmeritev za razvoj poselitve in za celovito prenavo, usmeritev za razvoj v krajini ter usmeritev za določitev namenske rabe zemljišč se prikažejo na publikacijskih kartah, ki imajo osnovo v geodetskih podlagah v merilu 1:50.000 ali na geodetskih podlagah v merilu 1:50.000.

(3) Grafični prikazi okvirnih območij naselij, vključno z območji razpršene gradnje, ki se sanirajo in so z njimi prostorsko povezana, ter grafični prikazi okvirnih območij razpršene poselitve se prikažejo na geodetskih podlagah v merilu 1:50.000.

50. člen - (grafični prikazi izvedbenega dela občinskega prostorskega načrta)

(1) Grafični prikazi izvedbenega dela občinskega prostorskega načrta vsebujejo:

- prikaze območij enot urejanja prostora, osnovne oziroma podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev,
- prikaze območij enot urejanja prostora in prikaze javne gospodarske infrastrukture.

(2) Grafični prikazi iz prejšnjega odstavka se prikažejo na geodetskih načrtih najmanj natančnosti merila 1:5000. Kadar imajo grafični prikazi podlago v urbanističnem načrtu, se glede na raznolikost vsebin oziroma podrobnosti rešitev, ki jih je treba prikazati po posameznih enotah urejanja prostora, lahko prikažejo na geodetskih načrtih z natančnostjo merila do 1:1.000.

(3) Grafični prikazi izvedbenega dela občinskega prostorskega načrta morajo vsebovati še:

- pregledno karto občine z razdelitvijo na liste,
- pregledno karto občine s prikazom osnovne namenske rabe in ključnih omrežij gospodarske javne infrastrukture.

(4) Ključna omrežja gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega odstavka so podrobneje navedena v Prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

(5) Grafični prikazi iz druge alineje tretjega odstavka tega člena se prikažeta na državni topografski karti natančnosti merila največ 1:50.000.

Priloga A. 2: Šifrant in opis vrst dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč

SKUPINA DEJANSKE RABE	ŠIFRA	VRSTA DEJANSKE RABE (najmanjša površina zajema)	OPIS DEJANSKE RABE
NJIVE IN VRTOVI	1100	Njiva (1000 m ²)	Površina, ki jo orjemo ali drugače obdelujemo in obračališča, namenjena obdelavi te površine (širine do 2 m). Na tej površini pridelujemo enoletne in nekatere večletne kmetijske rastline (žita, krompir, krmne rastline, oljnice, predivnice, sladkorna pesa, zelenjadnice, vrtnine, okrasne rastline, zelišča, jagode itd.). Sem sodi tudi zemljišče v prahi in ukorenišče hmeljnih sadik. V ta razred uvrščamo tudi zemljišče, ki je začasno zasejano s travo ali drugimi krmnimi rastlinami (za obdobje manj kot 5 let) in se uporablja za košnjo ali pašo večkrat na leto, če je površina porasla s travno rušo in ni preorana v obdobju pet ali več let, jo uvrstimo v trajni travnik.
	1160	Hmeljišče (500 m ²)	Površina, na kateri so žičnica ter obračališča in poti, potrebne za obdelavo hmeljišča. Vključuje površino hmeljišča v obdelavi oziroma v premeni.
	1180	Trajne rastline na njivskih površinah (1000 m ²)	Drevesnica, trsnica, zarodišče podlag, nasad matičnih rastlin, nasad okrasnih trajnih rastlin za vzgojo rezanega cvetja, trajna zelišča, trajne zelenjadnice.
	1190	Rastlinjak (25 m ²)	Steklenjaki in plastenjaki z močnejšo konstrukcijo in daljšo življenjsko dobo, v katerih se vzgajajo okrasne rastline, rezano cvetje, zelenjava, zelišča, matične rastline, podlage, sadike, jagode itd.
TRAJNI NASADI	1211	Vinograd (500 m ²)	Površina, zasajena z vinsko trto (<i>Vitis vinifera</i>), vključno z obračališči in potmi v vinogradu ter brežinami pri vinogradu na terasah.
	1212	Matičnjak (500 m ²)	Površina, zasajena z matičnimi rastlinami, namenjena za pridelavo ključev podlag vinske trte, vključno z obračališči in potmi.
	1221	Intenzivni sadovnjak (1000 m ²)	Površina, zasajena s sadnimi vrstami, pri obdelavi katere se uporabljajo sodobne intenzivne tehnologije. Intenzivni sadovnjak zajema površino nasada skupaj z obračališči in potmi ter brežinami, če je nasad zasajen v terasah. Nasade jagod uvrščamo v vrsto dejanske rabe njiva.
	1222	Ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak (1000 m ²)	Sadovnjak, ki ni primeren za intenzivno pridelavo. To je običajno nasad visokodebelnih sadnih dreves, vzgojenih na bujni podlagi ali iz semena, z gostoto več kot 50 dreves na hektar. V ekstenzivnem oziroma travniškem sadovnjaku lahko raste ena ali več različnih sadnih vrst.
	1230	Oljčnik (500 m ²)	Površina, zasajena z oljkami, ki so med seboj oddaljene največ 20 metrov, povečana za širino oziroma dolžino največ 10-ih metrov od debel oljk, zasajenih na zunanjih robovih oljčnika, ki je namenjena za obračališča in pomožne poti.
	1240	Ostali trajni nasadi (500 m ²)	Površina zasajena z eno ali več različnimi vrstami trajnih rastlin.
TRAVNIŠKE POVRŠINE	1300	Trajni travnik (1000 m ²)	Površina porasla s travo, deteljami in drugimi krmnimi zelmi, ki se jo redno kosi oziroma pase. Takšna površina ni v kolobarju in se ne orje. Kot trajni travnik se šteje tudi površina, porasla s posameznimi drevesi, kjer gostota dreves ne presega 50 dreves/hektar.
	1321	Barjanski travnik (1000 m ²)	S travinjem, šašem in močvirsko preslico poraslo zemljišče na organskih ali mineralno-organskih tleh, na katerem nivo talne vode med letom pogosto doseže površino tal.

SKUPINA DEJANSKE RABE	ŠIFRA	VRSTA DEJANSKE RABE (najmanjša površina zajema)	OPIS DEJANSKE RABE
	1800	Kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem (1000 m ²)	Površina, porasla s travinjem, na kateri rastejo posamična gozdna drevesa oziroma grmi in se redno, vsaj enkrat letno popase oziroma pokosi. Pokrovnost travinja je vsaj 80 %, pokrovnost drevesnih krošenj oziroma grmov pa je manjša od 75 %.
DRUGE KMETIJSKE POVRŠINE	1410	Kmetijsko zemljišče v zaraščanju (1000 m ²)	Zemljišče, ki se zarašča zaradi opustitve kmetovanja ali preskromne kmetijske rabe. Pokrovnost dreves je 20–75 %. Če se takšno zemljišče 20 ali več let ne uporablja za kmetijske namene, če pokrovnost dreves preseže 75 % in če je premer debel več kot 10 cm, preide v gozd.
	1420	Plantaža gozdnega drevja (1000 m ²)	Plantaža gozdnega drevja je nasad gozdnega drevja, ki je namenjen izključno pridelavi lesa, okrasnih dreves ali plodov oziroma drugih delov drevja in pri katerih so razdalje med drevjem že ob zasaditvi takšne kot ob predvidenem končnem razvojnem stanju sestaja.
	1500	Drevesa in grmičevje (1000 m ²)	Površina, porasla z drevesi in grmičevjem. Sem uvrščamo tudi obvodno zarast, če so obrečni pasovi porasli z drevjem oziroma grmovjem, ter mejice iz gozdnih dreves oziroma grmičevja
	1600	Neobdelano kmetijsko zemljišče (1000 m ²)	Površina, ki je npr. rigolana in pripravljena za zasaditev novih trajnih nasadov. Kmetijsko zemljišče, ki se začasno ne uporablja zaradi gradnje infrastrukture ali je neobdelano zaradi socialnih ali drugih razlogov. Kmetijsko zemljišče, na katerem je ograda za konje, prašiče ali druge živali in ki ni poraslo s travinjem.
GOZD	2000	Gozd (2500m ²)	Zemljišče, ki je v skladu s predpisi o gozdovih opredeljeno kot gozd.
OSTALA NEKMETIJSKA ZEMLJIŠČA	3000	Pozidano in sorodno zemljišče (25 m ²)	Površina, na kateri so zgradbe, ceste, ki vodijo do naselij ali hiš, parkirni prostori, rudniki, kamnolomi in druga infrastruktura, ki služi za opravljanje človeških dejavnosti.
	4100	Barje (5000 m ²)	Nizko ali visoko barje, ki se ne uporablja za kmetijsko rabo. Vegetacija je navadno višja kot na barjanskih travnikih in se ne kosi.
	4210	Trstičje (5000 m ²)	Močvirno zemljišče, na katerem raste trstika. Na tem zemljišču ni kmetijske pridelave.
	4220	Ostalo zamočvirjeno zemljišče (5000 m ²)	Nizko ležeča zemljišča, pogosto poplavljen in ves čas bolj ali manj namočena, ki se ne uporabljajo v kmetijske namene.
	5000	Suho, odprto zemljišče s posebnim rastlinskim pokrovom (5000 m ²)	Ne-gozdno zemljišče, pokrito z nizko vegetacijo (pod 2 m), ki je nerodovitno ali nedostopno. Pokritost z vegetacijo ni večja od 75 %.
	6000	Odprto zemljišče brez ali z nepomembnim rastlinskim pokrovom (5000 m ²)	Nezazidano zemljišče z malo ali brez vegetacije, zaradi česar takšne površine ne moremo vključiti v kakšen drug razred. Sem sodijo vsa zemljišča, prekrita z golimi skalami, peščene plaže in sipine, prodnate površine ob oziroma v vodotokih, melišča in ostale odprte površine.
	7000	Voda (25 m ²)	Površina, pokrita s površinskimi vodami, kot so jezera, reke, potoki in jarki, v katerih se nahaja voda.

Ta stran je namenoma prazna.

Priloga B: Predstavitev slik terenskega ogleda – gozдна raba

Točka M01 – grafični sloj »RABA«

Točka M02 – grafični sloj »RABA«

Točka M03 – grafični sloj »RABA«

Točka M04 – grafični sloj »RABA«

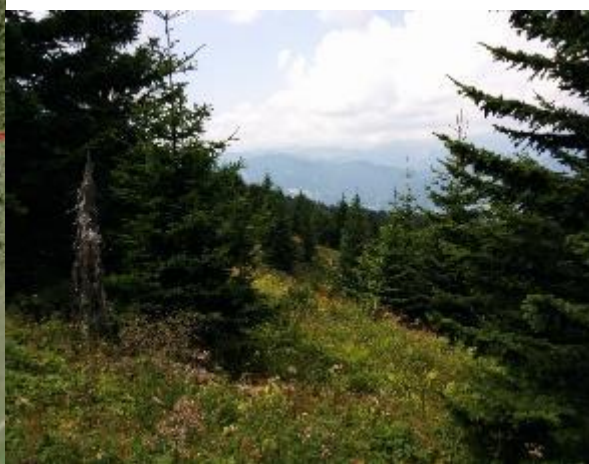
Točka M05 – grafični sloj »RABA«

Točka V01 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V02 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V03 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V04 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V05 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V06 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V07 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V08 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V09 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V10 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V11 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V12 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V13 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V14 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V15 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V16 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V17 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V18 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V19 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V20 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V21 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V22 – grafični sloj »SESTOJ«

Točka V23 – grafični sloj »SESTOJ«

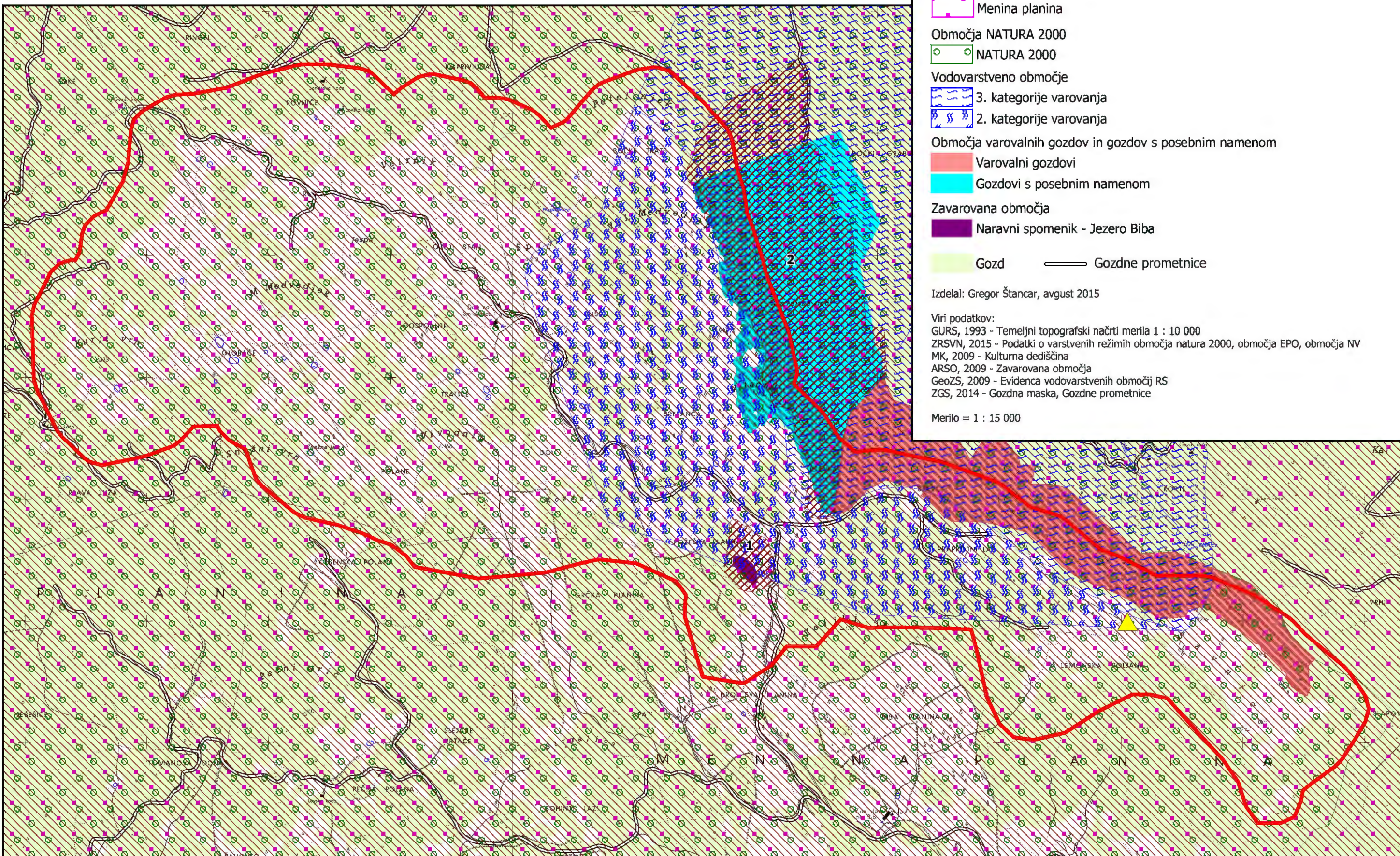
LEGENDA

- Kulturna dediščina
 - Objekt kulturne dediščine
- Območja naravnih vrednot
 - (1) Biba - Jezero na Menini planini, (2) Gozdni rezervat Menina - Strojnik
 - Menina planina - Zakrasela predalpska planota
- Ekološko pomembna območja
 - Menina planina
- Območja NATURA 2000
 - NATURA 2000
- Vodovarstveno območje
 - 3. kategorije varovanja
 - 2. kategorije varovanja
- Območja varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom
 - Varovalni gozdovi
 - Gozdovi s posebnim namenom
- Zavarovana območja
 - Naravni spomenik - Jezero Biba
- Gozd Gozdne prometnice

Izdela: Gregor Štancar, avgust 2015

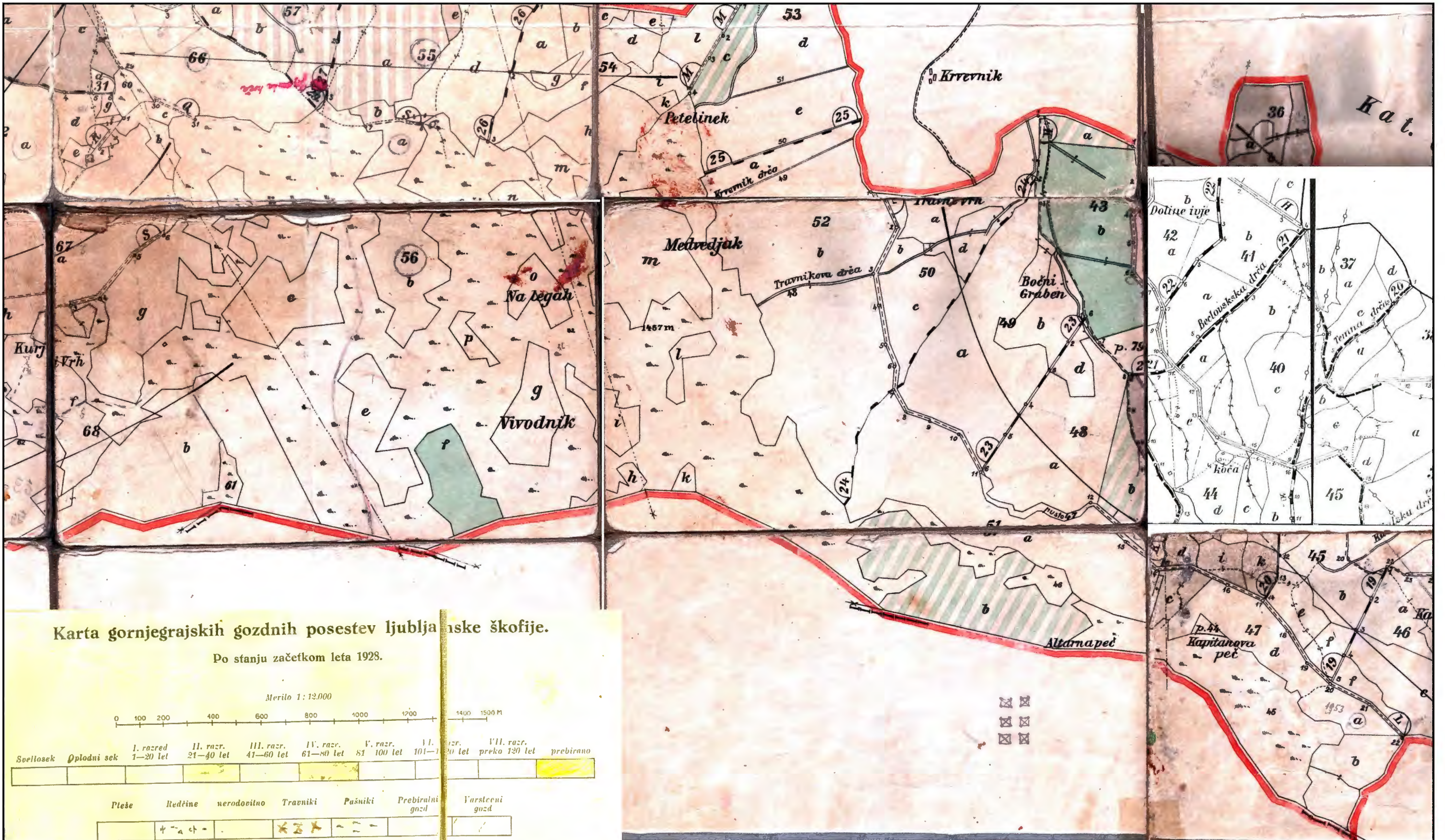
Viri podatkov:
 GURS, 1993 - Temeljni topografski načrti merila 1 : 10 000
 ZRSVN, 2015 - Podatki o varstvenih režimih območja natura 2000, območja EPO, območja NV
 MK, 2009 - Kulturna dediščina
 ARSO, 2009 - Zavarovana območja
 GeoZS, 2009 - Evidenca vodovarstvenih območij RS
 ZGS, 2014 - Gozdna maska, Gozdne prometnice

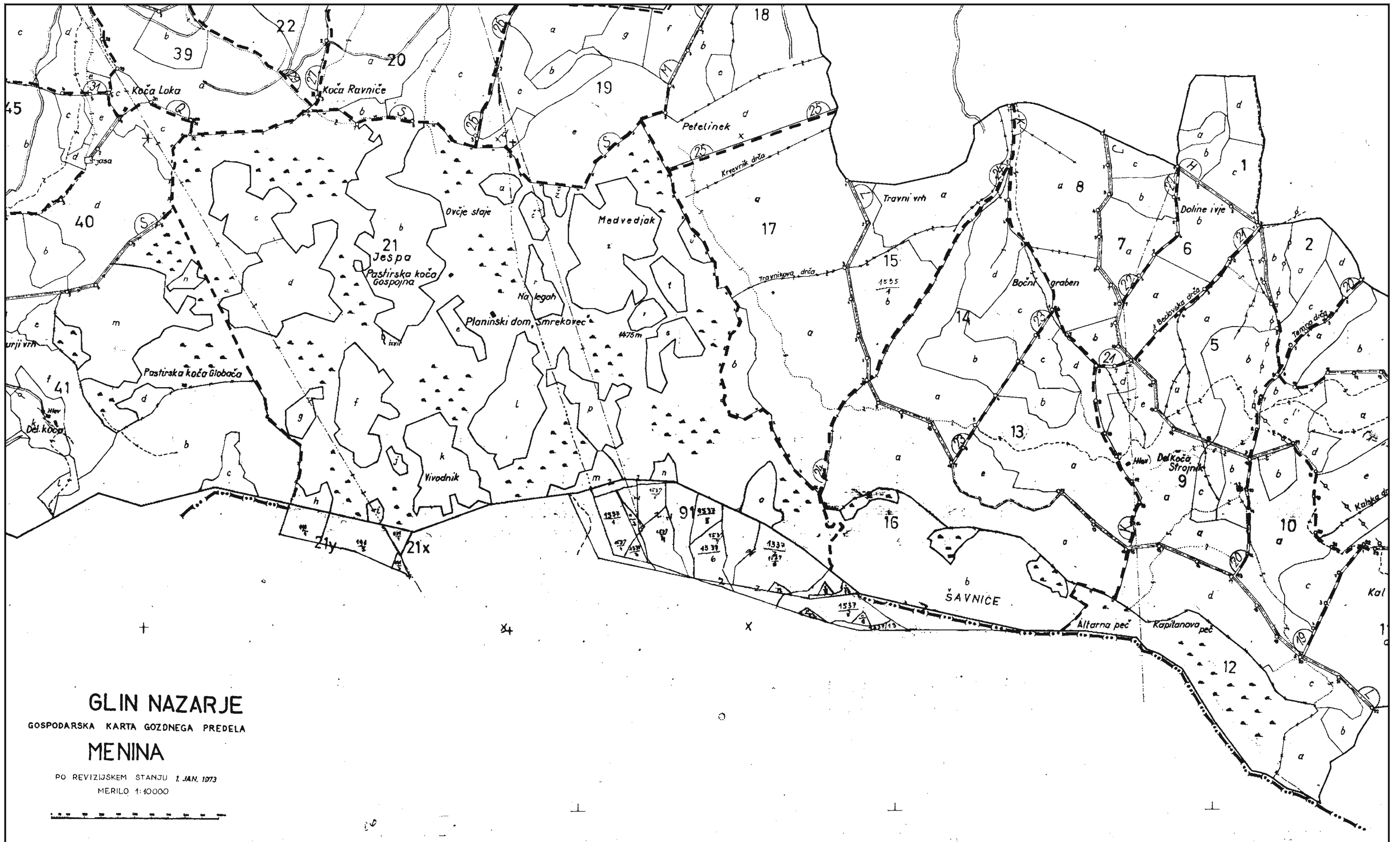
Merilo = 1 : 15 000

BESTANDES-KARTE
der
zur fürstbischöflichen Herrschaft
ÖBERBURG
IN SÜDSTEIERMARK
gehörigen Waldungen.
Nach dem Stande vom Jahre 1892.
Maßstab 1 : 20.000
BLATT I.

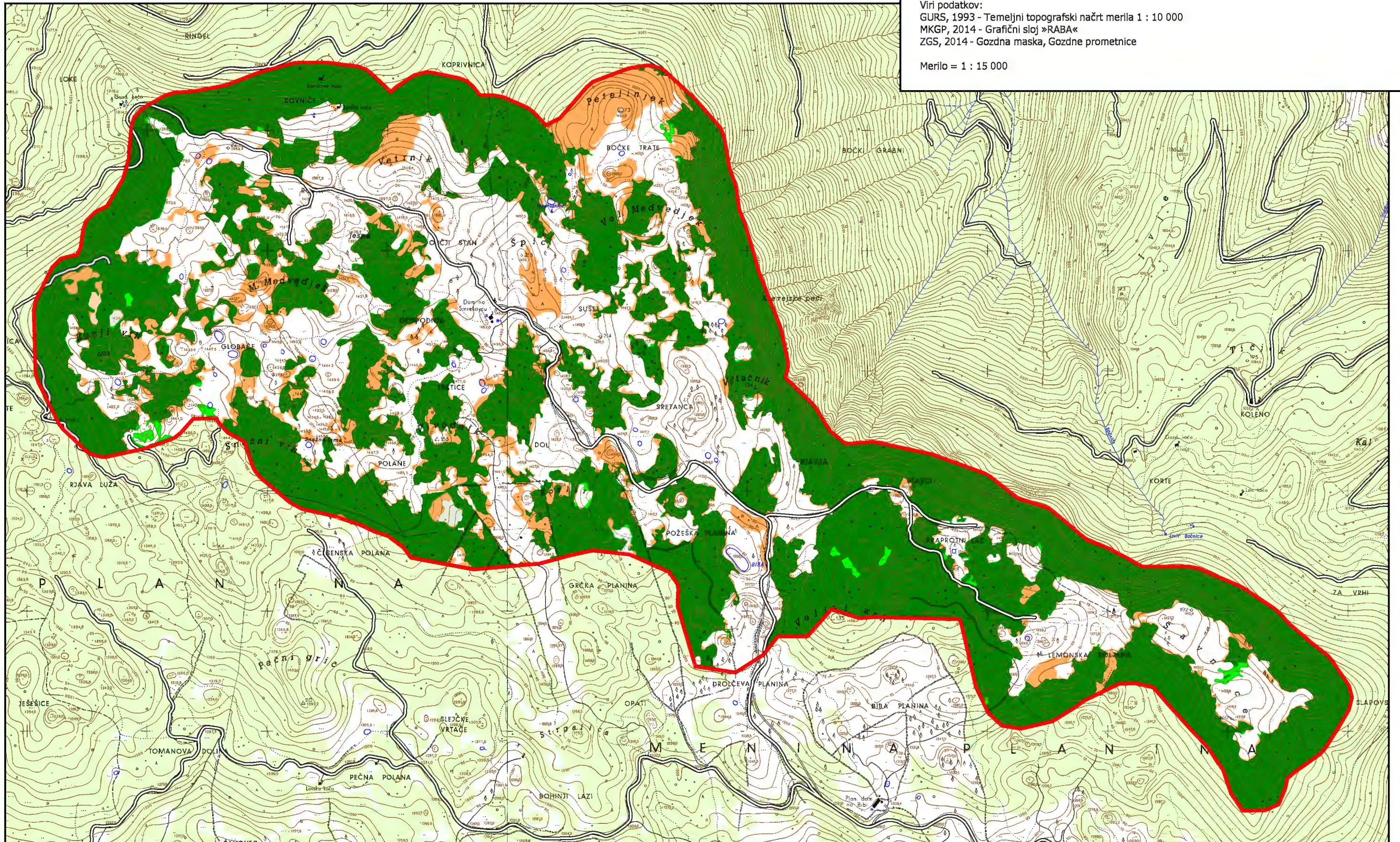
LEGENDA

- Gozd
- Dodano
- Izvzeto

Izdelal: Gregor Štancar, avgust 2015

Viri podatkov:
GURS, 1993 - Temeljni topografski načrt merila 1 : 10 000
MKGP, 2014 - Grafični sloj »RABA«
ZGS, 2014 - Gozdna maska, Gozdne prometnice

Merilo = 1 : 15 000

Priloga G: Karta primerjave gozdnih površin »SESTOJ« leta 2004 z letom 2014

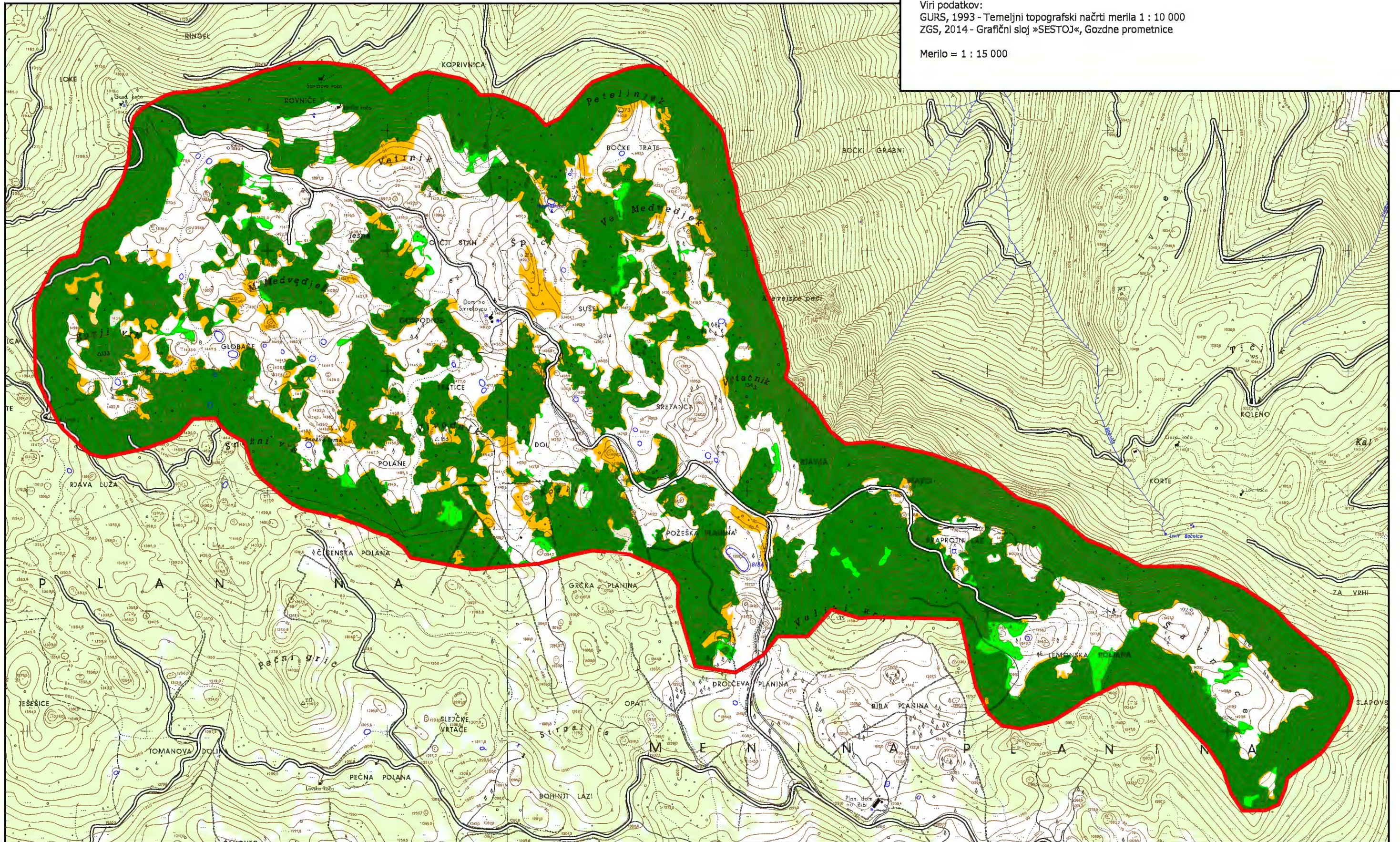
LEGENDA

- Gozd
- Dodano
- Izvzeto

Izdelal: Gregor Štancar, avgust 2015

Viri podatkov:
GURS, 1993 - Temeljni topografski načrti merila 1 : 10 000
ZGS, 2014 - Grafični sloj »SESTOJ«, Gozdne prometnice

Merilo = 1 : 15 000

LEGENDA

- Gozd v obeh datotekah
- Gozd samo v datoteki SESTOJ
- Gozd samo v datoteki RABA TAL

Lokacije opravljenih terenskih ogledov

- Vxx - samo v datoteki "SESTOJ"
- Mxx - samo v datoteki "RABA"

VRX - reprezentativen objekt za X velikostni razred

Izdelal: Gregor Štancar, avgust 2015

Viri podatkov:

GURS, 1993 - Temeljni topografski načrti merila 1 : 10 000

MKGP, 2014 - Grafični sloj »RABA«

ZGS, 2014 - Grafični sloj »SESTOJ«, Gozdne prometnice

Merilo = 1 : 15 000

